

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων

Διπλωματική Εργασία

“Pocket parks”: η συμβολή των διάσπαρτων χώρων πρασίνου στη
βελτίωση του αστικού μικροκλίματος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ

Επιβλέπων καθηγητής: Δρ. Αδριανός Ρετάλης

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2020

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

“Pocket parks”: η συμβολή των διάσπαρτων χώρων πρασίνου στη
βελτίωση του αστικού μικροκλίματος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Ρετάλης Αδριανός

Διευθυντής Ερευνών

Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος &
Βιώσιμης Ανάπτυξης

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

Δρ. Οικονόμου Αγησίλαος

Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και
Φυσικών Επιστημών

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Μέλος ΣΕΠ του Ελληνικού Ανοικτού
Πανεπιστημίου

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2020

Περίληψη

Ερευνητικό αντικείμενο της παρούσας εργασίας αποτελεί η σημασία των διάσπαρτων χώρων πρασίνου μικρής κλίμακας στην αναβάθμιση της ποιότητας συγκεκριμένου αστικού περιβάλλοντος σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Η περιοχή μελέτης αφορά τον πυκνοκατοικημένο και υπερδομημένο δήμο της Αττικής, το Γαλάτσι. Βασική υπόθεση της εργασίας αποτελεί η διερεύνηση της υπάρχουσας κατάστασης, δηλαδή για το αν υπάρχουν πράσινοι χώροι, οι οποίοι παραμένουν απομονωμένοι και αναξιοποίητοι από το συνολικό αστικό πράσινο του Γαλασίου και μπορούν να μετατραπούν σε Pocket Parks.

Αναλύονται και αποσαφηνίζονται οι βασικές έννοιες που αναφέρονται στα Pocket Parks. Παράλληλα γίνεται περιεκτική αναφορά στις επιδράσεις των πάρκων τσέπης στην ουσιαστική ανασυγκρότηση του αστικού περιβάλλοντος σε κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Επιπροσθέτως αναδεικνύεται η δυνατότητα που έχουν αυτά τα μικρά αστικά πάρκα να συνδέονται με μεγαλύτερους χώρους πρασίνου και να συνθέτουν ένα δίκτυο, το οποίο συμβάλλει προς όφελος των χρηστών του αστικού τοπίου. Για την υποστήριξη αυτής της θέσης επιστρατεύονται παραδείγματα από το διεθνές και ελλαδικό χώρο.

Για τη διερεύνηση των θέσεων μας χρησιμοποιείται μεθοδολογία η οποία περιλαμβάνει θεωρητικές προσεγγίσεις. Γίνεται έρευνα για το θεωρητικό αλλά και το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας, σε ξενόγλωσση και ελληνική βιβλιογραφία διαδικτύου και εντύπων. Σχετικά με το τμήμα των επεμβάσεων, εκτός από την βιβλιογραφική συλλογή πληροφοριών γίνεται και επιτόπια έρευνα και συλλογή δεδομένων όπως οι μετρήσεις, η καταγραφή στοιχείων και η φωτογράφιση. Επίσης συντάσσεται ερωτηματολόγιο στο οποίο καλείται να απαντήσει ένα δείγμα ατόμων τα οποία κατοικούν στην Περιοχή Μελέτης. Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων αναδεικνύονται προσεγγίσεις για το σχεδιασμό και την ανάλυση της Περιοχής Μελέτης.

Με την ανάδειξη του προβλήματος, προτείνεται η δημιουργία έντεκα Pocket Parks με αναδιαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων στην Περιοχής Μελέτης. Επίσης προτείνεται η δημιουργία δικτύου το οποίο θα συνδέει τους αναδιαμορφωμένους χώρους μεταξύ τους, με τα δύο μεγάλα πάρκα της περιοχής αλλά και με τους σταθμούς των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων και των μελλοντικών σταθμών του μετρό. Συγκεκριμένα η αξιοποίηση των κοινόχρηστων υπαίθριων χώρων συνοδεύεται με την εισαγωγή πρασίνου, τη χρήση υλικών ανακυκλώσιμων με την κατάλληλη ενεργειακή συμπεριφορά και ανανεώσιμων πηγών

ενέργειας. Με τις προτάσεις ως προς την προσβασιμότητα σε αυτούς, επιδιώκεται η σταδιακή απεξάρτηση των μετακινήσεων από τα οχήματα και υποστηρίζεται η χρήση περιβαλλοντικών τρόπων μετακίνησης όπως το ποδήλατο και η πεζή κίνηση.

Με το πέρας της εργασίας, εξάγονται συμπεράσματα σχετικά με τη συμβολή των προτεινόμενων διαμορφώσεων και τα οφέλη για τους κατοίκους.

Λέξεις – Κλειδιά

Pocket parks, βιοκλιματικός σχεδιασμός, δίκτυο πρασίνου, ερωτηματολόγιο, αστικός πράσινος χώρος, ποιότητα ζωής.

“Pocket parks”: the contribution of scattered green open spaces to the improvement of urban microclimate conditions

GEORGIOS MOSCHANDREOU

Abstract

The research subject of this project is the importance of the small scale scattered green spaces at the upgrading of the quality of particular urban environment at social, economic and environmental level. The study area refers to the super structured and densely built -up area of Attiki, Galatsi. Main case of the study is the investigation of the current situation, namely if there are green spaces that remain isolated and underutilized from the total green of Galatsi area and if they can be converted into Pocket parks.

Essential concepts that refer to pocket parks will be analyzed and disambiguated. In parallel, there will be a comprehensive reference on the effectiveness of pocket parks at the substantial reconstruction of the urban environment on social and environmental context. Furthermore, the capability of these small parks to connect with larger scale green spaces and to create a network that will contribute to the interest of the users of the urban environment, will be highlighted. Examples from the international and Greek region will be employed in order to support this opinion.

Methodology that includes theoretical approaches is used for the exploration of our thesis. Research about the theoretical and the research part of this project is carried out through the use of foreign and Greek bibliography ,through the internet and printed material. As it concerns the part of interventions, besides the bibliographical collection of information, on the spot research, collection of data through measurements, records of elements and photography take place. Moreover, a questionnaire that a sample of individuals who live in the study area is invited to answer, is drawn up. According to the answers of the questionnaires, approaches on the design and the analysis of the study area will be highlighted.

By highlighting the problem, the construction of eleven pocket parks is suggested by remodeling public spaces of the study area. Also, the creation of a network that will connect the remodeled spaces between each other, with the two large parks of the area but also with the public transport stations including the future stations of the subway, is proposed.

In particular, the utilization of the public spaces is accompanied by the introduction of green, the use of recyclable materials with suitable energy behavior and renewable energy sources. The suggestions that concern the accessibility of these spaces aim to the gradual transition away from the use of transfer vehicles. The use of environmental ways of transfer as for example, cycling or the pedestrian movement, is supported.

Upon the completion of the study, conclusions will be drawn regarding the contribution of the proposed configurations and their benefits for the residents.

Keywords

Pocket parks, bioclimatic design, green network, questionnaire, urban green spaces, quality of life.

Περιεχόμενα

Περίληψη	v
Abstract	vii
Περιεχόμενα.....	ix
Συντομογραφίες & Ακρωνύμια	xiii
1. Εισαγωγή	1
1.1 Ερευνητικός προβληματισμός και αντικείμενο της εργασίας.....	1
1.2 Προσδοκώμενα αποτελέσματα και στόχοι.....	2
1.3 Μεθοδολογία και δομή της εργασίας.....	2
2. Pocket Parks.....	4
2.1 Ορισμός – Χαρακτηριστικά	4
2.2 Λειτουργίες και χρήσεις.....	6
2.3 Οφέλη.....	6
2.4 Παραδείγματα υλοποίησης Pocket Parks σε διεθνές επίπεδο	8
2.5 Παραδείγματα υλοποίησης Pocket Parks στην Ελλάδα.....	21
3. Μελέτη περίπτωσης Δήμου Γαλατσίου	25
3.1 Γενική περιγραφή – Ιστορικά και Δημογραφικά στοιχεία.....	25
3.2 Το κλίμα	26
3.2.1 Αξιολόγηση συνθηκών ηλιασμού και ηλιοπροστασίας.....	29
3.2.2 Αξιολόγηση συνθηκών αερισμού	30
3.3 Αστικό περιβάλλον και χώροι πρασίνου του Δήμου Γαλατσίου	31
3.4 Εντοπισμός χώρων ενδιαφέροντος.....	35
4. Μεθοδολογία Έρευνας.....	39
4.1 Οι τεχνικές της έρευνας: ερωτηματολόγιο και συνέντευξη	39
4.2 Το δείγμα της έρευνας.....	41
4.3 Ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων.....	41
5. Πρόταση για την Περιοχή Μελέτης.....	53
5.1 Αρχές σχεδιασμού	53
5.2 Παρουσίαση επέμβασης.....	54
5.2.1 Δίκτυο πρασίνου	56
5.2.2 Pocket Parks.....	68
6. Συμπεράσματα	89
7. Παρατηρήσεις	91
7.1 Αναπάντητα ερωτήματα - αδυναμίες	91
7.2 Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.....	92
7.3 Θεωρητικές ή/και πρακτικές εφαρμογές των αποτελεσμάτων της εργασίας.....	92
Βιβλιογραφία	94
Παράρτημα Α: «Δήμος Γαλατσίου – Κοινόχρηστοι Χώροι».....	101
Παράρτημα Β: «Ερωτηματολόγιο»	109

Κατάλογος Εικόνων & Σχεδίων

1-Εικόνα 2.1 Pocket park Ontario London, Lierman A. (2014)	4
2-Εικόνα 2.2 Paley Park N.Y., The Cultural Landscape Foundation (2012)	9
3-Εικόνα 2.3 Paley Park N.Y., The Cultural Landscape Foundation (2012)	10
4-Εικόνα 2.4 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013) ..	11
5-Εικόνα 2.5 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013) ..	12
6-Εικόνα 2.6 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013) ..	12
7-Εικόνα 2.7 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)	13
8-Εικόνα 2.8 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)	14
9-Εικόνα 2.9 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)	15
10-Εικόνα 2.10 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020) ..	16
11-Εικόνα 2.11 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020) ..	17
12-Εικόνα 2.12 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020) ..	17
13-Εικόνα 2.13 Floating Pocket Parka at Paddington, Secret London (2018)	18
14-Εικόνα 2.14 Floating Pocket Parka at Paddington, Landezine International Landscape Award (2020).....	20
15-Εικόνα 2.15 Floating Pocket Parka at Paddington, Landezine International Landscape Award (2020)	20
16-Εικόνα 2.16 Πάρκο Ιασωνίδου & Ευριπίδου Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς (2020)	22
17-Εικόνα 2.17 Πάρκο Ιωάννου & Αγαπηνού Θεσσαλονίκη, Lifo (2018)	22
18-Εικόνα 2.18 Κάτοψη διαμόρφωσης του πάρκου Ιωάννου & Αγαπηνού Θεσσαλονίκη, Lifo (2018).....	23
19-Εικόνα 2.19 Πάρκο Ναυαρίνου Αθήνα, Naturanrg (2010).....	23
20-Εικόνα 3.1 Κύριοι οδικοί άξονες, Δήμος Γαλασίου (2020d).....	32
21-Εικόνα 3.2 Σταθμοί Μετρό Γραμμής 4, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα	33
22-Εικόνα 3.3 Χώροι 4 και 5 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα .	36
23-Εικόνα 3.4 Χώροι 4 και 5 σταθμός Βεΐκου του μετρό, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα	36
24-Εικόνα 3.5 Χώρος 11 σταθμός Γαλάτσι του μετρό, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα	37
25-Εικόνα 3.6 Χώροι 6 και 10 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα	38
26-Εικόνα 3.7 Χώροι 16 και 17 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλασίου Δημοσίευτα δεδομένα	38
27-Εικόνα 5.1 Κυκλοφοριακός χώρος ποδηλάτου, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015b) ...	57
28-Εικόνα 5.2 Διάδρομος αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων, City of Melbourne (2019)	58
29-Εικόνα 5.3 Τυπική διατομή διαδρόμου ποδηλάτων , Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ίδια επεξεργασία (2015a)	59
30-Εικόνα 5.4 Ασφαλός με φυτική συνδυαστική ουσία, Cycle Path Surface Options (2012)	59
31-Εικόνα 5.5 Υφιστάμενο τμήμα ποδηλατόδρομου επί της Λ. Βεΐκου	60

32-Εικόνα 5.6 Εμπόδια σε πεζοδρόμιο επί της Λ. Βεΐκου, Google Maps (2020)	62
33-Εικόνα 5.7 Τυπική διατομή διαδρόμου ποδηλάτων, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ίδια επεξεργασία (2015e)	62
34-Εικόνα 5.8 Σχέδιο Woonerf, National Post (2013)	63
35-Εικόνα 5.9 Είσοδος πεζόδρομου Woonerf, Collarte (2012).....	64
36-Εικόνα 5.10 Οδός Ναρκίσσου.....	65
37-Εικόνα 5.11 Οδηγός όδευσης τυφλών, Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (2019)	65
38-Εικόνα 5.12 Υφιστάμενο τμήμα πεζοδρομίου επί της οδού Αγίας Ειρήνης.....	66
39-Εικόνα 5.13 Όψη και κάτοψη πεζοδρομίου, Τσιάμη (2018).....	67
40-Εικόνα 5.14 Χώρος 1, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	69
41-Εικόνα 5.15 Χώρος 1 υπάρχουσα κατάσταση.....	69
42-Εικόνα 5.16 Χώρος 2, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	71
43-Εικόνα 5.17 Χώρος 2 υπάρχουσα κατάσταση.....	71
44-Εικόνα 5.18 Χώρος 2 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)	72
45-Εικόνα 5.19 Αυτόνομος φωτοβολταϊκός στύλος φωτισμού, Future technology systems (2020).....	73
46-Εικόνα 5.20 Υπαίθριο σκάκι, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (2020)	73
47-Εικόνα 5.21 Χώρος 3, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	74
48-Εικόνα 5.22 Χώρος 3 υπάρχουσα κατάσταση.....	75
49-Εικόνα 5.23 Χώρος 7, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	76
50-Εικόνα 5.24 Χώρος 7 υπάρχουσα κατάσταση.....	76
51-Εικόνα 5.25 Έξυπνο ηλιακό παγκάκι, Core Solutions (2020a)	77
52-Εικόνα 5.26 Χώρος 7 & 9, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα	78
53-Εικόνα 5.27 Χώρος 8 υπάρχουσα κατάσταση.....	78
54-Εικόνα 5.29 Χώρος 9 υπάρχουσα κατάσταση.....	79
55-Εικόνα 5.30 Έξυπνο ηλιακό παγκάκι, Core Solutions (2020b)	80
56-Εικόνα 5.31 Χώρος 12, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	81
57-Εικόνα 5.32 Χώρος 12 υπάρχουσα κατάσταση.....	81
58-Εικόνα 5.33 Χώρος 13, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	82
59-Εικόνα 5.36 Χώρος 13 υπάρχουσα κατάσταση.....	83
60-Εικόνα 5.37 Χώρος 14, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	84
61-Εικόνα 5.38 Χώρος 14 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)	84
62-Εικόνα 5.39 Χώρος 14 υπάρχουσα κατάσταση.....	85
63-Εικόνα 5.40 Χώρος 15, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	85
64-Εικόνα 5.41 Χώρος 15 υπάρχουσα κατάσταση.....	86
65-Εικόνα 5.42 Χώρος 15 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)	87
66-Εικόνα 5.43 Χώρος 18, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα.....	87
67-Εικόνα 5.44 Χώρος 18 υπάρχουσα κατάσταση.....	88
1-Σχήμα 3.1 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Θερμοκρασία, Ε.Μ.Υ. (2019)	27
2-Σχήμα 3.2 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Υγρασία, Ε.Μ.Υ. (2019)	27
3-Σχήμα 3.3 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Βροχόπτωση, Ε.Μ.Υ. (2019).....	28
4-Σχήμα 3.4 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Άνεμοι, Ε.Μ.Υ. (2019).....	28

5-Σχήμα 4.1 Φύλο ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	42
6-Σχήμα 4.2 Ηλικία ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	42
7-Σχήμα 4.3 Εκπαίδευση ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	43
8-Σχήμα 4.4 Τύπος κατοικίας ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	43
9-Σχήμα 4.5 Τύπος κατοίκησης ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	44
10-Σχήμα 4.6 Επίσκεψη χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία	44
11-Σχήμα 4.7 Συχνότητα επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία	45
12-Σχήμα 4.8 Χρόνος παραμονής στους χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία	45
13-Σχήμα 4.9 Λόγοι επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία	46
14-Σχήμα 4.10 Μέσο επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία	46
15-Σχήμα 4.11 Πρόσβαση σε χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία	46
16-Σχήμα 4.12 Αίσθημα ασφάλειας σε χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία	47
17-Σχήμα 4.13 Επάρκεια χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία	47
18-Σχήμα 4.14 Όρος Pocket Park, ίδια επεξεργασία	48
19-Σχήμα 4.15 Εφαρμογή Pocket Parks, ίδια επεξεργασία	48
20-Σχήμα 4.16 Χρήση Pocket Parks, ίδια επεξεργασία	48
21-Σχήμα 4.17 Δημιουργία Pocket Parks, ίδια επεξεργασία	49
22-Σχήμα 4.18 Συντήρηση Pocket Parks, ίδια επεξεργασία	49
23-Σχήμα 4.19 Συμμετοχή στη συντήρηση των Pocket Parks, ίδια επεξεργασία	50
24-Σχήμα 4.20 Απαντήσεις ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία	50

Κατάλογος Πινάκων

1-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά του Δήμου Γαλασίου	25
2-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-2: Γωνίες προσδιορισμού θέσης ηλίου.	30
3-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-3: Μήκος σκιάς σύμφωνα με ύψος κτιρίου.	30
4-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-4: Συντελεστής Δόμησης Πολεοδομικών Ενοτήτων Δήμου Γαλασίου.	34
5-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-5: Ανάλυση εντός σχεδίου εκτάσεων Δήμου Γαλασίου.	35
6-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-6: Ανάλυση κοινόχρηστων χώρων Δήμου Γαλασίου.	35
7-ΠΙΝΑΚΑΣ 5-1: Χώροι Επέμβασης για την δημιουργία Pocket Parks.	55

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

Ακολουθούν κάποια παραδείγματα:

ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΟΑΣΑ	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών
Σ.Δ.	Συντελεστής Δόμησης
ΤΕΕ	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

1. Εισαγωγή

1.1 Ερευνητικός προβληματισμός και αντικείμενο της εργασίας

Ερευνητικό προβληματισμό για την παρούσα μελέτη αποτέλεσε η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις. Η υπερσυγκέντρωση των ανθρώπων στα αστικά κέντρα και η άναρχη οικοδόμηση σε βάρος των ελεύθερων χώρων οδηγούν στη συρρίκνωση του δημόσιου χώρου και των χώρων πρασίνου, με αποτέλεσμα μία σειρά αρνητικών παραγόντων για τη διαβίωσή τους. Αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο το οποίο γίνεται πλέον αντιληπτό και στα αστικά κέντρα στην Ελλάδα και κυρίως στην Αθήνα. Επομένως η υπερσυγκέντρωση, η πυκνή δόμηση και η περιβαλλοντική υποβάθμιση των αστικών κέντρων οδηγούν στην οικολογική και κοινωνική υποβάθμιση της ζωής των πολιτών των πόλεων, πρόβλημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια της μελέτης.

Αντικείμενο της μελέτης μας, αποτελεί η ανάδειξη της σημασίας των διάσπαρτων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου μικρής κλίμακας, της περιοχής του Δήμου Γαλατσίου Αττικής, για την αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Συγκεκριμένα αναζητήθηκαν όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι της Περιοχής Μελέτης και επελέγησαν έντεκα από αυτούς ώστε να αναδιαμορφωθούν σε Pocket Parks. Η επιλογή των χώρων αυτών έγινε με κύριο κριτήριο την έκτασή τους, ώστε να μπορούν να αποτελέσουν Pocket Park βάσει ορισμού. Επίσης βασικό κριτήριο αποτέλεσε το ιδιοκτησιακό καθεστώς των χώρων αυτών, όπου επελέγησαν μόνο δημόσιοι χώροι ώστε να αποφευχθούν προβλήματα νομικής φύσεως σε τυχόν μελλοντική εφαρμογή των προτάσεων μας. Με βάση τα παραπάνω προτείνεται η δημιουργία δικτύου το οποίο θα συνδέει τους αναδιαμορφωμένους χώρους μεταξύ τους καθώς και με τα δύο μεγάλα πάρκα της περιοχής, το Βεΐκου και το Αττικό. Επίσης θα παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες, για πρόσβαση στους σταθμούς των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς που υπάρχουν στην περιοχή των επεμβάσεων καθώς και στους μελλοντικούς σταθμούς του μετρό που θα κατασκευαστούν. Αυτό το προτεινόμενο δίκτυο θα αποτελείται από ποδηλατοδρόμους, πεζόδρομο και διαπλατύνσεις των υπάρχοντων πεζοδρομίων. Επομένως θα εξασφαλίζεται μία διασύνδεση η οποία θα επιφέρει συνεκτικότητα με μεγάλο περιβαλλοντικό όφελος για την περιοχή.

Όλες οι επεμβάσεις που προτείνονται από την παρούσα εργασία στηρίζονται στις αρχές της αειφορίας και εφαρμόζεται ο βιοκλιματικός σχεδιασμός στους χώρους επέμβασής μας.

1.2 Προσδοκώμενα αποτελέσματα και στόχοι

Η παρούσα εργασία περιστρέφεται γύρω από την έννοια του Pocket Park το οποίο χρησιμοποιεί σαν εργαλείο για την αναβάθμιση της Περιοχής Μελέτης. Επομένως βασικός της στόχος είναι αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των πολιτών ενός πυκνοδομημένου αστικού περιβάλλοντος το οποίο δεν είναι φιλικό προς αυτούς.

Συγκεκριμένα ο στόχος αυτός επιτυγχάνονται έχοντας σαν αποτέλεσμα των επεμβάσεων μας τη βελτίωση του μικροκλίματος της Περιοχής Μελέτης και τη μείωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Επομένως επιδιώκεται η αξιοποίηση κοινόχρηστων υπαίθριων χώρων με την εισαγωγή πρασίνου και τη χρήση υλικών ανακυκλώσιμων με την κατάλληλη ενεργειακή συμπεριφορά. Ακόμη με την εξασφάλιση της προσβασιμότητας επιδιώκεται η σταδιακή απεξάρτηση των μετακινήσεων από τα οχήματα και υποστηρίζεται η χρήση περιβαλλοντικών τρόπων μετακίνησης όπως το ποδήλατο και η πεζή κίνηση. Απώτερο στόχο αποτελεί επίσης και η ενεργοποίηση των πολιτών στη συμμετοχή τόσο στη διαδικασία σχεδιασμού των επεμβάσεων αλλά και στην πιθανή εφαρμογή τους. Με την επαφή μας με αυτούς, μέσω του ερωτηματολογίου, μας δίνεται η δυνατότητα να εξετάσουμε κατά πόσο είναι διατεθειμένοι να συμμετέχουν στην αναβάθμιση των χώρων πρασίνου της περιοχής τους καθώς και να επιτύχουμε την ενεργοποίηση ή την ενίσχυση της συλλογικής του συνείδησης.

1.3 Μεθοδολογία και δομή της εργασίας

Για να επιτευχθεί ο στόχος της μελέτης μας χρησιμοποιείται μεθοδολογία η οποία περιλαμβάνει κυρίως θεωρητικές προσεγγίσεις. Γίνεται έρευνα για το θεωρητικό αλλά και το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας, σε ξενόγλωσση και ελληνική βιβλιογραφία διαδικτύου και εντύπων. Σχετικά με το τμήμα των επεμβάσεων, εκτός από την βιβλιογραφική συλλογή πληροφοριών γίνεται και επιτόπια έρευνα και συλλογή δεδομένων όπως οι μετρήσεις, η καταγραφή στοιχείων και η φωτογράφιση.

Στη συνέχεια αναλύεται η δομή της εργασίας η οποία αποτελείται από επτά κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί μία εισαγωγή στην εργασία όπου παρουσιάζονται περιληπτικά το αντικείμενο ο στόχος αυτής καθώς και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αποσαφηνίζεται ο όρος του Pocket Park το οποίο αποτελεί και το εργαλείο εφαρμογής. Εκτός από τον ορισμό αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά του και παραθέτονται τα οφέλη του. Δίνονται παραδείγματα επιτυχημένης εφαρμογής του στο εξωτερικό καθώς και μερικά από τον ελλαδικό χώρο για την κατανόηση τους.

Ακολούθως, στο τρίτο κεφάλαιο αναλύεται η Περιοχή Μελέτης, το Γαλάτσι, όπου και γίνεται παρουσίαση της εξέλιξης του μέσω ιστορική αναδρομής. Γίνεται αναφορά στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό καθώς και στην ευρύτερη περιοχή και αξιολογούνται οι συνθήκες ηλιασμού και αερισμού βάσει των αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού. Οι αναλύσεις αυτές κρίνονται απαραίτητες για την επιλογή των κατάλληλων επεμβάσεων που θα προταθούν. Στην συνέχεια αυτού του κεφαλαίου αναφέρεται η υπάρχουσα κατάσταση του Γαλασίου σχετικά με την αστική δομή και τους χώρους πρασίνου και εντοπίζονται οι χώροι ενδιαφέροντος από τους οποίους απορρίπτονται όσοι δεν πληρούν κριτήρια τα οποία θέτουμε για την επέμβαση μας σε αυτούς.

Στο τέταρτο κεφάλαιο επικεντρωνόμαστε στην έρευνα ερωτηματολογίου από την οποία χρησιμοποιούμε κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαμόρφωση των προτάσεων μας. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 28 ερωτήσεις εκ των οποίων οι τέσσερις χρησιμοποιήθηκαν για την περαιτέρω διερεύνηση μέσω συνεντεύξεων σε συγκεκριμένο αριθμό συμμετεχόντων. Το δείγμα των πολιτών που χρησιμοποιήθηκε αποτελείται από 73 μόνιμους κατοίκους διαφόρων ηλικιών και κοινωνικών ομάδων. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναλύονται και καταδεικνύονται οι κατευθύνσεις που πρέπει να έχουν οι προτάσεις μας.

Τα κεφάλαιο πέντε αποτελεί την παρουσίαση των επεμβάσεων στους αστικούς χώρους που καταλήξαμε. Αρχικά γίνεται αναφορά στις αρχές που ακολουθήθηκαν κατά το σχεδιασμό των επεμβάσεων και βάσει των οποίων επιδιώκεται η βελτίωση του αστικού μικροκλίματος. Κατόπιν παρουσιάζεται το δίκτυο που θα δημιουργηθεί για την ένωση των χώρων επέμβασης και στη συνέχεια αναλύονται διεξοδικά οι 11 χώροι με τις παρεμβάσεις που προτείνουμε.

Τέλος στο κεφάλαιο έξι εξάγονται τα συμπεράσματα της παρούσας εργασίας και γίνεται συνολική αποτίμηση. Στο τελευταίο κεφάλαιο διερευνώνται οι αδυναμίες, οι προτάσεις για μελλοντικές έρευνες καθώς και οι πιθανές εφαρμογές των αποτελεσμάτων της εργασίας μας.

2. Pocket Parks

2.1 Ορισμός – Χαρακτηριστικά

Τα Pocket Parks ή αλλιώς miniparks ή vest-pocket parks (Εικόνα 2.1) είναι ελεύθεροι χώροι πρασίνου μικρής κλίμακας που μπορούν να δημιουργηθούν σε κενούς ακάλυπτους χώρους κτιρίων ή σε μικρά ακανόνιστα ελεύθερα τεμάχια γης. Η ιδιαιτερότητα των πάρκων τσέπης είναι ότι μετατρέπουν αναξιοποίητα κομμάτια γης των πυκνοδομημένων αστικών κέντρων, τα οποία δεν έχουν καμία χρήση στην καθημερινότητα των κατοίκων, σε ζωτικούς χώρους (Πλουμίδης και Σερράος, 2013).

1-Εικόνα 2.1 Pocket park Ontario London, Lierman A. (2014)

Παράλληλα με έναν άλλο ορισμό τα Pocket Parks είναι μικροί υπαίθριοι χώροι που συνήθως δεν ξεπερνούν τα 1,01 στρέμματα (1/4 του acre) και έχουν το μέγεθος μερικών οικοπέδων ή και μικρότερο. Μπορούν να είναι αστικά, προαστιακά ή αγροτικά. Συνήθως χωροθετούνται μέσα σε αστική περιοχή και είναι περιτριγυρισμένα από εμπορικά κτίρια και κατοικίες, μικρής χωρητικότητας επισκεπτών στους οποίους δίνεται η δυνατότητα να ξεκουραστούν και να έρθουν σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον (National Recreation and Park Association, 2013).

Ο όρος ‘vest pocket parks’ χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στη δεκαετία του 1960 στην Αμερική από τους κατοίκους των μεγάλων πόλεων. Έγινε ευρέως διαδεδομένος σαν όρος και υιοθετήθηκε από κρατικό και ιδιωτικό τομέα ώστε να προσφερθεί μία ανάσα «πρασίνου» στους κατοίκους των μεγάλων αστικών κέντρων. Επίσης, εκείνη την περίοδο η αστική κρίση και η έλλειψη υπαίθριων χώρων οδηγεί στην εκμετάλλευση των κενών που υπάρχουν είτε με τη μορφή κενής γης σε ακανόνιστα κομμάτια είτε κενών σε κτίρια, όπως οι ακάλυπτοι χώροι. Ένα από τα δημοφιλέστερα pocket parks είναι το Paley Park στο Μανχάταν της Νέας Υόρκης το οποίο δημιουργήθηκε το 1967. Λειτουργεί ακόμα και σήμερα ως μία «όαση» στον ιστό της περιοχής που το καθιστά τόπο κοινωνικής συναναστροφής και χαλάρωσης (Blake, 2008).

Τα πάρκα τσέπης βρίσκονται στο εσωτερικό των πόλεων και μπορούν να είναι σε δημόσια ή ιδιωτική γη. Η διαμόρφωση τους εξαρτάται από την διάταξη των πολεοδομικών τετραγώνων και των οδικών αξόνων της πόλης. Επίσης, αποτελούν χώρους-θύλακες πρασίνου με κύριο χαρακτηριστικό το μικρό τους μέγεθος. Παρόλο που έχουν μικρό μέγεθος για δραστηριότητες μπορούν να προσφέρουν στο κοινό ένα φιλόξενο και ασφαλές μέρος να καθίσουν σε εξωτερικό χώρο για χαλάρωση, καθώς και σε μερικές περιπτώσεις, χώρους για απασχόληση των παιδιών, όπως για παράδειγμα παιδικές χαρές και παιδότοποι. Επιπλέον, σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, μπορεί να περιλαμβάνουν στην έκτασή τους ιστορικά μνημεία ή κάποια έργα τέχνης. Σε αντίθεση με τα μεγαλύτερα πάρκα, τα πάρκα «τσέπης» μερικές φορές σχεδιάζονται για να είναι περιφραγμένα και κλειδωμένα όταν δεν χρησιμοποιούνται. Σε αρκετές χώρες η λειτουργία και η συντήρηση των πάρκων είναι ευθύνη των πολιτών, οι οποίοι μπορεί να έχουν χρηματοδοτήσει και τη δημιουργία τους εξ ολοκλήρου ή σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση (National Recreation and Park Association, 2013).

Λόγω του μικρού τους μεγέθους είναι τυχαία διασκορπισμένα μέσα στον πολεοδομικό ιστό μίας πόλης χωρίς να είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους και χωρίς προβλεπόμενο σχεδιασμό. Βέβαια υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσης των Pocket Parks μεταξύ τους καθώς και με μεγαλύτερες εκτάσεις πρασίνου. Με αυτό τον τρόπο είναι δυνατή η δημιουργία ενός δικτύου πάρκων το οποίο θα έχει σαν αφετηρία τα Pocket Parks και θα καταλήγει στα μεγάλα αστικά πάρκα με ευεργετικά αποτελέσματα για τον αστικό χώρο και τους χρήστες του.

2.2 Λειτουργίες και χρήσεις

Τα Pocket Parks αποτελούν μία ουσιαστική παρέμβαση, μικρής μεν κλίμακας, αλλά στρατηγικής σημασίας σε επίπεδο γειτονιάς. Ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού αποτελούν την μοναδική λύση για τη δημιουργία νέων ή την αξιοποίηση των παλαιότερων δημόσιων χώρων. Η δημιουργία τους και η διαχείριση τους γίνεται κυρίως από ομάδες πολιτών – χρηστών οι οποίοι με συλλογικές διαδικασίες αναλαμβάνουν την καθημερινή λειτουργία τους. Όμως υπάρχουν και περιπτώσεις που η δημιουργία και η συντήρηση τους είναι αρμοδιότητα φορέων ή ιδιωτικών εταιρειών.

Βασική λειτουργία τους είναι η αποκατάσταση της έλλειψης ελεύθερων υπαίθριων χώρων «πρασίνου» για την ικανοποίηση των τοπικών αναγκών. Αν και τα περιβαλλοντικά οφέλη των Pocket Parks είναι περιορισμένα, λόγω της μικρής τους κλίμακας και της έμφασης που δίνεται στις χρήσεις αναψυχής, παρόλα αυτά δημιουργούν ευκαιρίες για τη λειτουργία σε αυτά τοπικής άγριας φύσης (Olmos, 2008). Επομένως, επηρεάζουν το μικροκλίμα και βελτιώνουν την ποιότητα του αέρα μειώνοντας την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι τα Pocket Parks συντελούν στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των κατοίκων, ώστε να δημιουργούν ζωτικούς πυρήνες, μέσα στους οποίους θα συντελείται περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση.

2.3 Οφέλη

Στο πλαίσιο αυτής της εργασίας θα μελετήσουμε τα οφέλη των Pocket Parks τα οποία προάγουν είτε άμεσα είτε έμμεσα, την ατομική και κοινωνική ευημερία. Έτσι, όσον αναφορά τα πλεονεκτήματα μπορούμε να τα κατηγοριοποιήσουμε σε αυτά που ευεργετούν το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία, την οικονομία και τέλος την κοινωνική συνοχή (Sherer, 2003).

Τα Pocket Parks είναι μικροί χώροι πρασίνου που μπορούν δημιουργήσουν το κατάλληλο έδαφος μέσα στον αστικό ιστό, ώστε να φιλοξενηθεί και διατηρηθεί χλωρίδα και πανίδα. Η βλάστηση τους συμβάλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς ο αέρας φιλτράρεται από σκόνη και ρύπους. Επίσης, επιδρά στην ηχορύπανση με τη μείωση του θορύβου συντελώντας στη δημιουργία καταφυγίου για μικρά ζώα και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Ακόμη βελτιώνεται το μικροκλίμα και μετριάζεται η θερμική νησίδα με την απορρόφηση της ηλιακής ακτινοβολίας και την σταθεροποίηση των θερμοκρασιακών

μεταβολών. Τα δέντρα λειτουργούν σαν φυσικά κλιματιστικά περιορίζοντας τις επιπτώσεις της απορρόφησης της ηλιακής ακτινοβολίας από τα οικοδομικά υλικά που κυριαρχούν στο αστικό τοπίο, όπως το μπετό και το γυαλί (Sherer, 2003). Με την εξάτμιση από τα φυτά βελτιώνεται η ποιότητα του αέρα και συντελείται ο δροσισμός. Επιπροσθέτως, με την ενσωμάτωση των πάρκων τσέπης στις πόλεις που επικρατούν αδιαπέρατες επιφάνειες (ασφάλτινα οδοστρώματα, πεζοδρόμια, στέγες κτλ.), μειώνεται η πιθανότητα των πλημυρών, καθώς τα όμβρια ύδατα μπορούν να απορρέουν στο έδαφος και να ενισχύουν τον υδροφόρο ορίζοντα με το φυσικό φίλτράρισμα του νερού.

Σημαντικό όφελος στην κατηγορία της δημόσιας υγείας είναι πώς τα πάρκα τσέπης λειτουργούν σαν καταφύγιο των κατοίκων των πόλεων από τους έντονους ρυθμούς της ζωής τους. Μέσω αυτών των χώρων με την έντονη παρουσία πρασίνου και την κοινωνική συναναστροφή μειώνεται το στρες και βελτιώνεται η ψυχική υγεία των ανθρώπων. Εκεί μπορούν να δραστηριοποιηθούν σωματικά και να βελτιώσουν την φυσική τους κατάσταση. Υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν ότι οι άνθρωποι που έχουν πρόσβαση στα πάρκα είναι πιθανότερο να αθληθούν και σαν επακόλουθο να μειωθεί η εμφάνιση του φαινομένου της παχυσαρκίας (Gies, 2006).

Οι περιοχές που βρίσκονται κοντά σε μικρά πάρκα παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά ακινήτων καθώς όλο και περισσότεροι πολίτες ενδιαφέρονται να αποκτήσουν ακίνητα σε αυτές. Επομένως, τα πάρκα τσέπης επιδρούν στην αξία των οικιών, καθώς και των εμπορικών ακινήτων. Η οικονομική αναζωογόνηση που επιφέρουν προσελκύει αλλά και διατηρεί τις επιχειρήσεις, καθώς και δημιουργείται ελκυστικό περιβάλλον για την ανάπτυξη τουρισμού.

Η κατάλληλη διαχείριση των Pocket Parks μπορεί να συνεισφέρει στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και στην προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας. Οι κενοί χώροι με την αξιοποίησή τους για μικρά πάρκα οδηγούν στη μείωση της εγκληματικότητας καθώς και στην αποφυγή της γκετοποίησης. Επίσης η καθημερινή χρήση των pocket parks ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών για την γειτονιά τους.

Τα πάρκα τσέπης ενισχύουν τους κοινωνικούς δεσμούς, τις σχέσεις και την συνοχή μεταξύ των πολιτών (Konijnendijk et al., 2013). Οι χώροι πρασίνου παρέχουν περιβάλλον που διευκολύνει και ευνοεί τις κοινωνικές επαφές. Επίσης, οι πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις που μπορούν να οργανωθούν σε αυτά ενισχύουν την επικοινωνία μεταξύ των πολιτών καλύπτοντας παράλληλα τις ανάγκες τους για ψυχαγωγία. Ακόμη με τον προσεκτικό σχεδιασμό τους και την εγκατάσταση σε αυτά παιδικών χαρών δίνουν την δυνατότητα για

ενεργητικό και δημιουργικό παιχνίδι στα παιδιά επηρεάζοντας θετικά την συμπεριφορά τους (Noschis, 1992).

Επομένως, γίνεται αντιληπτό ότι τα Pocket Parks προσφέρουν εξαιρετικά οφέλη στους κατοίκους των πόλεων. Ωστόσο, πρέπει να διερευνώνται τα χαρακτηριστικά και οι δυνατότητες του κάθε πάρκου, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών. Αυτό επιτυγχάνεται με τον προσεκτικό σχεδιασμό από τον μελετητή και την υποστήριξη από την τοπική κοινωνία, ώστε τα οφέλη των μικρών πάρκων να προωθούν την ευημερία των πόλεων.

2.4 Παραδείγματα υλοποίησης Pocket Parks σε διεθνές επίπεδο

Σε διεθνές επίπεδο οι πόλεις που προσπαθούν να βελτιώσουν το αστικό περιβάλλον και να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων τους για πράσινο, στρέφονται στα Pocket Parks. Αυτή η στρατηγική της μικρής κλίμακας παρεμβάσεων επικρατεί σε πολλές μεγαλουπόλεις σε αντίθεση με τα μεγάλα μητροπολιτικά πάρκα που αποτελούν χρονοβόρες παρεμβάσεις και απαιτούν περισσότερες δημόσιες δαπάνες.

2.4.1 Paley Park, Νέα Υόρκη, Η.Π.Α

Η Νέα Υόρκη διαθέτει αρκετά μεγάλο αριθμό Pocket Parks. Το πιο γνωστό είναι το Paley Park (Εικόνα 2.2) το οποίο βρίσκεται στο κεντρικό Μανχάταν και αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα ιδιόκτητου δημόσιου χώρου. Σχεδιάστηκε από τον Robert Zion των “Zion & Breen Associates” στα πλαίσια μίας πρότασης, για δημόσιους χώρους, που κατατέθηκε στην έκθεση του 1963 για τον οργανισμό Architectural League της Νέας Υόρκης. Η έκταση παραχωρήθηκε από τον William Paley ο οποίος χρηματοδότησε τη δημιουργία του πάρκου σαν μνημείο για τον πατέρα του και παραδόθηκε στο κοινό το 1967 (The Cultural Landscape Foundation, 2012).

2-Εικόνα 2.2 Paley Park N.Y., The Cultural Landscape Foundation (2012)

Το πάρκο οριοθετείται με πολυώροφα κτίρια από τις τρεις πλευρές του, ενώ η μία πλευρά είναι ανοιχτή στο δρόμο. Αυτή η τέταρτη πλευρά του το καθιστά εύκολα ορατό από τους περαστικούς, οι οποίοι μπορούν εισέλθουν σε αυτό ανεβαίνοντας μερικά σκαλοπάτια από το επίπεδο του πεζοδρομίου. Δίπλα από την πύλη εισόδου υπάρχει αναψυκτήριο στο οποίο ο επισκέπτης μπορεί να βρει φαγητό και διάφορα ροφήματα. Το δάπεδο του πάρκου είναι διαπερατό και καλύπτεται στην μεγαλύτερη του έκταση από κυβόλιθους ενώ σε κάποια σημεία υπάρχουν πλάκες από γρανίτη. Στον κεντρικό χώρο υπάρχουν δεκαεπτά δέντρα του είδους *Gleditsia triacanthos* (The Croatian Society of Landscape Architects, 2012) τα οποία συμβάλλουν στην σκίαση των θέσεων των καθισμάτων. Το πάρκο διαθέτει τραπέζια από μάρμαρο και μεταλλικές καρέκλες τα οποία είναι ελαφριά, ώστε να μετακινούνται εύκολα και να τοποθετούνται ανάλογα με τη διάταξη που θέλουν οι χρήστες του (Εικόνα 2.3). Επίσης, η παρουσία του πράσινου ενισχύεται από το ότι οι δύο πλευρικοί τοίχοι είναι καλυμμένοι με αναρριχώμενο κισσό καθώς και την τοποθέτηση γλαστρών με ετήσια φυτά. Τέλος, στην απέναντι πλευρά από την είσοδο του πάρκου υπάρχει ένας καταρράκτης ύψους 6 μέτρων (20 πόδια), ο οποίος διαθέτει φωτισμό και ανατροφοδοτούμενο σύστημα νερού (The Cultural Landscape Foundation, 2012).

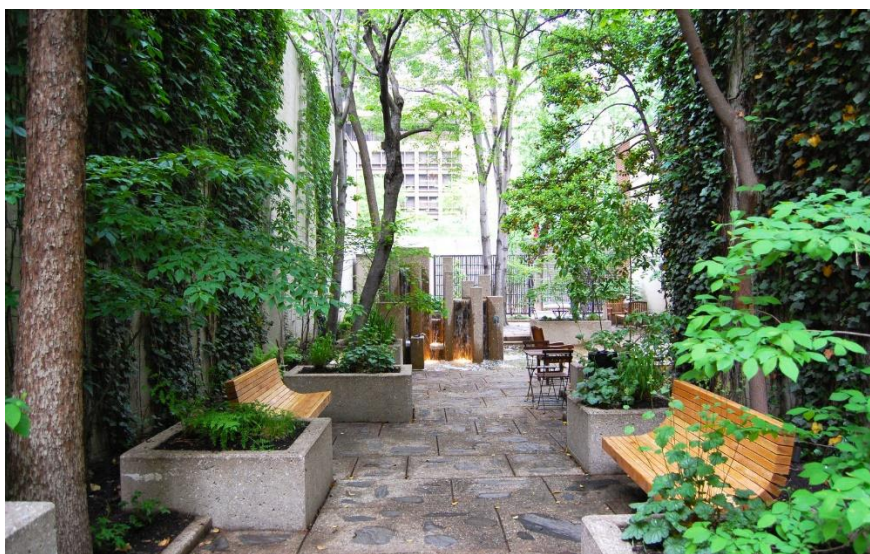

3-Εικόνα 2.3 Paley Park N.Y., The Cultural Landscape Foundation (2012)

Το Paley Park χρησιμοποιείται κυρίως από εργαζόμενους της περιοχής, καθώς και από τουρίστες προσφέροντας τους ένα χώρο για ξεκούραση και διάλειμμα από τους έντονους ρυθμούς μίας πολυσύχναστης και πυκνοδομημένης περιοχής. Μπορούν να χαλαρώσουν και να γευματίσουν σε ένα χώρο με φυσικά στοιχεία και απομόνωση από θορύβους. Επομένως, δικαίως θεωρείται ένα πολύ επιτυχημένο πάρκο το οποίο επιπροσθέτως είναι ιδιαίτερα προσβάσιμο.

2.4.2 John F. Collins Park, Φιλαδέλφεια, Η.Π.Α

Το Collins Park (Εικόνα 2.4) βρίσκεται στην Φιλαδέλφεια των Ηνωμένων Πολιτειών και αποτελεί ένα από τα πρώτα Pocket Parks της πόλης. Τη δεκαετία του 1970 η φιλόanthρωπος Dorothy Haas μετά από επίσκεψη της στο Paley Park, στο Μανχάταν, πρότεινε τη δημιουργία ενός ανάλογου πάρκου στη Φιλαδέλφεια. Επομένως, μετά το σχεδιασμό του από τον John Francis Collins του Delta Group και τη χρηματοδότησή του από το ίδρυμα William Penn, το πάρκο άνοιξε τις πύλες του για το κοινό τον Ιούνιο του 1979. Για είκοσι χρόνια το πάρκο άνηκε και συντηρούνταν από το ίδρυμα PenJerDel μέχρι το 2010 όπου και μεταφέρθηκε στην αρμοδιότητα του ιδρύματος Center City District Foundation. Το πάρκο ανακαινίζεται και παραδίδεται πάλι στο κοινό το 2011 (Center City District Parks, 2020).

4-Εικόνα 2.4 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013)

Το πάρκο βρίσκεται στον κεντρικό πυρήνα της πόλης μεταξύ των οδών Chestnut και Ranstead, διαθέτοντας πύλη εισόδου σε κάθε μία από αυτές. Καταλαμβάνει έναν στενό ευθύγραμμο χώρο ανάμεσα από δύο κτίρια και στο εσωτερικό του περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία σχεδιάστηκαν με βάση το φυσικό τοπίο της περιοχής και τον αυτόχθονα πληθυσμό. Συγκεκριμένα τα φυτά και τα δέντρα που έχουν επιλεχθεί είναι όλα ενδημικά και αυτόχθονα είδη. Υπάρχει ποικιλία δέντρων μέσα στο πάρκο ώστε να προσφέρουν τον κατάλληλο σκιασμό καθώς και κισσοί στους περιμετρικούς τοίχους των κτιρίων. Στο κέντρο του πάρκου υπάρχει ένα σιντριβάνι, το οποίο είναι κατασκευασμένο από κάθετες πλίνθες σκυροδέματος. Τα σκαλοπάτια που διαθέτει δημιουργούν μία υποβιβασμένη, σε σχέση με το δάπεδο του πάρκου, λεκάνη. Επίσης, στο πάρκο το δάπεδο καλύπτεται από πλάκες σκυροδέματος και διαθέτει σαν εξοπλισμό ξύλινα σταθερά παγκάκια, καθώς και ξύλινα έπιπλα τα οποία μπορούν να μετακινηθούν στα σημεία που εξυπηρετούν τους πολίτες. Τέλος, οι σιδερένιες πύλες (Εικόνα 2.6) έχουν σμιλευθεί από τον καλλιτέχνη Christopher T. Ray και είναι διακοσμημένες με την πανίδα και χλωρίδα της κοιλάδας του Wissahickon και παλιρροιακών τοπίων (The Cultural Landscape Foundation, 2013).

Το σιντριβάνι και η βλάστηση του πάρκου δημιουργούν μία ατμόσφαιρα που μοιάζει με καταφύγιο για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής που αναζητούν ένα ήρεμο περιβάλλον, μέσα σε μία πολυσύχναστη επιχειρηματική συνοικία (Εικόνα 2.5). Οπότε συμπεραίνουμε ότι το Collins Park λειτουργεί σαν μία όαση στο αστικό τοπίο της Φιλαδέλφειας, ιδανική για διάλειμμα από την εργασία, για μεσημεριανό γεύμα, καθώς και για να απολαύσει κάποιος μία όμορφη μέρα σε ένα μικρό πάρκο.

5-Εικόνα 2.5 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013)

6-Εικόνα 2.6 John F. Collins Park Philadelphia, The Cultural Landscape Foundation (2013)

2.4.3 Waterfall Garden, Σιάτλ, Η.Π.Α.

Το Waterfall Garden (Εικόνα 2.7) είναι ελεύθερο στο κοινό και προσφέρει μία ήσυχη τοποθεσία στο κέντρο μίας πόλης έντονων ρυθμών, όπου μπορεί κάποιος να χαλαρώσει και να απολαύσει το μεσημεριανό του γεύμα ή ρόφημα (Pioneer Square, 2019).

Χωροθετείται στο κέντρο του Σιάτλ και συγκεκριμένα στην πλατεία Pioneer, μία περιοχή η οποία αποτελούσε την πρώτη έδρα της εταιρείας United Parcel Service (γνωστή ως UPC). Ο σχεδιασμός είναι μία σύγχρονη ερμηνεία ενός ιαπωνικού κήπου και έγινε από τον Masao Kinoshita της εταιρείας Sasaki Associates, η οποία είναι υπεύθυνη για τον σχεδιασμό πολλών πετυχημένων πάρκων στις Η.Π.Α.. Επιπλέον το πάρκο ολοκληρώθηκε το 1978 και τη διαχείριση του ανέλαβε το ίδρυμα Annie E. Casey (The Cultural Landscape Foundation, 2020).

7-Εικόνα 2.7 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)

Το Waterfall Garden, σε αντίθεση με τα γνωστά πάρκα της Νέας Υόρκης, διαθέτει δύο πλευρές ελεύθερες από κτίρια και ανοιχτές οπτικά. Οι πλευρές που βρίσκονται επί των οδών Main και Second διαθέτουν μεταλλικό φράχτη που επιτρέπει την ελεύθερη θέαση από τους περαστικούς. Εσωτερικά, το πάρκο είναι χωρισμένο σε δύο επίπεδα με πλούσια φύτευση και έντονη παρουσία νερού. Το πρώτο επίπεδο έχει σχήμα L και είναι ανυψωμένο σε σχέση με τον εξωτερικό δρόμο (Εικόνα 2.8). Αυτό το επίπεδο σκεπάζεται από μεταλλικό στέγαστρο το οποίο στηρίζεται στη μεταλλική περίφραξη και διαθέτει θόλους από διάφανο υλικό ώστε να διέρχεται το φως του ηλίου. Αντιθέτως, το δεύτερο επίπεδο, που βρίσκεται στο κέντρο του πάρκου, είναι ορθογωνικής μορφής. Επίσης είναι υποβιβασμένο σε σχέση με το πρώτο και είναι ανοιχτό στον ουρανό. Τα καθιστικά σημεία αναπτύσσονται και στα δύο επίπεδα με

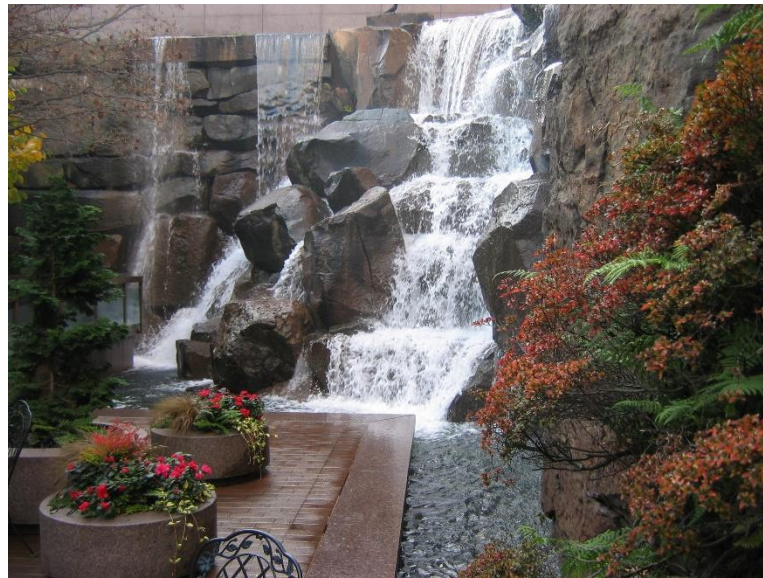
μετακινούμενα καθίσματα και τραπέζια, καθώς και παγκάκια από γρανίτη (Pacific Coast Architecture Database, 2010).

Το επίκεντρο του πάρκου και κύριο χαρακτηριστικό του είναι ένας καταρράκτης περίπου έξι μέτρων, ο οποίος είναι κατασκευασμένος από τοπικούς φυσικούς ογκόλιθους γρανίτη (Εικόνα 2.9). Από τον καταρράκτη ξεκινούν ρυάκια νερού τα οποία διατρέχουν το πάρκο και περιβάλλουν τους επισκέπτες κατά τη στάση τους σε αυτό. Επιπλέον, το νερό που χρησιμοποιείται για τον καταρράκτη φιλτράρεται και ανακυκλώνεται (Pacific Coast Architecture Database, 2010).

8-Εικόνα 2.8 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)

Στο τοπίο του πάρκου δημιουργείται μία αντίθεση στα χρώματα του γρανίτη και του σιδήρου από τη φύτευση. Η παρουσία πολλών ειδών δέντρων και φυτών μεταμορφώνει τις χτισμένες όψεις και τις γεμίζει με πράσινο και χρώματα από τα διάφορα φυτά που ανθίζουν καθ' όλη τη διάρκεια της άνοιξης και του καλοκαιριού. Επομένως, προσδίδεται στο πάρκο ένα ωραίο αισθητικά αποτέλεσμα.

9-Εικόνα 2.9 Waterfall Garden Seattle, The Cultural Landscape Foundation (2020)

Συνοψίζοντας, παρατηρείται ότι το Waterfall Garden διαθέτει χαρακτηριστικά που το καθιστούν ένα επιτυχημένο και ελκυστικό πάρκο. Η επαφή με το δρόμο και η εύκολη πρόσβαση οδηγούν τους περαστικούς στο να αναζητήσουν εύκολα μέσα σε αυτό την ηρεμία και την απομόνωση από τους θορύβους της πόλης.

2.4.4 Wellesley – Magill Park, Τορόντο, Καναδάς

Στο Τορόντο του Καναδά βρίσκεται ένα γνωστό πάρκο τσέπης, το Wellesley-Magill Park (Εικόνα 2.10). Το πάρκο αυτό καταλαμβάνει τμήμα της έκτασης του νοσοκομείου Wellesley Central το οποίο κατεδαφίστηκε το 1998. Πήρε το όνομα του το 2008 προς τιμήν του Dennis William Magill ιδρυτή του Wellesley Institute (The Cultural Landscape Foundation, 2020).

10-Εικόνα 2.10 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020)

Το πάρκο σχεδιάστηκε από την αρχιτέκτονα τοπίου Cornelia Hahn Oberlander σε συνεργασία με την τοπική εταιρεία gh3 και έγινε προσπάθεια να δημιουργηθεί οικιστική ατμόσφαιρα στο όλο εγχείρημα μετασχηματισμού του χώρου (Herrington, 2015). Το πάρκο αποτέλεσε το κεντρικό στοιχείο του μετασχηματισμού που ξεκίνησε το 2002 που περιλάμβανε, επίσης, μία εγκατάσταση υγειονομικής περίθαλψης στα νότια του, ένα οικιστικό συγκρότημα στα ανατολικά του πάρκου, καθώς και έναν ουρανοξύστη στα βορειοδυτικά του. Επίσης, το πάρκο σχεδιάστηκε να έχει δύο προσβάσεις, μία από τα δυτικά που είναι και η κύρια είσοδος και μία από τα ανατολικά μέσω ενός μικρού δρόμου κάθετου της οδού Sherbourne (The Cultural Landscape Foundation, 2020).

Σχεδιαστικά το πάρκο είναι επίπεδο και σχεδόν τετράγωνο. Κατασκευάστηκε με τοπικά υλικά και είναι επιπλωμένο με παγκάκια από ανοξείδωτο χάλυβα πάνω σε βάσεις από σκυρόδεμα. Επίσης, μέσα στο χώρο του υπάρχουν διάσπαρτοι, διαμορφωμένοι βράχοι, καθώς και τέσσερις λωρίδες τοιχοποιίας στο βόρειο τμήμα του, τα οποία χρησιμοποιούνται ως καθίσματα. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην ποικιλία των δέντρων που τοποθετήθηκαν, ώστε να μπορούν να προσαρμοστούν στις συνθήκες που επικρατούν στο συγκεκριμένο περιβάλλον (Εικόνα 2.11). Η έκταση του πάρκου σκιαζεται από σαράντα δύο πλάτανους Λονδίνου, ένα υβριδικό είδος το οποίο προσαρμόζεται χωρίς προβλήματα στο αστικό περιβάλλον (Greek Architects, 2011). Ο φωτισμός εσωτερικά του πάρκου γίνεται από χαμηλές μεταλλικές κολώνες. Τέλος, στη νότια περίμετρο υπάρχει ένα δημόσιο έργο τέχνης το οποίο δημιουργήθηκε το 2010 από τον Ed Pien. Το γλυπτό ονομάζεται Forest Walk και έχει σαράντα

πέντε μέτρα μήκος και δύομιση μέτρα ύψος (Εικόνα 2.12). Επίσης, αποτελείται από οκτώ φύλλα βαμμένου χάλυβα τα οποία διαχωρίζονται από έγχρωμες γυάλινες πλάκες που φωτίζονται με ταινίες led. Κάθε τέτοιο φύλλο αναπαριστά μία δασικής σκηνή ή μία σκηνή ανθρώπων που περπατούν μέσα σε ένα δάσος (The Cultural Landscape Foundation, 2020).

11-Εικόνα 2.11 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020)

Το Wellesley-Magill είναι ένα ιδανικό μέρος για χαλάρωση και αναψυχή των κατοίκων της περιοχής. Αποτέλεσε μία επιτυχημένη ήπια επέμβαση στον μετασχηματισμό ενός χώρου που καταλαμβάνονταν από κτίριο θεσμικού ιδρύματος.

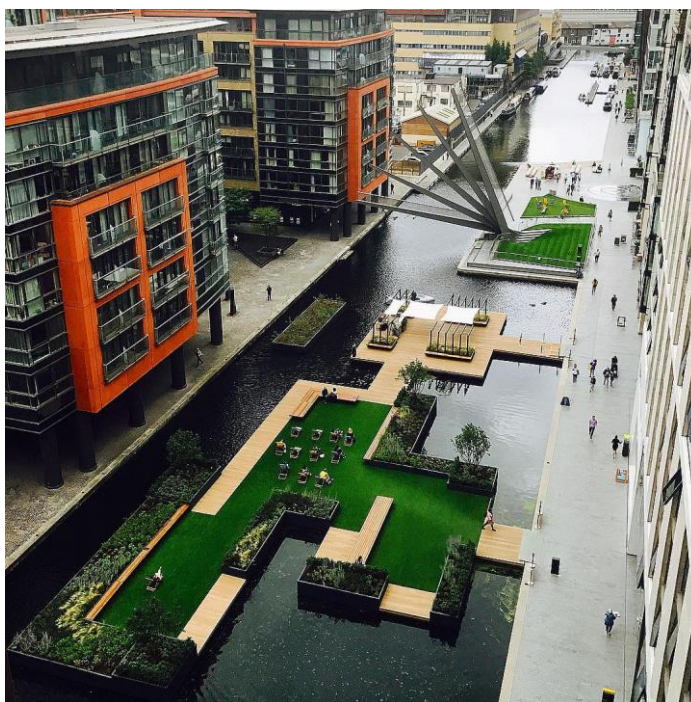

12-Εικόνα 2.12 Wellesley-Magill Park Toronto, The Cultural Landscape Foundation (2020)

2.4.5 Floating Pocket Park at Paddington Basin, Λονδίνο, Μεγάλη Βρετανία

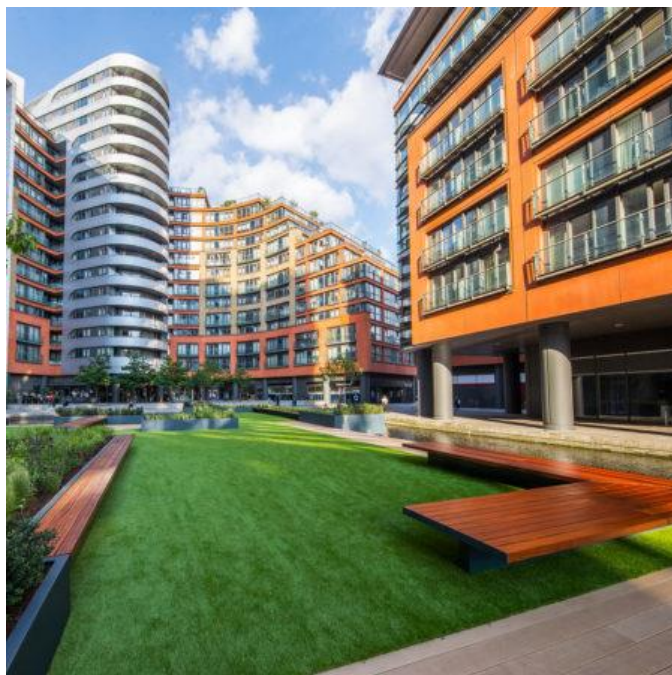
Το Floating Pocket Park (Εικόνα 2.13) είναι ένα καινοτόμο εγχείρημα το οποίο προσφέρει έναν εντυπωσιακό δημόσιο χώρο πρασίνου στο Paddington του Λονδίνου. Σχεδιάστηκε το 2016 από τον αναγνωρισμένο σχεδιαστή Tony Woods της εταιρείας Garden Club London (Aasarchitecture, 2017).

Συγκεκριμένα, το πάρκο των επτακοσίων είκοσι εννέα τετραγωνικών μέτρων, βρίσκεται στην περιοχή της Merchant Square που αποτελεί ένα χώρο έντεκα στρεμμάτων με πολλά κτίρια εμπορικής και οικιστικής χρήσης. Για πολλά χρόνια η περιοχή αναπτυσσόταν χωρίς όμως να προσφέρονται στους κατοίκους και στους επισκέπτες κατάλληλοι υπαίθριοι χώροι για άνεση και αναψυχή. Επίσης, υπήρχε αρκετός ανεκμετάλλευστος χώρος που καλυπτόταν από το υδάτινο στοιχείο της λεκάνης του καναλιού. Με αυτό το σκεπτικό θεωρήθηκε ότι ο χώρος ‘blue space’ μπορούσε να προσφέρει περισσότερα και για αυτό δημιουργήθηκε ένα πλωτό πάρκο τσέπης. Η δημιουργία του πάρκου πάνω στο νερό έγινε με κύριο γνώμονα την αισθητική και λειτουργική βελτίωση της περιοχής χωρίς να διαταραχθεί η άγρια φύση της. Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά κατά τον σχεδιασμό του, διασφαλίστηκε η παρουσία της τοπικής χλωρίδας και πανίδας (Landezine International Landscape Award, 2020).

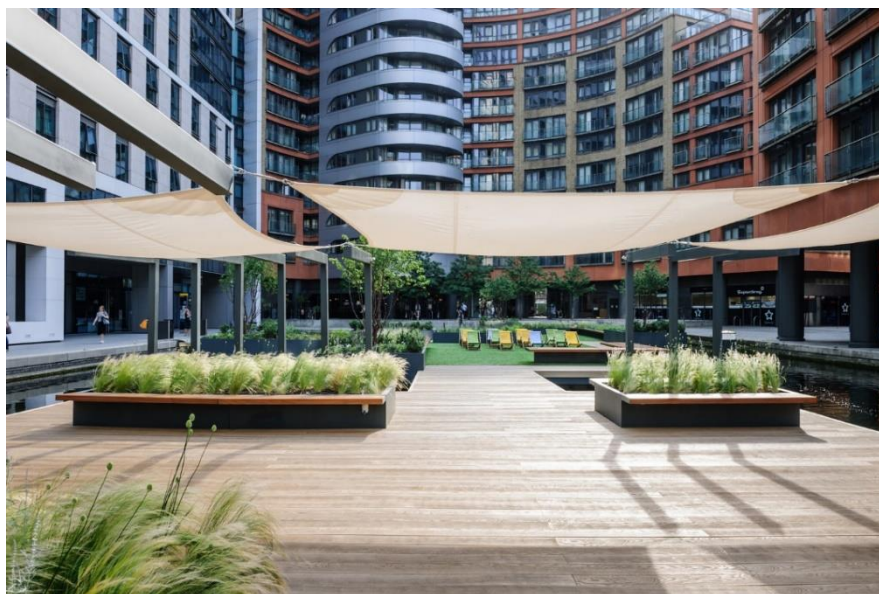
13-Εικόνα 2.13 Floating Pocket Park at Paddington, Secret London (2018)

Η επιφάνεια του πάρκου που επιπλέει αποτελείται από ειδικά τεμάχια πολυαιθυλενίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους και σχηματίζουν ένα κατάστρωμα συνολικού βάρους εκατόν δέκα τόνων. Για να αποφεύγεται η όποια μετακίνηση τους καθώς επιπλέουν, είναι συνδεδεμένα μέσω αλυσίδων με βυθισμένα μπλοκ σκυροδέματος. Επίσης το τετραγωνικό τους σχήμα τους επιτρέπει να δημιουργούν μία γεωμετρική διάταξη κατάλληλη για την επίτευξη σχεδιαστικών στόχων. Με αυτό τον τρόπο επιτεύχθηκε η δημιουργία ενός σκιασμένου χώρου που μπορεί να φιλοξενήσει διάφορες εκδηλώσεις και διαθέτει σημεία για την σύνδεση πλοιαρίων (Εικόνα 2.15). Ακόμη έχουμε μία μεγάλη επιφάνεια με τεχνητό χλοοτάπητα και παρτέρια με καλλωπιστικά φυτά περιμετρικά της (Εικόνα 2.14). Αυτός ο χώρος είναι για ανάπαυση, καθώς διαθέτει καθίσματα που μετακινούνται και σταθερά ξύλινα παγκάκια. Τέλος, υπάρχει ένας αυτόνομος, μη προσβάσιμος σε ανθρώπους χώρος ο οποίος διαθέτει φυτά και ράμπες για τη ανάπαυση των πουλιών. Όσο αναφορά τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του πάρκου είναι ελαφριά, ανθεκτικά και υψηλής ποιότητας. Στο δάπεδο τα τμήματα πολυουρεθάνης καλύπτονται από τεμάχια βελανιδιάς, που προσδίδουν την φυσική αίσθηση του ξύλου χωρίς το σχετικό βάρος. Επιπλέον οι διαμορφωμένες γλάστρες είναι κατασκευασμένες από πλαστικό ενισχυμένο με γυαλί. Μεταλλικά στοιχεία υπάρχουν μόνο στο σκελετό των πανιών που σκιάζουν τον χώρο εκδηλώσεων. Άλλο ένα μοναδικό στοιχείο αυτού του πάρκου είναι ότι διαθέτει ασύρματο ίντερνετ (Wi-Fi), καθώς και σημεία με παροχή νερού και ρεύματος. Επομένως ενθαρρύνεται η εργασία των επισκεπτών κατά την παραμονή τους στον χώρο του πάρκου. Τέλος ο φωτισμός γίνεται από ταινίες led, οι οποίες βρίσκονται εγκατεστημένες περιμετρικά των πλωτών χώρων του πάρκου (Landezine International Landscape Award, 2020).

14-Εικόνα 2.14 Floating Pocket Parka at Paddington, Landezine International Landscape Award (2020)

Το Floating Pocket Park της Merchant Square είναι ένας πραγματικά μοναδικός δημόσιος χώρος και η κατασκευή του είναι ένα επίτευγμα. Από το 2017 που ολοκληρώθηκε το πάρκο, προσφέρεται στους κατοίκους, στους εργαζόμενους και τους επισκέπτες ένας καταπράσινος χώρος για χαλάρωση και συνάντηση. Επίσης η θέα με την αναδιπλούμενη, σε σχήμα βεντάλιας, γέφυρα που βρίσκεται κοντά στον πάρκο προσδίδει μία ιδιαιτερότητα κατά την τέλεση εκδηλώσεων σε αυτό. Καταλήγοντας αποδεικνύεται ότι μπορούν να σχεδιαστούν βιώσιμοι υπαίθριοι χώροι σε ένα ιδιαίτερο αστικοποιημένο περιβάλλον.

15-Εικόνα 2.15 Floating Pocket Parka at Paddington, Landezine International Landscape Award (2020)

2.5 Παραδείγματα υλοποίησης Pocket Parks στην Ελλάδα

Σε διεθνές επίπεδο η δημιουργία των pocket parks αυξάνεται συνεχώς, καθώς αναπτύσσεται η φιλοσοφία των μικρής έκτασης παρεμβάσεων, με μικρό κόστος συντήρησης και μεγάλο όφελος για τους πολίτες και την πόλη. Η ελληνική πραγματικότητα είναι φτωχή και κυρίως ξεπερασμένη. Επίσης η όλη φιλοσοφία για το αστικό πράσινο και την εκμετάλλευση των ανοικτών χώρων, αγνοεί τις ανάγκες των πολιτών και τη δομή των πόλεων. Επομένως οι όποιες παρεμβάσεις γίνονται, δεν έχουν την αναγκαία κλίμακα και αποσκοπούν συνήθως σε κατασκευαστικά έργα εντυπωσιασμού. Εξαίρεση αποτελούν κάποιες εθελοντικές πρωτοβουλίες ομάδων πολιτών που σε συνεργασία με τις δημοτικές αρχές και κάποιους χορηγούς, συμβάλουν στην αξιοποίηση ανοικτών αστικών χώρων και στην ανάπτυξη του αστικού πρασίνου (Σεκλιζιώτη και Σεκλιζιώτη, 2017).

Μέχρι σήμερα στην Ελλάδα απουσιάζουν χαρακτηριστικά παραδείγματα pocket parks. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετοί χώροι οι οποίοι ως προς το μέγεθος και την ύπαρξη στοιχείων, όπως το πράσινο και ο αστικός εξοπλισμός, κατατάσσονται στα πάρκα τσέπης. Θα αρχίσουμε να παραθέτουμε παρακάτω περιπτώσεις οι οποίες πλησιάζουν τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των pocket parks και βρίσκονται στην πόλη των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης.

Συγκεκριμένα στην Θεσσαλονίκη θα παρουσιάσουμε δύο περιπτώσεις.

Το πάρκο στη συμβολή των οδών Ιασωνίδου και Ευριπίδου.

Το πάρκο βρίσκεται στο κέντρο της Θεσσαλονίκης στην συμβολή των οδών Ιασωνίδου και Ευριπίδου (Εικόνα 2.16). Είναι στην καρδιά ενός μεγάλου αστικού κέντρου, σε μία πυκνοδομημένη περιοχή που διαθέτει ελάχιστους οργανωμένους δημόσιους χώρους και χώρους πρασίνου. Δημιουργήθηκε από την εθελοντική δράση του αστικού πειράματος «Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς» η οποία επέστρεψε το 2011 στο πάρκο για επιπλέον εργασίες διαμόρφωσης, καθώς και για τη συντήρησή του. Αναλυτικότερα αυτές οι εργασίες μετασχηματισμού του πάρκου περιλάμβαναν την ηλεκτροδότηση και το φωτισμό του πάρκου. Επίσης, έγινε δενδροφύτευση και εγκατάσταση παγκακίων, παιδικής χαράς, καθώς και καθαρισμός του χώρου. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιήθηκαν από εθελοντικές ομάδες, τους κατοίκους της περιοχής και μαθητές γειτονικού σχολείου. Όπως παρατηρούμε, το πάρκο αυτό έχει αρκετά από τα χαρακτηριστικά που φέρουν τα pocket parks και οι δράσεις για τη

δημιουργία και μεταμόρφωση του, αποδεικνύουν πώς η αξιοποίηση του δημόσιου χώρου αποτελεί υπόθεση όλων (Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς, 2020).

16-Εικόνα 2.16 Πάρκο Ιασωνίδου & Ευριπίδου Θεσσαλονίκη, Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς (2020)

Το πάρκο στη συμβολή των οδών Μ. Ιωάννου και Αγαπηνού.

Το πάρκο αυτό βρίσκεται σε ένα οικόπεδο 431 τετραγωνικών μέτρων, το οποίο ανήκει στον Δήμο και σε μία εταιρεία δημοσίου δικαίου, την Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.. Αποτελούσε έναν παντελώς αναξιοποίητο χώρο στην καρδιά της Θεσσαλονίκης, όπου μία ομάδα πωλητών, η «Πρωτοβουλία Γειτονιάς της Αλεξάνδρου Σβώλου» αποφάσισε να τον μετατρέψει σε χώρο πρασίνου και πολιτισμού (Natura Hellas, 2018).

17-Εικόνα 2.17 Πάρκο Ιωάννου & Αγαπηνού Θεσσαλονίκη, Lifo (2018)

Στον χώρο του πάρκου οι επεμβάσεις ξεκίνησαν το 2017 από ομάδα πωλητών, με την αρωγή των δημοτικών αρχών, περιλαμβάνοντας εργασίες καθαρισμού (Εικόνα 2.17). Παράλληλα, εκπονήθηκαν μελέτες για την αξιοποίηση του με επικρατέστερη αυτή που απεικονίζεται στην κάτοψη που ακολουθεί (Εικόνα 2.17). Σε αυτή μπορούμε να διακρίνουμε πέντε θεματικές ζώνες που περιλαμβάνουν θέσεις για ποδήλατα, ταϊστρες για αδέσποτα ζώα και χώρους για εκδηλώσεις (Lifo, 2018).

18-Εικόνα 2.18 Κάτοψη διαμόρφωσης του πάρκου Ιωάννου & Αγαπηνού Θεσσαλονίκη, Lifo (2018)

Η αξιοποίηση των αστικών κενών στην Θεσσαλονίκη αποτελεί μία μοναδική πρακτική, για την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των γειτονιών της. Αναβάθμιση η οποία θα προκύψει πρωτίστως, από την αυτοοργάνωση και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των πολιτών.

Το πάρκο στην οδό Ναυαρίνου στην Αθήνα.

Το αυτοδιαχειριζόμενο πάρκο Ναυαρίνου βρίσκεται στην Αθήνα και συγκεκριμένα στην περιοχή των Εξαρχείων μεταξύ των οδών Χαριλάου Τρικούπη και Ναυαρίνου (Εικόνα 2.19). Η έκταση του οικοπέδου του πάρκου είναι 1.500 τετραγωνικά μέτρα, το οποίο ξεπερνά τα συνήθη μεγέθη των rocket parks. Αυτό είναι ίσως και το μοναδικό χαρακτηριστικό του, που δεν συνάδει με αυτά. Αντιθέτως, πληροί τα χαρακτηριστικά πρότυπα κατά τον σχηματισμό και τη λειτουργία των rocket parks (Natura Hellas, 2016).

19-Εικόνα 2.19 Πάρκο Ναυαρίνου Αθήνα, Naturanrg (2010)

Ο χώρος του πάρκου άνηκε στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και παραχωρήθηκε στον Δήμο Αθηναίων για να γίνει πλατεία. Η καθυστέρηση των διαδικασιών οδήγησε στο να παραμένει το οικόπεδο για χρόνια ενοικιασμένο ως χώρος στάθμευσης οχημάτων. Όταν έληξε η μίσθωση του χώρου, το 2008, το ΤΕΕ εξετάζει το ενδεχόμενο για την οικοδόμηση του. Όμως με την επέμβαση των πολιτών γίνεται κατάληψη του χώρου και απαιτείται η κατασκευή πάρκου. Μάλιστα οι πολίτες προχωρούν σε εργασίες αφαίρεσης της ασφάλτου και δενδροφύτευσης με τις απαραίτητες επιχωματώσεις. Επιπλέον, στο πάρκο τοποθετούνται καθίσματα, κατασκευάζεται ένα μικρό θέατρο και παιδική χαρά. Επομένως το πάρκο σήμερα αποτελεί έναν χώρο πρασίνου και παιχνιδιού για την συνάντηση και επικοινωνία όλων των κοινωνικών ομάδων. Σχετικά με την οργάνωση της λειτουργίας και της συντήρησής του, λαμβάνουν χώρα ανοικτές σε όλους συνελεύσεις (Natura Hellas, 2016).

3. Μελέτη περίπτωσης Δήμου Γαλατσίου

3.1 Γενική περιγραφή – Ιστορικά και Δημογραφικά στοιχεία

Ως Περιοχή Μελέτης για την παρούσα διπλωματική εργασία επιλέχθηκε ο Δήμος Γαλατσίου. Σημαντικό κριτήριο για την επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής αποτελεί το γεγονός ότι είναι μία από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές των Αθηνών με ιδιαίτερα μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού και αρκετά από τα προβλήματα των σύγχρονων αστικών χώρων. Επιπλέον, αποτελεί μία από τις περιοχές με το μεγαλύτερο ποσοστό πρασίνου, αλλά με υποβαθμισμένες και ασύνδετες τις πράσινες εκτάσεις.

Το Γαλάτσι είναι αστική περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών και βρίσκεται 4 χιλιόμετρα βόρεια από το κέντρο της, καταλαμβάνοντας έκταση 4 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Παρόλο που γεωγραφικά ανήκει στα βόρεια προάστια, με τη συνεχόμενη επέκταση των Αθηνών πλέον βρίσκεται στο κέντρο της (Δήμος Γαλατσίου, 2020a). Όμοροι του δήμοι αποτελούν ο Δήμος Αθηνών στα νότια και δυτικά του, ο Δήμος Ψυχικού στα ανατολικά του και η Νέα Ιωνία στα βόρεια. Επίσης διαθέτει πληθυσμό 59.345 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2011). Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα δημογραφικά στοιχεία του δήμου στις τρεις τελευταίες απογραφές (Δήμος Γαλατσίου, 2015).

ΕΤΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
1991	57.230	13,646
2001	63.418	15,121
2011	59.345	14,150

1-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά του Δήμου Γαλατσίου.

Ο χώρος του Γαλατσίου έχει ήδη αρχίσει να κατοικείται κατά την τουρκοκρατία και με την απελευθέρωση της Αθήνας αναφέρεται από ιστορικούς σαν χωριό. Αποτελούταν στην αρχή από αγροικίες και ήταν αποκομμένο από την Αθήνα μιας και το συνέδεε με αυτή μόνο ένας κακοτράχαλος δρόμος. Το 1900 αρχίζουν να λειτουργούν στην περιοχή λατομεία και καμίνια για την παραγωγή οικοδομικών υλικών με τον πληθυσμό που εργάζεται σε αυτά να κατασκευάζει τις κατοικίες του στη γύρω περιοχή. Με το πέρασμα του χρόνου ο πληθυσμός

αυξάνεται και την δεκαετία του ‘60 το Γαλάτσι γίνεται Δήμος. Τότε αρχίζει να αυξάνεται ο αριθμός και το ύψος των πολυκατοικιών σε βάρος των χαμηλών μονοκατοικιών με τους κήπους που κυριαρχούσαν στην περιοχή (Δήμος Γαλατσίου, 2020b).

3.2 Το κλίμα

Το Γαλάτσι απέχει μόνο μερικά χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας οπότε και έχει το ίδιο κλίμα με αυτή. Σε περίπτωση όμως που εξετάσουμε τις κλιματολογικές συνθήκες γενικά στο Λεκανοπέδιο Αττικής, θα διαπιστώσουμε ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία καιρικών συνθηκών παρόλο που είναι μία σχετικά μικρή σε επιφάνεια περιοχή. Μέσα στην έκταση της Αττικής μπορεί να παρατηρήσει κανείς την ύπαρξη ψυχρού κλίματος στα βόρεια προάστια της, ηπειρωτικού κλίματος στις βόρειες περιοχές του κέντρου και ήπιου κλίματος στις παραθαλάσσιες περιοχές.

Γενικά, το κλίμα της Αθήνας είναι ξηρό με μεγάλες περιόδους ηλιοφάνειας κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους. Επίσης χαρακτηρίζεται από ήπιους, βροχερούς χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια. Για να κατατάξουμε το κλίμα της Περιοχής Μελέτης θα χρησιμοποιήσουμε μία συνηθισμένη μέθοδο ταξινόμησης του κλίματος, αυτή κατά Korpen. Ο Wladimir Korpen ήταν ένας Γερμανο - Ρώσος κλιματολόγος που ανακάλυψε μία απλή και εύχρηστη ταξινόμηση των κλιμάτων του πλανήτη, καθιστώντας την αποδεκτή από την πλειοψηφία του επιστημονικού κόσμου. Βάση αυτής της κατάταξης το κλίμα της Αθήνας και κατ’ επέκταση του Γαλατσίου ανήκει στην κατηγορία Csa δηλαδή Μεσογειακό (Climate Change & Infectious Diseases, 2019).

Αναλυτικότερα το C εκφράζει τα θερμά εύκρατα βροχερά κλίματα (National Geographic, 2020):

- Μέση θερμοκρασία θερμότερου μήνα $> 10^{\circ}\text{C}$
- Μέση θερμοκρασία ψυχρότερου μήνα 0 και 18°C

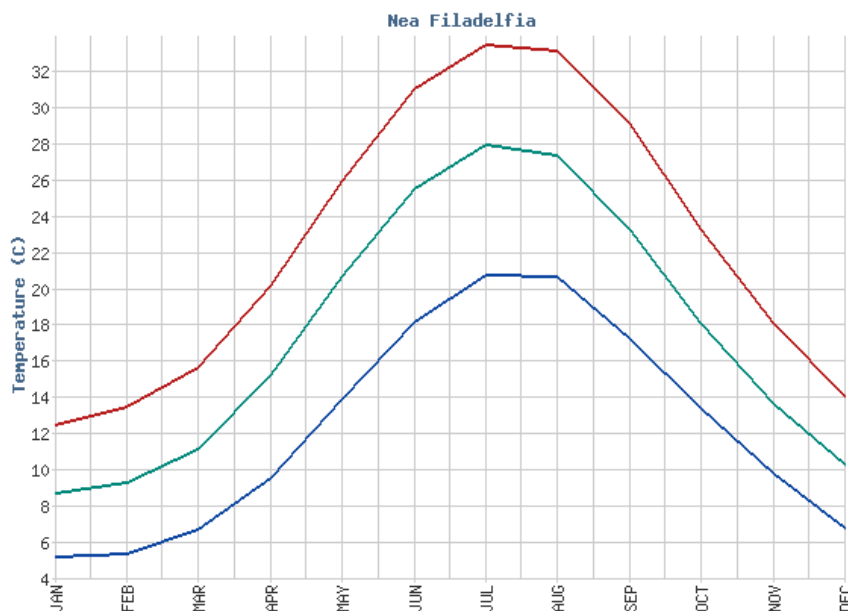
Το δεύτερο γράμμα s εκφράζει το άνομβρο καλοκαίρι:

- Ύψος βροχής ξηρότερου μήνα $< 30\text{mm}$
- Τουλάχιστον 3 φορές περισσότερες βροχοπτώσεις τον υγρότερο μήνα από τον ξηρότερο.

Το τρίτο γράμμα a εκφράζει τα ζεστά καλοκαίρια:

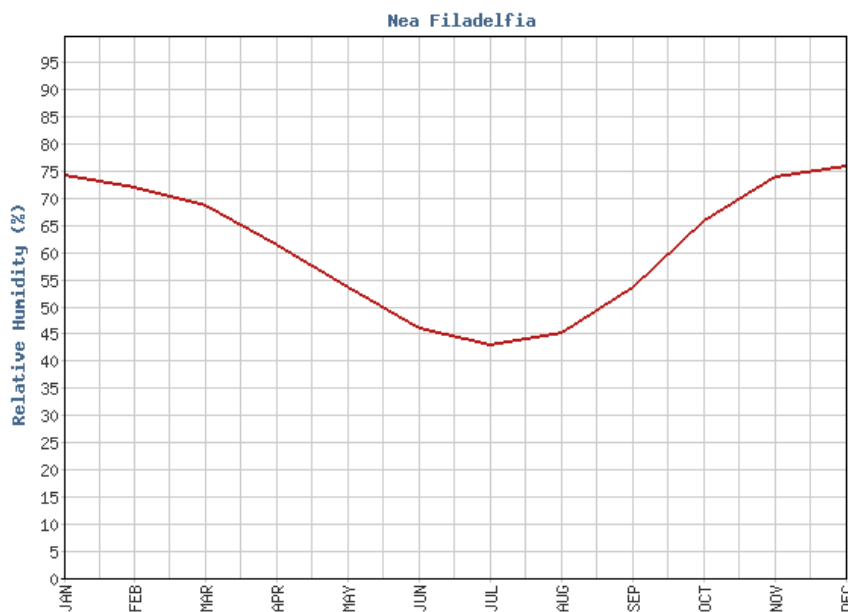
- Μέση θερμοκρασία θερμότερου μήνα > 22°C (Mindat, 2020).

Παρακάτω παρατίθενται πίνακες με τα ετήσια κλιματολογικά στοιχεία που καλύπτουν την περιοχή μελέτης και έχουν συλλεχθεί από τον μετεωρολογικό σταθμό της Ν. Φιλαδέλφειας Αττικής (Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, 2019).

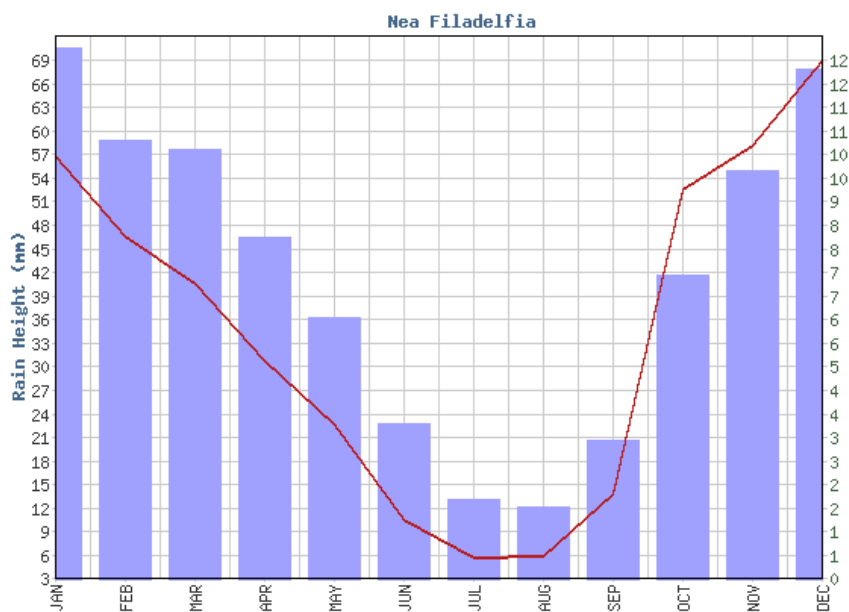
1-Σχήμα 3.1 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Θερμοκρασία, Ε.Μ.Υ. (2019)

Παρατηρούμαι ότι ο θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος με Μέγιστη Θερμοκρασία 33,5°C και ο ψυχρότερος ο Ιανουάριος με Ελάχιστη Θερμοκρασία 5,2°C.

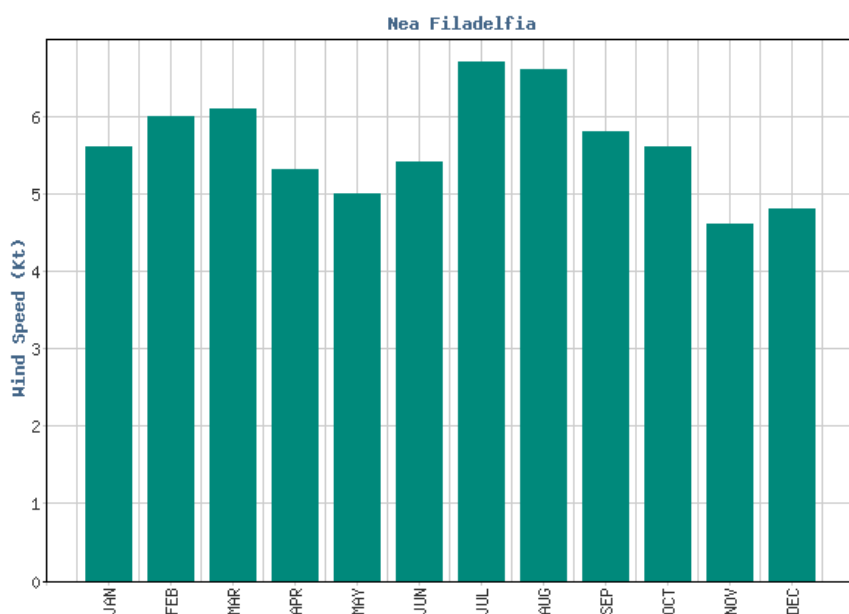
2-Σχήμα 3.2 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Υγρασία, Ε.Μ.Υ. (2019)

Η μέγιστη υγρασία παρατηρείται κατά τους χειμερινούς μήνες, με μεγαλύτερη αυτή του Δεκεμβρίου με 76,1% υγρασία. Αντιθέτως, τα μικρότερα ποσοστά είναι κατά τους ξηρούς καλοκαιρινούς μήνες με ελάχιστο ποσοστό το 43,1 του Ιουλίου.

3-Σχήμα 3.3 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Βροχόπτωση, Ε.Μ.Υ. (2019)

Τα μεγαλύτερα διαστήματα βροχόπτωσης παρατηρούνται τον Ιανουάριο με 12,6 μέρες βροχής και 56,9mm βροχόπτωση, ενώ το χαμηλότερο ποσό παρατηρείται τον Ιούλιο με 5,8mm και 1,9 συνολικές μέρες βροχόπτωσης.

4-Σχήμα 3.4 Ετήσια κλιματολογικά στοιχεία-Άνεμοι, Ε.Μ.Υ. (2019)

Οι άνεμοι που επικρατούν στην Περιοχή Μελέτης είναι οι Βόρειο-Ανατολικοί με εξαίρεση τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο που επικρατούν οι Νότιο-Δυτικοί. Επιπλέον, η μέγιστη τιμή των ανέμων καταγράφεται τον μήνα Ιούλιο με τιμή 6,7Kt.

3.2.1 Αξιολόγηση συνθηκών ηλιασμού και ηλιοπροστασίας

Στο προηγούμενο κεφάλαιο εξετάσαμε τα κλιματολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης, ώστε να μπορέσουμε στην παρούσα εργασία, να επικεντρωθούμε στην εξέταση του μικροκλίματος του αστικού ιστού σε επίπεδο γειτονιάς. Διότι τα χαρακτηριστικά του κλίματος είναι ιδιαίτερα συνδεδεμένα με τη βιοκλιματική προσέγγιση που απαιτείται στον αστικό σχεδιασμό.

Στο επίπεδο του σχεδιασμού, ειδικότερα για τους υπαίθριους χώρους, βασικοί στόχοι για την ποιοτική αναβάθμιση του περιβάλλοντος και του επιπέδου διαβίωσης των πολιτών είναι ο ηλιασμός και η ηλιοπροστασία. Με τον ηλιασμό επιτυγχάνουμε την επιλεκτική έκθεση κάποιων επιφανειών στην ηλιακή ακτινοβολία, ενώ αντιθέτως με την ηλιοπροστασία επιδιώκουμε την αποφυγή της ηλιακής ακτινοβολίας (Γιάννας, 2001a). Το ποιο είναι περισσότερο επιθυμητό ο ηλιασμός ή η ηλιοπροστασία, εξαρτάται από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε μία περιοχή και από τη χρήση του χώρου που μας ενδιαφέρει. Επίσης ο συνδυασμός τους είναι το ιδανικό για τα ελληνικά δεδομένα, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των πολιτών.

Για να διαπιστώσουμε τις συνθήκες ηλιασμού που επικρατούν στην Περιοχή Μελέτης θα πρέπει να γίνει έλεγχος για τον ηλιασμό και τις συνθήκες σκίασης που επικρατούν. Συγκεκριμένα θα επιλεγούν δύο χαρακτηριστικές ημέρες, η 21^η Δεκεμβρίου για το χειμώνα και η 21^η Ιουνίου για το καλοκαίρι. Αυτές οι ημερομηνίες αντιστοιχούν στις δυσμενέστερες και ευμενέστερες συνθήκες ηλιασμού και για αυτό έχουν επιλεγεί. Για κάθε ημέρα υπολογίζεται ο σκιασμός κατά μία πρωινή και μία απογευματινή ώρα, με τη χρήση στοιχείων που προσδιορίζουν τη θέση του ηλίου. Τα στοιχεία αυτά είναι η γωνία του Ύψους του ηλίου (H) που αποτελεί τη γωνία μεταξύ της ευθείας προς το κέντρο του ηλίου και το οριζόντιο επίπεδο και το αζιμούθιο (AZ) που είναι η γωνία που σχηματίζει ο Νότος με το σημείο ακριβώς κάτω από τον ήλιο στον ορίζοντα. Προσδιορίζονται βάσει πινάκων ηλιασμού και παρουσιάζονται στον Πίνακα 3-2 (Ε.Α.Π, Δημοσίευτα δεδομένα).

21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	21 ΙΟΥΝΙΟΥ

11:00	H=25,5°	11:00	H= 68,5°
	AZ= 159°		AZ= 115,5°
15:00	H= 18,5°	15:00	H= 54,5°
	AZ= 217,5°		AZ= 257°

2-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-2: Γωνίες προσδιορισμού θέσης ηλίου.

Στη συνέχεια εντοπίζουμε το μήκος της σκιάς του κάθε κτιρίου σύμφωνα με το ύψος του, καθώς και το ύψος του ηλίου. Στον Πίνακα 3-3 μπορούμε να εντοπίσουμε το μήκος της σκιάς κτιρίων 6, 7 και 9 μέτρων.

21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ		21 ΙΟΥΝΙΟΥ	
11:00	15:00	11:00	15:00
6m→12,38 m σκιά	6m→18,47 m σκιά	6m→ 2,42 m σκιά	6m→ 4,36 m σκιά
7m→15,01 m σκιά	7m→21,54 m σκιά	7m→ 2,83 m σκιά	7m→ 5,09 m σκιά
9m→ 19,3 m σκιά	9m→ 27,7 m σκιά	9m→ 3,64 m σκιά	9m→ 6,51 m σκιά

3-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-3: Μήκος σκιάς σύμφωνα με ύψος κτιρίου.

Η Περιοχή Μελέτης μας είναι ιδιαίτερα πυκνοδομημένη και διαθέτει κυρίως κτίρια άνω των δέκα μέτρων. Επομένως από τον έλεγχο ηλιασμού συμπεραίνουμε ότι κατά την χειμερινή περίοδο, οι ελεύθεροι χώροι και οι οδοί εμφανίζουν συνθήκες σκίασης, οπότε και μεγαλύτερες ανάγκες για θέρμανση και φωτισμό. Αντιθέτως τη θερινή περίοδο, με τις μεγάλες γωνίες Ύψους του ηλίου, παρατηρούμε ότι δημιουργούνται ανάγκες ηλιοπροστασίας για το δροσισμό των ελεύθερων χώρων.

3.2.2 Αξιολόγηση συνθηκών αερισμού

Ο δεύτερος βασικός παράγοντας που διαμορφώνει το χαρακτήρα του μικροκλίματος στο εσωτερικό της πόλης είναι η ροή του ατμοσφαιρικού αέρα. Είναι ένα ιδιαίτερα σύνθετο φαινόμενο καθώς ο άνεμος που πνέει από όμορες περιοχές, με την είσοδο του στον αστικό ιστό, προσαρμόζεται στις συνθήκες που συναντά. Ειδικότερα η διάταξη του τεχνητού περιβάλλοντος και η τοπογραφία της περιοχής θα καθορίσουν τον τρόπο ροής του ατμοσφαιρικού αέρα με αποτέλεσμα να διαμορφώσουν τόσο την ταχύτητα όσο και την διεύθυνση του ανέμου (Μακροπούλου και Γοσποδίνη, 2013).

Η κίνηση του αέρα στις σύγχρονες πόλεις και στους ελεύθερους αστικούς χώρους, όσο θετικά αποτελέσματα μπορεί να επιφέρει άλλο τόσο μπορεί να προκαλέσει όχληση. Γενικά

μπορεί να διατυπωθεί η άποψη ότι ο άνεμος αποτελεί μία σύνθετη μεταβλητή που επηρεάζει τις σύγχρονες πόλεις (Χρυσομαλλίδου κ.ά., 2004). Παράμετροι αυτής της μεταβλητής αποτελούν η ανεμοπροστασία και ο αερισμός. Με την ανεμοπροστασία επιδιώκεται η ανακοπή της ταχύτητας του ανέμου και η μείωση της έκθεσης σε αυτόν κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών. Ενώ με τον αερισμό επιδιώκεται η εκμετάλλευση της κίνησης του αέρα για την επαγωγή της θερμότητας από τον αστικό ιστό και τον δροσισμό κατά τους θερινούς μήνες. Κύριοι παράγοντες που επιδρούν σε αυτές τις παραμέτρους είναι το πόσο πυκνός είναι ο αστικός ιστός και αν ο σχεδιασμός του έχει λάβει υπόψιν τους επικρατούντες ανέμους (Μακροπούλου και Γοσποδίνη, 2013).

Στην Περιοχή Μελέτης οι επικρατούντες άνεμοι είναι οι βορειοανατολικοί, οι οποίοι ερχόμενοι από το Άλσος Βεΐκου συναντούν τον πολεοδομικό ιστό ιδιαίτερα πυκνό, με ψηλά κτίρια και στενούς δρόμους. Επομένως αυξάνεται η ταχύτητα του ανέμου μέσα σε αυτόν και συνεπάγεται τη συγκέντρωση ρύπων καθώς και την έλλειψη συνθήκων άνεσης στους υπαίθριους χώρους. Επίσης κατά τη ροή ασθενών ανέμων, η διαπερατότητα του αστικού ιστού είναι μειωμένη και δεν επιτυγχάνονται οι συνθήκες αερισμού. Με αυτά καταδεικνύεται η ανάγκη για την κατάλληλη εκμετάλλευση των ελεύθερων χώρων, ώστε να επιφέρουν μόνο θετικά αποτελέσματα από την κίνηση του αέρα.

3.3 Αστικό περιβάλλον και χώροι πρασίνου του Δήμου Γαλατσίου

Ο Δήμος Γαλατσίου αποτελεί τμήμα της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας και η ταχύτατη οικιστική του ανάπτυξη οδήγησε στη δημιουργία ενός πυκνοδομημένου αστικού περιβάλλοντος, μη φιλικού προς τον πολίτη. Η κύρια χρήση του Δήμου σύμφωνα με τον χάρτη του Παραρτήματος Α είναι η κατοικία, ενώ η εμπορική χρήση στο μεγαλύτερο ποσοστό της, συγκεντρώνεται στους κύριους οδικούς άξονες του. Αυτό υφίσταται διότι απουσιάζει ένα κέντρο πόλης, όπως αυτό ορίζεται από τις βασικές αρχές του πολεοδομικού σχεδιασμού, λόγω της δυσκολίας που υπήρξε στην εφαρμογή του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου (Δήμος Γαλατσίου, 2015).

Η Περιοχή Μελέτης διατρέχεται από δύο βασικούς άξονες οι οποίοι τέμνονται. Αυτοί οι άξονες σχηματίζονται από τις τέσσερις λεωφόρους με το μεγαλύτερο κυκλοφοριακό φόρτο τη Βεΐκου, τη Γαλατσίου, την Πρωτοπαπαδάκη και την Αγίας Γλυκερίας. Ο άξονας της Βεΐκου ξεκινά με βόρεια κατεύθυνση και συναντά την Αγίας Γλυκερίας η οποία καταλήγει νότια στο

κέντρο της Αθήνας. Η κατεύθυνση του άλλου άξονα είναι από τα δυτικά, που ξεκινά η Γαλατσίου και συναντά την Πρωτοπαπαδάκη η οποία καταλήγει στα ανατολικά σύνορα του Γαλατσίου με το Ψυχικό. Στην εικόνα που ακολουθεί (Εικόνα 3.1) παρουσιάζονται ο άξονας Βεΐκου-Αγίας Γλυκερίας με κόκκινο χρώμα και ο άξονας Γαλατσίου-Πρωτοπαπαδάκη με μπλε χρώμα οι οποίοι τέμνονται στο κέντρο της Περιοχής Μελέτης.

20-Εικόνα 3.1 Κύριοι οδικοί άξονες, Δήμος Γαλατσίου (2020d)

Επιπροσθέτως η Περιοχή Μελέτης έχει ένα ανεπτυγμένο οδικό δίκτυο το οποίο εκτός από τις τέσσερις λεωφόρους που αναφέραμε αποτελείται κυρίως από συλλεκτήριες και τοπικές οδούς. Αυτές οι οδοί έχουν σαν κύριο γνώρισμα το να διοχετεύουν την κυκλοφορία από το τοπικό δίκτυο των κατοικιών, στους δύο βασικούς άξονες που διαθέτουν στα περίξ τους τις όχλουσες δραστηριότητες. Σχετικά με το δίκτυο πεζόδρομων θεωρείται ελλιπές και πολύ περιορισμένο ενώ το δίκτυο ποδηλατοδρόμων απουσιάζει συνολικά από την περιοχή (Δήμος Γαλατσίου, 2015). Τέλος η συγκοινωνία καλύπτεται με γραμμές του Ο.Α.Σ.Α. και της δημοτικής συγκοινωνίας, ενώ προβλέπεται η κατασκευή δύο σταθμών του μετρό της Γραμμής 4, όπως παρουσιάζονται στην Εικόνα 3.2 που ακολουθεί (Δήμος Γαλατσίου, αδημοσίευτα δεδομένα).

21-Εικόνα 3.2 Σταθμοί Μετρό Γραμμής 4, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Σχετικά με τις χρήσεις γης όπως ήδη έχουμε αναφέρει, παρατηρούμε μία μίξη με έμφαση στη γενική κατοικία και στις κεντρικές λειτουργίες πόλης. Διάσπαρτοι μέσα στη Περιοχή Μελέτης υπάρχουν οι ελεύθεροι χώροι και το αστικό πράσινο αλλά με μικρή έκταση. Αυτές οι χρήσεις μαζί με τις αθλητικές εγκαταστάσεις εμφανίζονται συγκεντρωμένες στο Άλσος Βεΐκου. Σε ότι αφορά το συντελεστή δόμησης γνωρίζουμε ότι έχει εξαντληθεί και για τις επτά Πολεοδομικές Ενότητες που αποτελείται ο δήμος καθώς και το ότι δεν προβλέπεται η εκ νέου επέκταση του σχεδίου πόλεως. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι συντελεστές δόμησης και ο δείκτης πυκνότητας για κάθε μία από τις επτά Πολεοδομικές Ενότητες (Δήμος Γαλατσίου, 2015).

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ Κάτοικοι/ Ha	ΜΕΣΟΣ Σ.Δ.
Π.Ε. 1	173	2,1
Π.Ε. 2	225	2,1
Π.Ε. 3	239	2,0
Π.Ε. 4	277	1,9

Π.Ε. 5	269	2,6
Π.Ε. 6	298	1.8
Π.Ε. 7	308	2,3

4-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-4: Συντελεστής Δόμησης Πολεοδομικών Ενοτήτων Δήμου Γαλατσίου.

Μολονότι οι δημόσιοι χώροι και το αστικό πράσινο εμφανίζονται διάσπαρτοι και περιορισμένου μεγέθους, η Περιοχή Μελέτης διαθέτει ένα μεγάλο ποσοστό πρασίνου χάρη στα Άλση Βεΐκου και Αττικό. Το Άλσος Βεΐκου είναι μία περιφραγμένη έκταση 224 στρεμμάτων που έχει εξελιχθεί σε πόλο πρασίνου, αθλητισμού και αναψυχής. Περιλαμβάνει γήπεδα αθλητικών δραστηριοτήτων ανοιχτά και κλειστά, υπαίθριο θέατρο, παιδική χαρά, αναψυκτήριο και καλοκαιρινό σινεμά. Εκτός από αυτούς τους χώρους υπάρχουν ακόμη 76,10 στρέμματα που καταλαμβάνονται από πεύκα, 60,30 στρέμματα με γκαζόν και 9,60 με καλλωπιστικά φυτά. Επίσης οι επισκέπτες του δεν είναι μόνο από τις γειτονικές περιοχές αλλά από ολόκληρο το λεκανοπέδιο της Αττικής. Σχετικά με το Αττικό Άλσος μόνο ένα μικρό του τμήμα ανήκει διοικητικά στο Δήμο Γαλατσίου και το μεγαλύτερο τμήμα στην Περιφέρεια Αθηνών. Βέβαια αυτός ο φυσικός χώρος είναι πολύ σημαντικός διότι βρίσκεται στη «καρδιά» της πρωτεύουσας και στην υψηλότερη έξαρση της, τα Τουρκοβούνια. Αποτελεί μία νησίδα φυσικής βλάστησης και πανίδας καθώς και βελτίωσης του μικροκλίματος. Επίσης οι χώροι αθλητικών δραστηριοτήτων που διαθέτει, συντελούν στην αναψυχή των πολιτών (Δήμος Γαλατσίου, 2015). Το υπόλοιπο αστικό πράσινο της Περιοχής Μελέτης εμφανίζεται διάσπαρτο με τη μορφή πάρκων γειτονιάς, νησίδων πρασίνου στο οδικό δίκτυο και δεντροστοιχιών των πεζοδρομίων. Τέλος πράσινο συναντάμε και στα προαύλια των εκκλησιών.

Συγκεντρωτικά διαπιστώνουμε ότι στην Περιοχή Μελέτης εμφανίζονται υψηλές οικιστικές πυκνότητες. Παρατηρώντας και τους πίνακες που ακολουθούν συμπεραίνουμε ότι έχει υπάρξει υπερδόμηση της πόλης, που οφείλεται στην ταχύτατη ανοικοδόμηση με την παράλληλη έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού. Τα στοιχεία των πινάκων μας δείχνουν ακόμη μια φορά το μικρό μέγεθος των δημόσιων χώρων και του αστικού πρασίνου. Σε αυτό το πρόβλημα θα μπορούσαμε να προσθέσουμε και τη χρήση μεγάλου μέρους των αστικών κενών ως χώρων στάθμευσης.

ΧΩΡΟΙ	ΕΚΤΑΣΗ (στρεμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (%)
Σύνολο εντός σχεδίου εκτάσεων	2.300	96,46

Οικοδομήσιμοι χώροι	1.390	33,14
Κοινόχρηστοι χώροι	847	20,19
Κοινωφελείς χώροι	66	1,57

5-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-5: Ανάλυση εντός σχεδίου εκτάσεων Δήμου Γαλατσίου.

ΧΩΡΟΙ	ΕΚΤΑΣΗ (στρεμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (%)
Χώροι κυκλοφορίας	764,8	18,23
Οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι	82,2	1,96
Χώροι αστικού πρασίνου	217	5,17

6-ΠΙΝΑΚΑΣ 3-6: Ανάλυση κοινόχρηστων χώρων Δήμου Γαλατσίου.

3.4 Εντοπισμός χώρων ενδιαφέροντος

Έχοντας σαν αφετηρία τα στοιχεία που αναλύθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια, θα γίνει καταγραφή και εντοπισμός των χώρων που μας ενδιαφέρουν και μπορούν να δημιουργηθούν rocket parks. Για να επιτευχθεί αυτή η καταγραφή αρχικά πραγματοποιήθηκε μία σειρά από επισκέψεις σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους της Περιοχής Μελέτης. Οι χώροι οι οποίοι εξετάστηκαν αναφέρονται στο σχετικό πίνακα του παραρτήματος (Πίνακας Α-1) και αποτελούν υπάρχοντες χώρους πρασίνου καθώς και ελεύθερους χώρους.

Λαμβάνοντας υπόψιν σημαντικά στοιχεία, επιλέξαμε να οριοθετήσουμε την Περιοχή Μελέτης σε δύο ζώνες και να προσεγγίσουμε δεκαοχτώ από τους κοινόχρηστους χώρους. Αυτοί παρουσιάζονται με πράσινο κύκλο στον χάρτη (Εικόνα Α-2) που επεξεργαστήκαμε στο Παράρτημα Α. Βασικό κριτήριο για την επιλογή των δύο ζωνών είναι η κατασκευή σε αυτές των σταθμών του μετρό Βεύκου και Γαλάτσι. Επομένως θα μελετήσουμε τη δημιουργία πάρκων τσέπης που μπορούν να αποτελέσουν μέρος ενός δικτύου που θα αλληλοεπιδρά με τις νέες συνθήκες που θα δημιουργηθούν από την κατασκευή της Γραμμής 4 του μετρό. Οι δύο ζώνες παρουσιάζονται στον χάρτη (Εικόνα Α-3) του Παραρτήματος Α. Με κόκκινο χρώμα είναι η ζώνη των οδών προς αξιοποίηση Ι. Φωκά – Τράλλεων και με μπλε χρώμα των οδών Γαλατσίου – Πρωτοπαπαδάκη. Άλλα βασικά κριτήρια που λάβαμε υπόψιν για την επιλογή των σημείων προς μελέτη είναι η ύπαρξη χώρων πρασίνου στην περιοχή, η έκταση της δομημένης επιφάνειας, η όχληση των πεζών και των κατοίκων καθώς και οι υφιστάμενες υποδομές.

Εφόσον καταγράψαμε του χώρους, θα πρέπει να γίνει ένας διαχωρισμός περιπτώσεων και να εξαιρεθούν κάποιοι από τους δεκαοχτώ, στους οποίους δεν θα μπορέσουμε να επέμβουμε. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι χώροι με την αρίθμηση 4 και 5 στην Εικόνα Α-2 του Παραρτήματος. Πρόκειται για την πλατεία επί των οδών Τράλλεων και Λ. Βεΐκου και για την πλατεία επί των οδών Γορτυνίας και Σκύρου (Εικόνα 3.3).

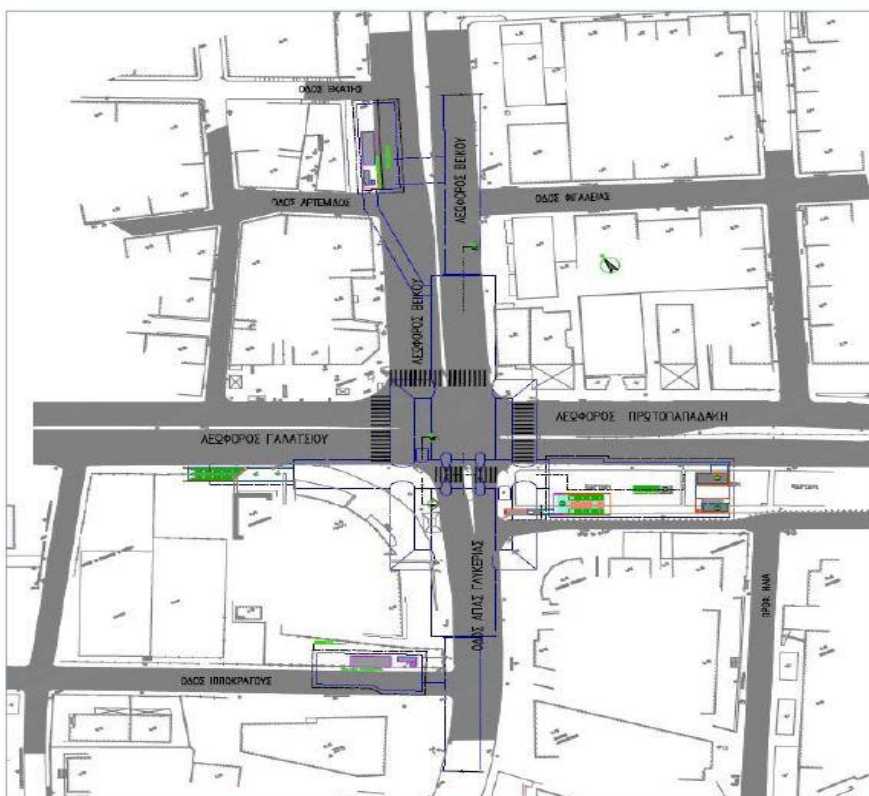
22-Εικόνα 3.3 Χώροι 4 και 5 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Στις παραπάνω πλατείες θα δημιουργηθούν οι έξοδοι-είσοδοι του σταθμού Βεΐκου, του μετρό, όπως φαίνονται στην Εικόνα 3.4 που ακολουθεί οπότε δεν μπορεί να προταθεί κάποια επέμβαση σε αυτές από εμάς διότι αποτελούν αρμοδιότητα συγκεκριμένου φορέα.

23-Εικόνα 3.4 Χώροι 4 και 5 σταθμός Βεΐκου του μετρό, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Για τον ίδιο ακριβώς λόγο θα εξαιρέσουμε και τον ιδιαίτερα ενδιαφέρον χώρο 11 (Εικόνα 3.5), την πλατεία επί των οδών Λυσίου και Λ. Γαλατσίου, στην οποία θα κατασκευασθεί ο σταθμός του μετρό, Γαλάτσι. Το συγκεκριμένο σημείο αποτελεί το κέντρο του Γαλατσίου και συγκεντρώνει χρήσεις κέντρου όπως για παράδειγμα το Δημαρχείο. Επίσης έχει σαν ιδιαιτερότητα ότι η μία πλευρά του χώρου συγκεντρώνει την κίνηση από τις Λ. Γαλατσίου και Βεΐκου με την βαρεία κυκλοφορία και η άλλη από την οδό Λυσίου περιλαμβάνει τυπικούς δρόμους γειτονιάς με ήπια κυκλοφορία (Δήμος Γαλατσίου, Δημοσίευτα δεδομένα 2010).

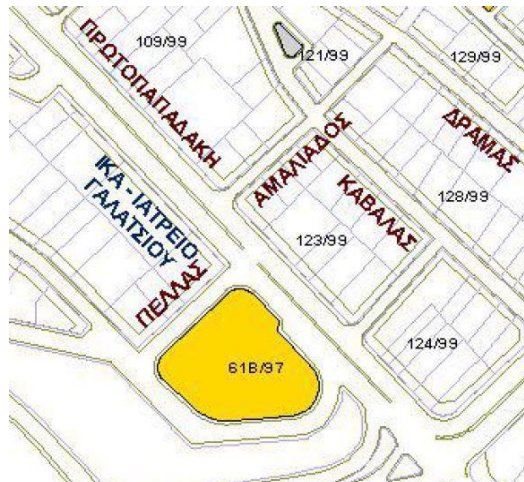
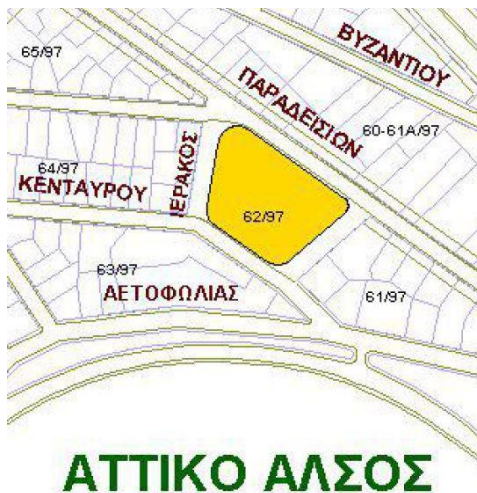
24-Εικόνα 3.5 Χώρος 11 σταθμός Γαλάτσι του μετρό, Δήμος Γαλατσίου Δημοσίευτα δεδομένα

Στην μελέτη μας δεν θα συμπεριλάβουμε και τους χώρους 6, 10, 16 και 17. Λόγω μεγάλης έκτασης δεν μπορούν, εξ ορισμού να αποτελέσουν χώρους για τη δημιουργία Pocket Parks.

25-Εικόνα 3.6 Χώροι 6 και 10 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Οι απορριφθέντες χώροι είναι η πλατεία επί των οδών Αιγιοσθενών και Εκάβης (χώρος 6) με έκταση 1.715 τ.μ., η πλατεία Αλκυώνης (χώρος 10) με έκταση 4.098,9 τ.μ. (Εικόνα 3.6), η πλατεία Παραδεισίων (χώρος 16) με έκταση 2.090 τ.μ. και η πλατεία Χατζησπύρου (χώρος 17) με έκταση 2.391 τ.μ. (Εικόνα 3.7).

26-Εικόνα 3.7 Χώροι 16 και 17 που εξαιρέθηκαν, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Στο κεφάλαιο πέντε θα γίνει η παρουσίαση και η ανάλυση των έντεκα περιπτώσεων για τις οποίες θα προταθούν επεμβάσεις για την δημιουργία Pocket Parks.

4. Μεθοδολογία Έρευνας

4.1 Οι τεχνικές της έρευνας: ερωτηματολόγιο και συνέντευξη

Στο κεφάλαιο αυτό της παρούσας εργασίας, περιγράφεται η έρευνα που ακολουθήθηκε προκειμένου να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα για το σχεδιασμό και την ανάλυση της Περιοχής Μελέτης. Για αυτόν το μεθοδολογικό συνδυασμό επιλέχθηκε μία μικτή προσέγγιση που συνδυάζει ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους χρησιμοποιώντας ως εργαλεία το ερωτηματολόγιο και τη συνέντευξη (Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2020). Με αυτό τον τρόπο θα είναι εύκολο να διατυπώσουμε ολοκληρωμένα συμπεράσματα.

Με την ποσοτική προσέγγιση, ο ερευνητής εντοπίζει ένα ερευνητικό πρόβλημα και το διερευνά με τη χρήση αριθμητικών δεδομένων και στατιστικών μεθόδων. Επίσης ο ερευνητής επιδιώκει να προσδιορίσει τη γενική τάση των απαντήσεων από ένα δείγμα ατόμων και να παρατηρήσει πως αυτή η τάση ποικίλει μεταξύ των ατόμων. Σκοπός των ποσοτικών ερευνών είναι η εύρεση σχέσεων μεταξύ διαφόρων μεταβλητών (Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2020). Η ποιοτική προσέγγιση μίας έρευνας είναι καταλληλότερη όταν ο ερευνητής δεν γνωρίζει τις μεταβλητές και πρέπει να τις διερευνήσει (Creswell, 2012). Αποτελεί μία κατά βάση διερευνητική μέθοδο που στοχεύει στην ανάδειξη θεωρητικών μοντέλων παρά στην επαλήθευση υποθέσεων και στη γενίκευση σε ένα μεγαλύτερο πληθυσμό. Επίσης, κύριο χαρακτηριστικό της είναι το μικρό δείγμα συμμετεχόντων (Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2020). Στην παρούσα έρευνα λαμβάνοντας υπόψιν τα δυνατά σημεία και των δύο, επιλέχθηκε ο συνδυασμός ποσοτικής και ποιοτικής προσέγγισης, ώστε να αποτυπωθούν και να αναλυθούν διεξοδικότερα οι ανάγκες που υπάρχουν για Pocket Parks. Και οι δύο προσεγγίσεις έχουν την ίδια βαρύτητα και αναλύονται παράλληλα.

Ιδιαίτερα σημαντικό για την εξαγωγή συμπερασμάτων για την έρευνά μας είναι η διενέργεια έρευνας ερωτηματολογίου το οποίο αποτελεί ένα εύχρηστο εργαλείο, σχετικά εύκολο στην ανάλυση. Το ερωτηματολόγιο που συντάξαμε αποτελείται από είκοσι οκτώ ερωτήσεις, εκ των οποίων οι τέσσερις σχετίζονται με την ποιοτική προσέγγιση της έρευνας και θα απαντηθούν από συγκεκριμένο αριθμό ατόμων κατά την διενέργεια της συνέντευξης. Επιπροσθέτως, το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε τρεις ενότητες, όπως παρουσιάζεται στο Παράρτημα Β της μελέτης.

Αναλυτικότερα, η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει επτά ερωτήσεις που αφορούν προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων ώστε να μπορέσουμε να συνθέσουμε το προφίλ των χρηστών της Περιοχής Μελέτης. Εκτός από τα προσωπικά στοιχεία φύλο, ηλικία και εκπαίδευση υπάρχουν ερωτήσεις και για την κατοίκηση, ώστε να δοθεί η ανάλογη βαρύτητα στα δεδομένα του κάθε ερωτηθέντα.

Η δεύτερη ενότητα αφορά την αξιολόγηση των υπαρχόντων χώρων πρασίνου. Περιλαμβάνει ερωτήσεις για την εικόνα που έχουν οι πολίτες για τα πάρκα και τους χώρους πρασίνου της Περιοχής Μελέτης. Επίσης, διευκρινίζεται κατά πόσο επισκέπτονται αυτούς τους χώρους, με στόχο να διασαφηνιστούν οι συνήθειες και οι προτιμήσεις τους.

Η τρίτη ενότητα αφορά το κεντρικό θέμα της μελέτης μας τα Pocket Parks. Στην αρχή παρατίθεται ο ορισμός για την ενημέρωση των ερωτηθέντων και μετά ακολουθούν δέκα ερωτήσεις για την προοπτική που υπάρχει στην Περιοχή Μελέτης για τα συγκεκριμένα πάρκα. Επίσης, θέσαμε ερωτήματα που αφορούν τη συμμετοχή των ιδιωτών στη δημιουργία και τη συντήρηση των πάρκων τσέπης, ώστε να διαπιστώσουμε κατά πόσο είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν συμμετοχικές δράσεις.

Η συνέντευξη είναι βασικό στοιχείο της ποιοτικής προσέγγισης της έρευνας και αφορά την άμεση επικοινωνία μεταξύ ερευνητή και υποκειμένου. Πρόκειται για την αλληλεπίδραση, την επικοινωνία μεταξύ προσώπων, που καθοδηγείται από τον ερευνητή ή ερωτώντα με στόχο την απόσπαση πληροφοριών σχετιζόμενων με το αντικείμενο της έρευνας (Cohen και Manion, 1992). Επιπλέον, με την συνέντευξη δίνεται η δυνατότητα στον ερευνητή να στοχεύσει σε μία πιο λεπτομερή ανάλυση της εμπειρίας του υποκειμένου για την οποία θα μιλήσει.

Οι προσωπικές συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο του 2020 και οι συνεντευξιαζόμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και να αναλύσουν τις τέσσερις επιπλέον. Οι ερωτήσεις αυτές ήταν προκαθορισμένες, αλλά στην πορεία της συζήτησης τροποποιούντουσαν και γινόντουσαν πρόσθετες ερωτήσεις, ώστε να δοθούν επιπλέον εξηγήσεις από τους ερωτώμενους. Δηλαδή, χρησιμοποιήθηκε το είδος της ημιδομημένης συνέντευξης, στην οποία λαμβάνει χώρα μία συζήτηση που είναι κατά μία έννοια ελεύθερη, αλλά που η ελευθερία της σχετίζεται με τη φύση της συζήτησης, το θέμα που ερευνάται και το βαθμό της δόμησης των ερωτήσεων (Παρασκευοπούλου-Κόλλια, 2008).

4.2 Το δείγμα της έρευνας

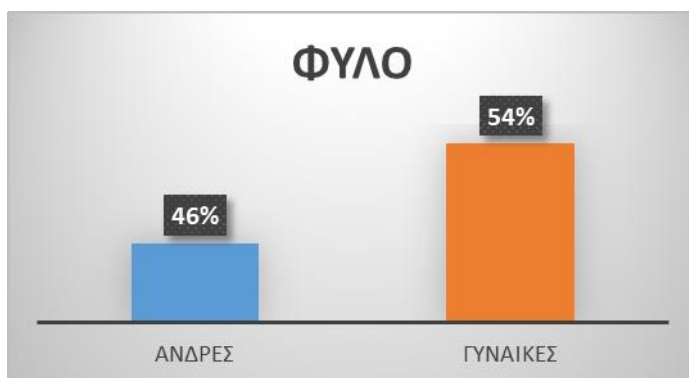
Σημαντικό βήμα στην έρευνα μας αποτελεί η επιλογή ενός δείγματος του πληθυσμού που κάνει χρήση των χώρων πρασίνου, της Περιοχής Μελέτης, ώστε να γίνουν αναλύσεις σύμφωνα με τις απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο που συντάξαμε. Δεν μπορεί να μελετηθεί ολόκληρος ο πληθυσμός διότι είναι πολύ μεγάλος και η πρόσβαση σε αυτόν ακατόρθωτη. Επομένως, στην παρούσα μελέτη συλλέγονται πληροφορίες από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού και εξάγονται συμπεράσματα που είναι γενικεύσιμα και όσο το δυνατόν ακριβέστερα για το σύνολό του.

Το δείγμα της έρευνας με το ερωτηματολόγιο αφορά ένα σύνολο 73 ατόμων εκ των οποίων τα 4 θα συμμετέχουν και στην έρευνα με συνέντευξη. Επιλέχθηκαν άτομα όλων των ηλικιών, τα οποία είναι δημότες Γαλατσίου και είναι εύκολη η πρόσβαση σε αυτά. Τα 65 άτομα έχουν σαν κοινό τη χρήση εκπαιδευτηρίου, είτε ως καθηγητές, είτε ως μαθητές ή κηδεμόνες και τα υπόλοιπα 8 είναι εργαζόμενοι στην Τεχνική Υπηρεσία του δήμου. Τα περισσότερα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν διαδικτυακά εκτός ελαχίστων περιπτώσεων που οι ερωτώμενοι δεν είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο, λόγω μικρής ηλικίας και τους μοιράστηκαν στο πεδίο.

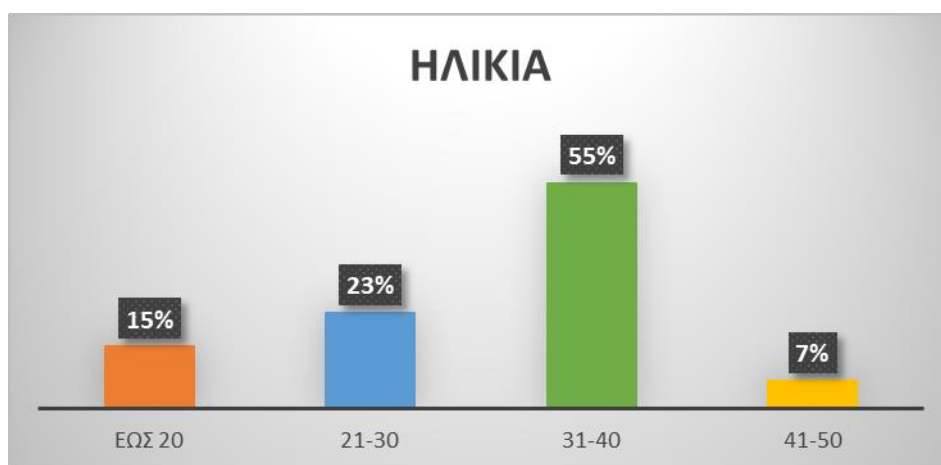
Αξίζει να αναφέρουμε ότι η διαδικασία της αναζήτησης ατόμων για τη συμμετοχή στην έρευνα μας συνέπεσε με την επιβολή της καραντίνας, λόγω της πανδημίας του νέου κορονοϊού. Επομένως ο αριθμός των ατόμων που συμμετείχαν, παρά τις προσπάθειές μας, περιορίστηκε αρκετά όχι όμως σε βαθμό που να τίθεται θέμα αξιοπιστίας της έρευνάς μας.

4.3 Ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Εν συνεχεία με τις απαντήσεις που δόθηκαν κατά τη διεξαγωγή του ερωτηματολογίου διαμορφώθηκαν με ίδια επεξεργασία τα παρακάτω διαγράμματα. Σε αυτά τα διαγράμματα εκτός του αριθμού, σε ποσοστό επί τοις εκατό, των ατόμων που επέλεξαν την κάθε απάντηση παραθέτονται και οι ερωτήσεις στις οποίες κλήθηκαν να απαντήσουν. Το πλήρες ερωτηματολόγιο βρίσκεται στο Παράρτημα Β της μελέτης.

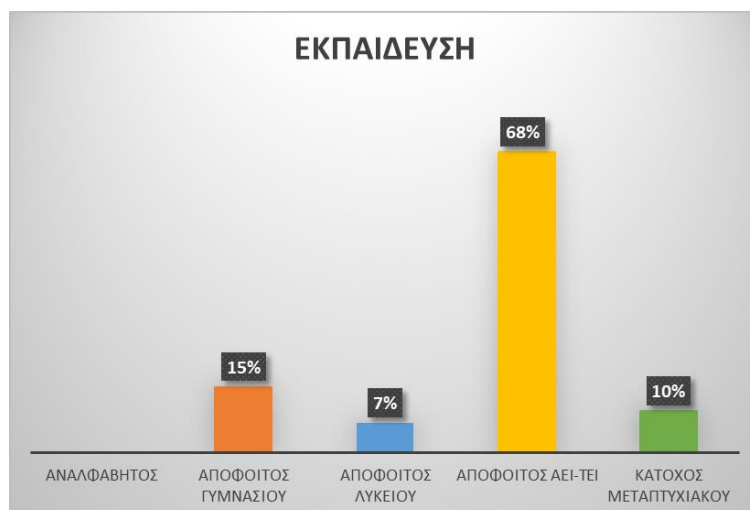

5-Σχήμα 4.1 Φύλο ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

6-Σχήμα 4.2 Ηλικία ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου περιλάμβανε τις ερωτήσεις για τα προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων. Αναφορικά με το φύλο, είναι μοιρασμένος ο αριθμός τους ενώ οι ηλικίες τους μπορεί να ποικίλουν αλλά το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά τις 31-40 ετών. Στην ερώτηση για την εκπαίδευση των ερωτηθέντων, οι περισσότεροι απάντησαν ότι διαθέτουν πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., το 10% διαθέτει μεταπτυχιακό και το 15% έχει τελειώσει μόνο το γυμνάσιο.

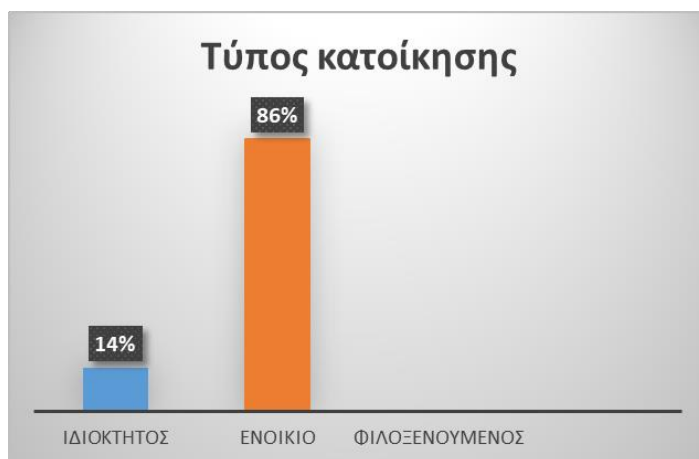

7-Σχήμα 4.3 Εκπαίδευση ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

Οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν για τη διεύθυνση της κατοικίας τους, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι η έρευνα μας αφορά μόνο μόνιμους κατοίκους της Περιοχής Μελέτης και όχι επισκέπτες. Έτσι επιτυγχάνουμε οι ερωτηθέντες να έχουν ξεκάθαρη εικόνα των συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή. Ακολουθεί η ανάλυση σχετικά με τον τύπο κατοικίας και κατοίκησης όπου πλειοψηφούν τα διαμέρισμα πολυκατοικίας, το οποίο ήταν αναμενόμενο λόγω του μεγάλου αριθμού κατασκευών των πολυκατοικιών, τις τελευταίες δεκαετίες, σε βάρος των μονοκατοικιών.

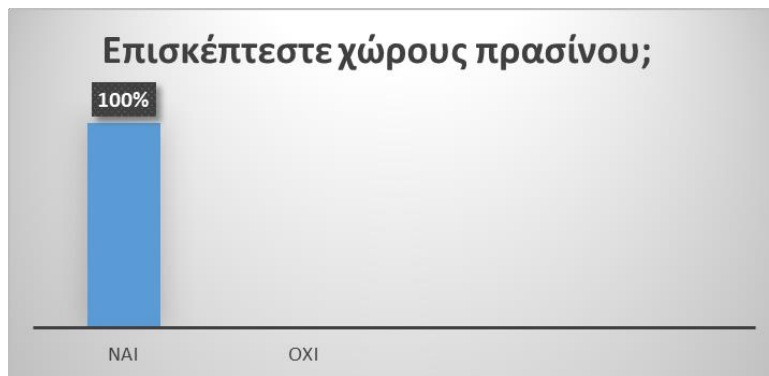

8-Σχήμα 4.4 Τύπος κατοικίας ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

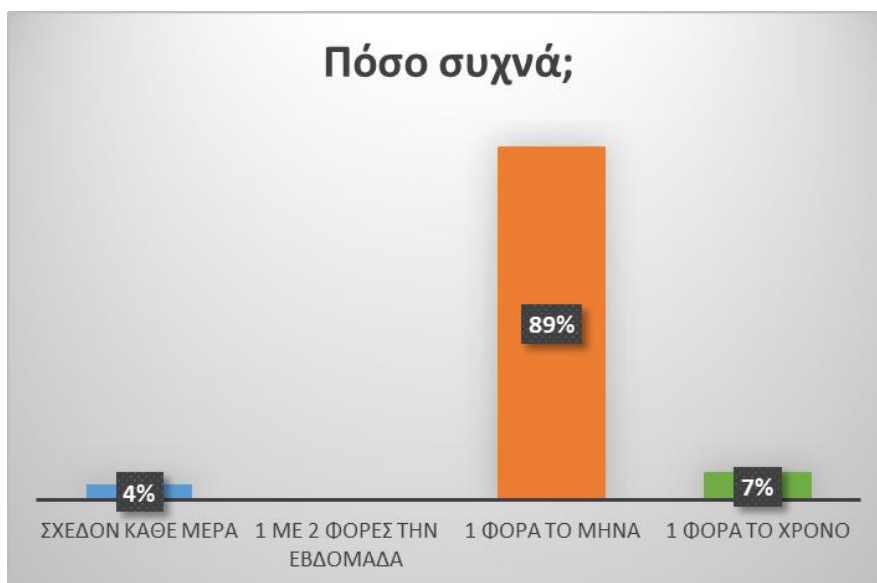

9-Σχήμα 4.5 Τύπος κατοίκησης ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

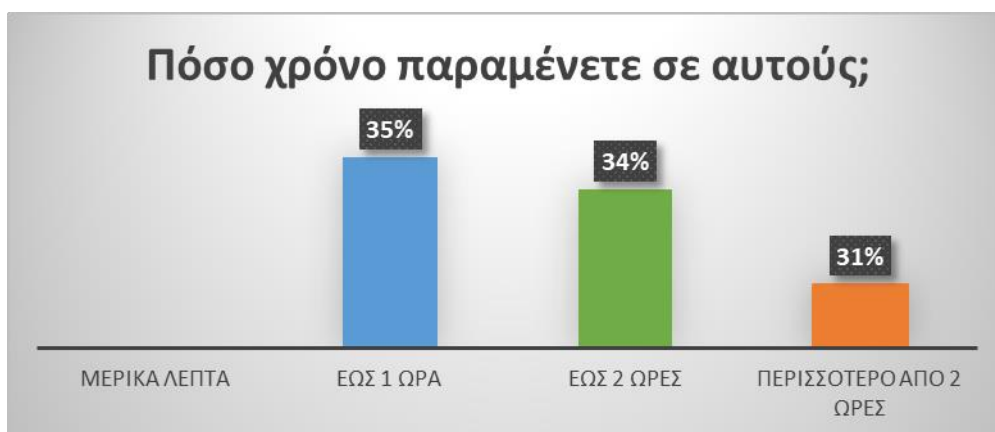
Η δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε την αξιολόγηση των υπαρχόντων χώρων πρασίνου. Οι συμμετέχοντες επισκέπτονται στο σύνολο τους χώρους πρασίνους οι οποίοι είναι κυρίως τα δύο μεγάλα πάρκα της Περιοχής Μελέτης, το Άλσος Βεΐκου και το Αττικό Άλσος. Επίσης, δεν επισκέπτονται συχνά τα πάρκα παρά μόνο μία φορά το μήνα και διαμένουν παραπάνω από μία ώρα σε αυτά.

10-Σχήμα 4.6 Επίσκεψη χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία

11-Σχήμα 4.7 Συχνότητα επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία

12-Σχήμα 4.8 Χρόνος παραμονής στους χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία

Η επιλογή των συμμετεχόντων να επισκέπτονται κυρίως τα μεγάλα πάρκα, Αττικό και Βεΐκου είναι και ο κυρίως λόγος που σχεδόν όλοι επιλέγουν ως μέσο το ιδιωτικής χρήσης όχημά τους. Βρίσκονται στα όρια της Περιοχής Μελέτης και χρειάζονται μόνο 15 με 20 λεπτά με όχημα για να μεταβεί σε αυτά ο οποιοσδήποτε κάτοικος της περιοχής. Επιπλέον, η πρόσβαση σε αυτά τα μεγάλα πάρκα είναι ευκολότερη σε σχέση με τους μικρούς χώρους πρασίνου διότι υπάρχουν θέσεις στάθμευσης για τα οχήματα, καθώς και η δυνατότητα για πρόσβαση με Μέσο Μαζικής Μεταφοράς και ποδήλατο. Ακόμη, οι πολλοί χώροι για διαφορετικές δραστηριότητες που διαθέτουν, τα καθιστούν δημοφιλή γι' αυτό και η κοινωνική συναναστροφή είναι ο κυρίως λόγος που τα επισκέπτονται και ακολουθούν η άθληση και η αναψυχή.

13-Σχήμα 4.9 Λόγοι επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία

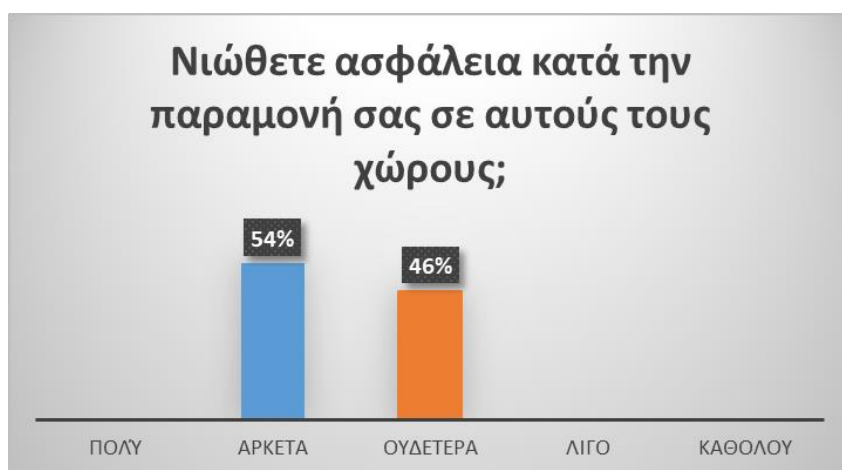

14-Σχήμα 4.10 Μέσο επίσκεψης χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία

15-Σχήμα 4.11 Πρόσβαση σε χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία

Οι πολίτες νιώθουν ασφάλεια σε αυτούς τους χώρους με εξαίρεση τις νυχτερινές ώρες κατά την αποχώρησή τους, κάτι το οποίο διαπιστώσαμε από τις προτάσεις που μας έδωσαν για τη βελτίωσή τους. Τέλος τους χώρους τους κρίνουν ως επαρκείς αλλά επιθυμούν στο σύνολό τους τη δημιουργία περισσότερων.

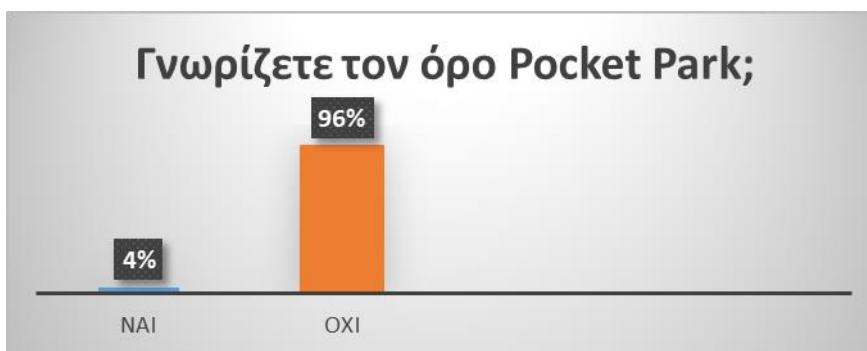

16-Σχήμα 4.12 Αίσθημα ασφάλειας σε χώρους πρασίνου, ίδια επεξεργασία

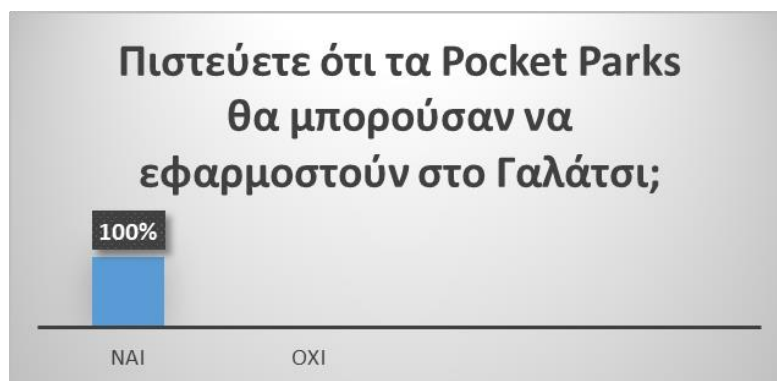

17-Σχήμα 4.13 Επάρκεια χώρων πρασίνου, ίδια επεξεργασία

Η ενότητα Γ αφορούσε το κεντρικό θέμα της μελέτης μας, τα Pocket Parks. Διαπιστώθηκε ότι το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων δεν γνώριζε τον όρο γεγονός αναμενόμενο από την πλευρά μας γι' αυτό και δόθηκε σύντομη περιγραφή του όρου στο ερωτηματολόγιο. Επομένως μετά την ενημέρωσή τους όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν στο ότι θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και ότι θα τα χρησιμοποιούσαν.

18-Σχήμα 4.14 Όρος Pocket Park, ίδια επεξεργασία

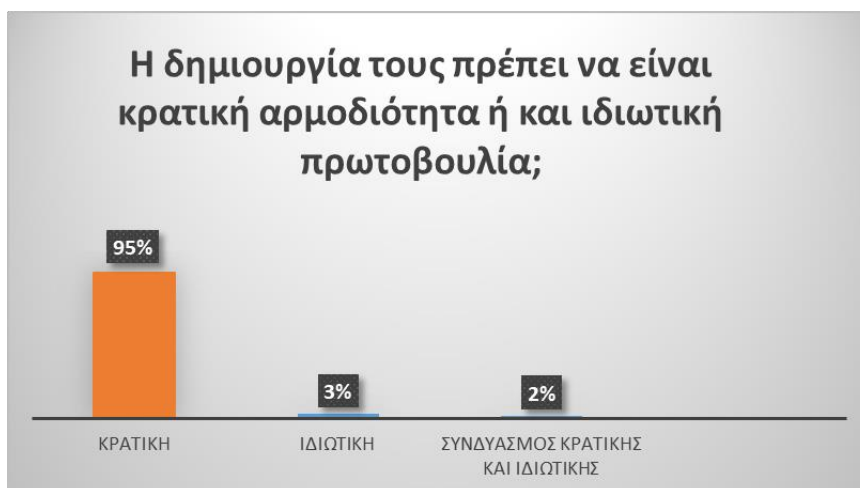
19-Σχήμα 4.15 Εφαρμογή Pocket Parks, ίδια επεξεργασία

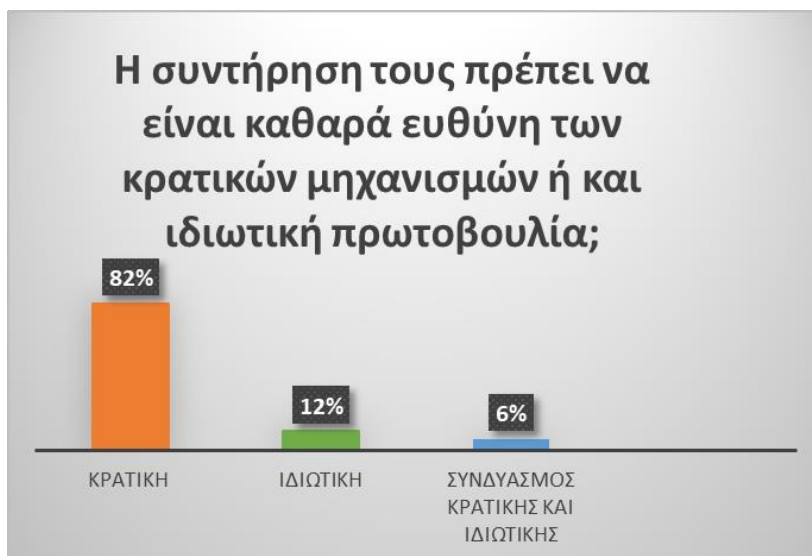
20-Σχήμα 4.16 Χρήση Pocket Parks, ίδια επεξεργασία

Όσο αναφορά τη δημιουργία και τη συντήρηση των πάρκων τσέπης, οι συμμετέχοντες στην πλειοψηφία τους συμφωνούν ότι πρέπει να είναι κρατική υπόθεση, καθώς και ότι δεν πρόκειται να συμβάλλουν στη συντήρησή τους και την καθαριότητά τους παρά μόνο ελάχιστοι από αυτούς, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 4.19. Αυτοί οι πολίτες που θα συμμετείχαν στη συντήρηση των πάρκων τσέπης, μας απάντησαν ότι θα διέθεταν όσο χρόνο απαιτείται το μήνα για να εξασφαλισθεί η καθαριότητά τους και η βελτίωση της εικόνας τους. Παρόλα αυτά τα

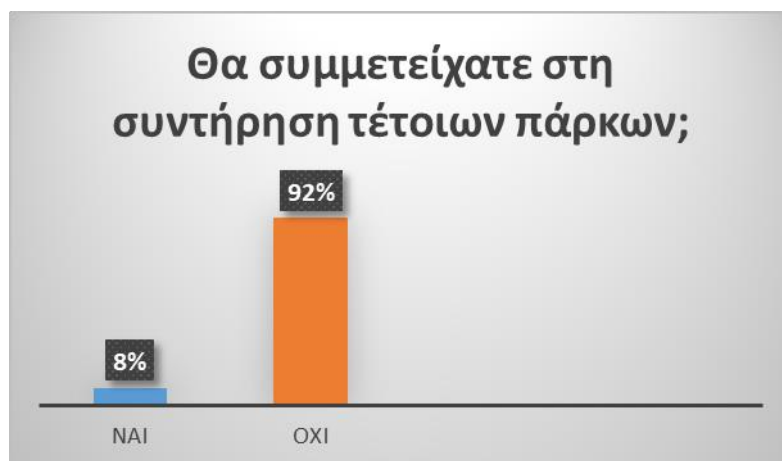
αποτελέσματα των Σχημάτων 4.18 και 4.19 δεν είναι ενθαρρυντικά για την Περιοχή Μελέτης διότι δείχνουν ότι οι πολίτες της δεν είναι έτοιμοι να αναλάβουν οποιαδήποτε ευθύνη για την αναβάθμιση και τη βελτίωση των πάρκων.

21-Σχήμα 4.17 Δημιουργία Pocket Parks, ίδια επεξεργασία

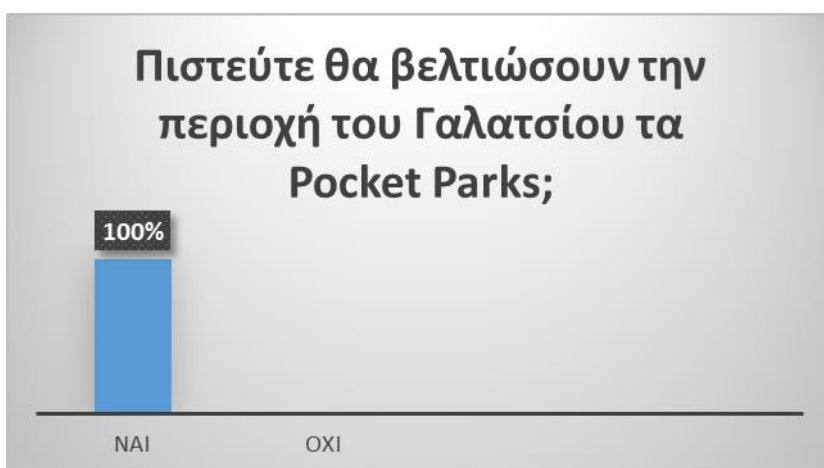

22-Σχήμα 4.18 Συντήρηση Pocket Parks, ίδια επεξεργασία

23-Σχήμα 4.19 Συμμετοχή στη συντήρηση των Pocket Parks, ίδια επεξεργασία

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί όλοι οι συμμετέχοντες στην έρευνα θεωρούν ότι τα Pocket Parks θα βελτιώσουν την Περιοχή Μελέτης και κρίνουν ως θετική την προοπτική δημιουργίας τους και ένταξης τους σε ένα πράσινο δίκτυο.

24-Σχήμα 4.20 Απαντήσεις ερωτηθέντων, ίδια επεξεργασία

Εκτός από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που παρουσιάστηκαν έχουμε και τέσσερις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε πολίτες της περιοχής και θα μας βοηθήσουν στην εξαγωγή συμπερασμάτων. Πρόκειται για τρία άτομα τα οποία είναι ηλικίας 41-50 ετών και δουλεύουν στην τεχνική υπηρεσία του Δήμου Γαλατσίου και για ένα άτομο ηλικίας 31-40 ετών το οποίο κατοικεί και εργάζεται στην Περιοχή Μελέτης. Όλοι οι συνεντευξιαζόμενοι διαθέτουν ανώτατη εκπαίδευση και επιλέχθηκαν βάσει του μορφωτικού και κοινωνικού υποβάθρου που διαθέτουν, ώστε να υπάρξει ουσιαστική συμμετοχή στο διάλογο και να βοηθηθεί η διεξαγωγή της έρευνας.

Από τις συνεντεύξεις προκύπτει η ανάγκη για βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων που υπάρχουν χωρίς απαραίτητα τη δημιουργία περισσότερων, το οποίο επιβεβαιώνεται και από το ερωτηματολόγιο με την ουδέτερη στάση των περισσότερων στην ερώτηση για την επάρκεια των χώρων πρασίνου. Γενικά δεν υπάρχουν μεγάλες προσδοκίες για τους μικρούς χώρους πρασίνου διότι όλοι οι συνεντευξιαζόμενοι χρησιμοποιούν τα δύο μεγάλα πάρκα της περιοχής. Επομένως επιθυμούν τη βελτίωση της καθαριότητας και της συντήρησης του εξοπλισμού τους. Επίσης τη λήψη μέτρων για την αποτροπή των βανδαλισμών και την ασφάλεια των παιδιών. Από την άλλη μεριά δεν επιθυμούν αθλητικές δραστηριότητες στους μικρούς ελεύθερους χώρους, διότι βρίσκουν καταλληλότερα τα πάρκα του Αττικού και του Βεΐκου.

Σχετικά με τις ερωτήσεις για τα Pocket Parks αξίζει να αναφέρουμε ότι οι τρεις συμμετέχοντες στη συνέντευξη, που εργάζονται στην τεχνική υπηρεσία του δήμου, είναι τα μοναδικά άτομα που γνώριζαν τον όρο. Επομένως με βάση την εμπειρία τους στον αστικό σχεδιασμό έκριναν ότι τα Pocket Parks θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της περιοχής με την τόνωση της επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε σημεία της που παρέμεναν ανεκμετάλλευτα. Επίσης σημαντική θα είναι η συμβολή στη βελτίωση του αστικού μικροκλίματος το οποίο είναι και το βασικό ζητούμενο της μελέτης μας. Ο τέταρτος συνεντευξιαζόμενος συμπλήρωσε την ανάδειξη της δημιουργικότητας και την ευκαιρία για την υλοποίηση ενός συμμετοχικού εγχειρήματος.

Οι συνεντευξιαζόμενοι μας τόνισαν επίσης τη σημασία της αναδιαμόρφωσης των κοινόχρηστων χώρων οι οποίοι βρίσκονται εκατέρωθεν της οδού Πρωτοπαπαδάκη. Τα συγκεκριμένα τμήματα της Περιοχής Μελέτης είναι ιδιαίτερα επικλινή και οι πολίτες που κατοικούν σε αυτά δεν έχουν εύκολη πρόσβαση σε απομακρυσμένους χώρους πρασίνου. Επομένως θα πρέπει να αναδειχθούν οι γειτονικοί κοινόχρηστοι χώροι ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες τους.

Από τη συνέντευξη προέκυψε, επίσης, ότι οι πολίτες πιστεύουν ότι οι κοινόχρηστοι χώροι είναι διάσπαρτοι και θα πρέπει να βελτιωθεί η προσβασιμότητα σε αυτούς. Προσδοκούν ότι η δημιουργία ενός πράσινου δικτύου που θα περιλαμβάνει τα Pocket Parks, τα μεγάλα πάρκα και τους κοινόχρηστους χώρους και θα τους ενώνει με πεζόδρομους και ποδηλατόδρομους θα κάνει ευκολότερη και ασφαλέστερη την πρόσβαση σε αυτά και θα τους αποτρέψει και από τη χρήση των οχημάτων. Συγκεκριμένα οι συνεντευξιαζόμενοι που εργάζονται στην τεχνική υπηρεσία, μας εξέφρασαν τη σπουδαιότητα της δημιουργίας ενός ποδηλατόδρομου ο οποίος θα ενώνει το Άλσος Βεΐκου με τη Λ. Γαλασίου και θα διέρχεται

από τους δύο σταθμούς του μετρό που θα κατασκευαστούν μελλοντικά για τη Γραμμή 4. Επίσης μας ενημέρωσαν για την προοπτική που υπάρχει μελλοντικά, να κατασκευαστεί πλατεία στη διασταύρωση των Λ. Βεΐκου και Γαλατσίου και να αποτελέσει το πολεοδομικό και επιχειρηματικό κέντρο της περιοχής, ώστε να μελετηθεί η σύνδεση της σε αυτό το πράσινο δίκτυο.

Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου και των συνεντεύξεων είναι αυτή που θα μας οδηγήσει στην εξαγωγή συμπερασμάτων για την επέμβαση που θα προτείνουμε, ώστε να υπάρξει βελτίωση των συνθηκών της Περιοχής Μελέτης και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

5. Πρόταση για την Περιοχή Μελέτης

5.1 Αρχές σχεδιασμού

Πριν την παρουσίαση των επεμβάσεων στην Περιοχή Μελέτης θα πρέπει να γίνει μία ανασκόπηση των αρχών που διέπουν την πρόταση μας, οι οποίες αν αναπτυχθούν σε μία πόλη την προφυλάσσουν από την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής. Πρόκειται για τις αρχές της αειφορίας και τις βιοκλιματικές αρχές.

Σύμφωνα με τον ορισμό, αειφόρος ανάπτυξη είναι όταν καλύπτονται οι ανάγκες του παρόντος, χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους (Παπαγιάννης, 1999a). Κατά τον αστικό σχεδιασμό ο μελετητής προκειμένου να εξασφαλίσει την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής μελέτης, θα πρέπει να λάβει υπόψη τις δυνατότητές της και οι επεμβάσεις που θα προτείνει θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στα τοπικά κλιματολογικά χαρακτηριστικά ώστε να ικανοποιούν τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.

Βάσει της αρχής της αειφορίας προσπαθήσαμε να συνδυάσουμε τις επεμβάσεις μας κατάλληλα ώστε να γίνεται σωστή χρήση των φυσικών πόρων και να αυξηθεί η χρήση των ανανεώσιμων. Η τοποθέτηση εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας σε όλους τους χώρους που μελετήσαμε, προσδίδει στην Περιοχή Μελέτης εικόνα αειφόρου πόλης με θετικό αντίκτυπο σε περιβαλλοντικό και οικονομικό επίπεδο. Επίσης η έντονη παρουσία τέτοιου εξοπλισμού ευαισθητοποιεί τους πολίτες και ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά αποτελώντας τη σημαντικότερη κοινωνική διάσταση της αρχής της αειφορίας.

Γνωρίζοντας ότι οι πόλεις ευθύνονται για το 75 έως 80% των παγκόσμιων εκπομπών, δόθηκαν τα τελευταία χρόνια οδηγίες και καταρτίθηκαν νόμοι ώστε να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη σε αυτές. Για τους λόγους αυτούς εφαρμόζεται ο βιοκλιματικός σχεδιασμός, που προσφέρει πολύτιμες λύσεις οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον και ενεργειακά αποδοτικές (Smart Cities Information System, 2015). Ιδιαίτερα σε πόλεις που χαρακτηρίζονται από υψηλές πυκνότητες δόμησης, η εφαρμογή των βιοκλιματικών αρχών αποτυπώνεται πολλαπλά σε περιβαλλοντικό, κοινωνικό, οικολογικό και οικονομικό επίπεδο.

Στις περισσότερες σύγχρονες πόλεις ο σχεδιασμός τους είχε πραγματοποιηθεί με εντελώς διαφορετικά κριτήρια από αυτά του βιοκλιματικού σχεδιασμού. Ιδιαίτερα στον

ελλαδικό χώρο οι περισσότερες πόλεις, όπως η Περιοχή Μελέτης μας, σχεδιάστηκαν σε εποχές με δύσκολες κοινωνικές συνθήκες, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. Με την εισαγωγή της αρχής της αειφορίας, σε αυτούς τους υφιστάμενους χώρους, οι παρεμβάσεις περιορίζονται στην εφαρμογή κατάλληλων υλικών δόμησης, βλάστησης και υδάτινων στοιχείων. Ανάλογες θα είναι και οι παρεμβάσεις στον πολεοδομικό ιστό που θα μελετήσουμε διότι οι συνθήκες ηλιασμού και αερισμού είναι προκαθορισμένες από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν, τον προσανατολισμό του και από τους κτιριακούς όγκους που διαθέτει.

Συνοψίζοντας, τις βιοκλιματικές αρχές πολεοδομικού σχεδιασμού τις εφαρμόσαμε λαμβάνοντας υπόψη τις κλιματικές συνθήκες της περιοχής. Έτσι γνωρίζοντας τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν, καθώς και τις ανάγκες των χρηστών των χώρων καταλήξαμε στην επιλογή των κατάλληλων βιοκλιματικών επεμβάσεων σχετικά με τα υλικά, τη φύτευση, τον προσανατολισμό και την εξοικονόμηση ενέργειας. Με βάση τις αρχές αυτές αντιστρέφεται ένα μέρος των αρνητικών επιπτώσεων της αστικοποίησης και δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες μικροκλίματος, που αποτελεί το σκοπό της παρούσας εργασίας για την αρμονική συνύπαρξη της αστικότητας και της φύσης.

5.2 Παρουσίαση επέμβασης

Στο 3^ο κεφάλαιο έγινε ο εντοπισμός δεκαοχτώ κοινόχρηστων χώρων και καταλήξαμε σε έντεκα περιπτώσεις προτεινόμενες για Pocket Parks. Η επιλογή τους δεν έγινε τυχαία αλλά βάσει κριτηρίων τα οποία λήφθηκαν υπόψη για τη δημιουργία της πρότασης μας. Άρα οι επιλεγμένοι χώροι πληρούν το κριτήριο του μεγέθους ενός τυπικού Pocket Park καθώς και το ότι η επέμβαση σε αυτά δεν υπόκεινται σε δικαιοδοσία άλλου φορέα όπως η αρχαιολογία ή το Μετρό. Επίσης βασικό κριτήριο αποτέλεσαν οι επιθυμίες των κατοίκων, όπως αυτές εκφράστηκαν μέσα από την έρευνα ερωτηματολογίου και συνέντευξης που κάναμε. Επομένως οι υφιστάμενοι χώροι που μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία των πάρκων τσέπης παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Κωδικός	Θέση	Έκταση (τ.μ.)
1	Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Αγ. Σπυρίδωνος	560
2	Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Εκάβης	655
3	Πλατεία επί των οδών Αλκυόνης & Νυμφών	956

7	Πλατεία επί των οδών Αγ. Ειρήνης & Ορφέως	570,5
8	Πλατεία Αλκυόνης-Αιγοσθενών	483
9	Κουντουριώτου & Αλκυόνης	680
12	Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Φιγαλείας	643
13	Πλατεία επί της οδού Λέσβου	1082
14	Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Λυκούργου	758,56
15	Πλατεία επί των οδών Βυζαντίου, Παραδεισίων & Αθηναίων	522
18	Πλατεία επί των οδών Σύρου, Πόρου & Φιγαλείας	718

7-ΠΙΝΑΚΑΣ 5-1: Χώροι Επέμβασης για την δημιουργία Pocket Parks.

Στον Πίνακα 5-1 παρατηρούμε επίσης ότι οι χώροι που επιλέξαμε δεν διαθέτουν συνεχή αρίθμηση αλλά την αρίθμηση με την οποία παρουσιάζονται στην Εικόνα Α-2 του Παραρτήματος Α. Γι’ αυτό θα συνεχίσουμε να αναφερόμαστε σε αυτούς με την συγκεκριμένη αρίθμηση.

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στον χάρτη της Εικόνας Α.2. του παραρτήματος, οι επιλεγμένοι χώροι καλύπτουν γεωγραφικά σχεδόν ολόκληρη της Περιοχή Μελέτης και τείνουν προς τα όρια της. Αυτό εξηγείται λόγω του κορεσμένου κεντρικού αστικού ιστού, ο οποίος είναι ανεπαρκής σε ελεύθερους χώρους. Επομένως οι επιλεγμένοι προς διαμόρφωση Pocket Parks χώροι, έρχονται να καλύψουν αυτές τις πυκνοδομημένες περιοχές και να ενσωματωθούν σε ένα ενιαίο πράσινο δίκτυο. Για να είναι ευκολότερη η δημιουργία αυτού του δικτύου έχουν επιλεγεί χώροι οι οποίοι βρίσκονται σε κοντινή απόσταση με μεγάλα πάρκα και πλατείες. Συνεπώς σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης η πρότασή μας θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Δημιουργία Pocket Parks σε κοινόχρηστους χώρους της Περιοχής Μελέτης.
- Ένωση των πάρκων που θα επέμβουμε με τα μεγάλα πάρκα και τους μελλοντικούς σταθμούς του μετρό, της Περιοχής Μελέτης.
- Δημιουργία πράσινου δικτύου για την συνένωση των πάρκων, που θα περιλαμβάνει ποδηλατοδρόμους, πεζόδρομους και ανακατασκευή πεζοδρομίων.

Με την προσπάθεια αυτή θα δοθεί μία πνοή στον υπερφορτωμένο αστικό ιστό της περιοχής. Αυτό θα επιτευχθεί με την ενσωμάτωση χώρων πρασίνου στην καθημερινότητα των

πολιτών, σύμφωνα με τις ανάγκες τους, όπως αυτές μας εκφράστηκαν στα ερωτηματολόγια που απάντησαν.

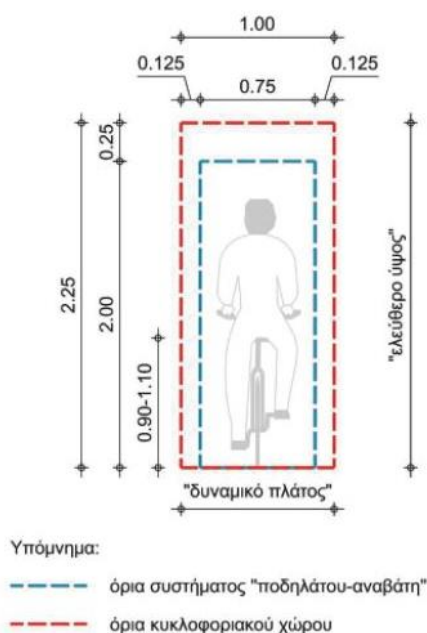
5.2.1 Δίκτυο πρασίνου

Από την ανάλυση της Περιοχής Μελέτης και τον εντοπισμό των χώρων ενδιαφέροντος, διαπιστώθηκε ότι αυτοί εμφανίζονται διάσπαρτοι και ασύνδετοι μεταξύ τους. Παρομοίως ελλιπής είναι και η σύνδεση με τα μεγάλα πάρκα και πλατείες της περιοχής πράγμα που καθιστά, όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα ερωτηματολογίου, πολλούς χώρους πρασίνου άγνωστους στο ευρύ κοινό. Επομένως μας δίνεται η ευκαιρία να προτείνουμε με την παρούσα εργασία τη δημιουργία ενός δικτύου πάρκων τα οποία θα ενώνονται με πράσινες διαδρομές αποτελούμενες από ποδηλατοδρόμους και πεζόδρομους. Ένα τέτοιο δίκτυο παρουσιάζεται στον χάρτη του Γαλασίου στην Εικόνα Α.4 του παραρτήματος όπου σε αυτήν την πρόταση όλες οι παρεμβάσεις θα είναι τοπικής εμβέλειας και ήπιες, αλλά θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές σε ολόκληρο το αστικό τοπίο.

Το δίκτυο το οποίο προτείνουμε περιλαμβάνει τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου σε τρία τμήματα και την ανάπλαση του υφιστάμενου τμήματος, επί της Βεΐκου, όπως αυτό παρουσιάζεται στον χάρτη της Εικόνας Α.5. του παραρτήματος.

Το πρώτο τμήμα αποτελείται από δύο μέρη και περιλαμβάνει τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου αντίθετης ροής με την υπόλοιπη κυκλοφορία, ο οποίος θα ξεκινά από τον χώρο ενδιαφέροντος 1, δηλαδή την πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά και Αγ. Σπυρίδωνος και θα καταλήγει μέσω του πεζόδρομου που αναλύουμε παρακάτω, στη Λ. Βεΐκου. Σχετικά με το πρώτο μέρος, το κομμάτι του ποδηλατοδρόμου πρόκειται για λωρίδα αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων, της οποίας η χάραξη ακολουθεί κατά μήκος το ένα ρεύμα της καθόδου της οδού Ι. Φωκά έως την διασταύρωση με την οδό Εκάβης, που βρίσκεται ο χώρος ενδιαφέροντος 2. Η κίνηση των ποδηλάτων σε αυτό το τμήμα είναι ανεξάρτητη και αμφίδρομη σε όλο το μήκος του το οποίο είναι περίπου 100 μέτρα. Επίσης το συγκεκριμένο είδος ονομάζεται διάδρομος ποδηλάτων και διαχωρίζεται από το χώρο κίνησης της μηχανοκίνητης κυκλοφορίας και των πεζών με φυσικό τρόπο. Αυτός ο τρόπος διαχωρισμού μπορεί να είναι υψομετρική διαφορά ή κάποιο στοιχείο διαχωρισμού όπως μία ζώνη φύτευσης, ώστε να παρέχεται υψηλό επίπεδο ασφάλειας κατά μήκος των οδικών τμημάτων (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2015α).

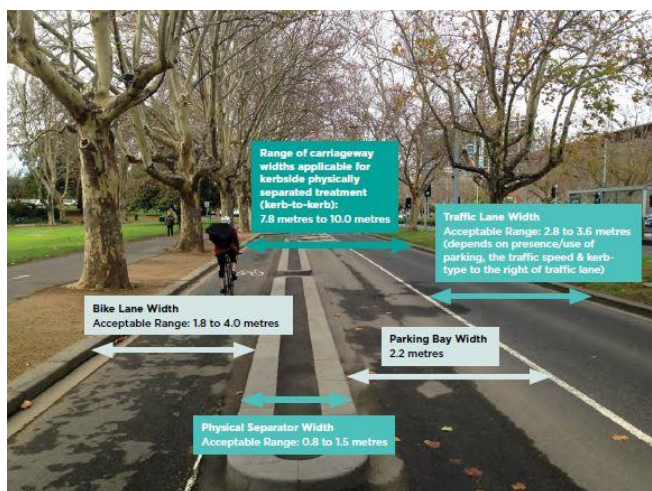
Για να μπορέσουμε να διαστασιολογήσουμε τον ποδηλατόδρομο και να χαράξουμε την όδυσή του θα πρέπει πρώτα να λάβουμε υπόψη τα φυσικά χαρακτηριστικά της ποδηλατικής δραστηριότητας δηλαδή τον κυκλοφοριακό χώρο του συστήματος «ποδήλατο – αναβάτης» καθώς και τον ωριαίο φόρτο αιχμής των ποδηλάτων. Στην Εικόνα 5.1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ανεκτές διαστάσεις με το πλάτος του συστήματος «ποδήλατο – αναβάτης» να λαμβάνεται ίσο με 0,75 μέτρα, στο οποίο προσθέτοντας τον πλευρικό χώρο ελευθερίας κινήσεων ίσο 0,125 μέτρα προκύπτει το Δυναμικό πλάτος όδευσης ποδηλάτου το οποίο είναι ίσο με 1.00 μέτρο. Επίσης θεωρούμαι ότι η χρήση του ποδηλάτου για τη μετακίνηση στην περιοχή δεν δικαιολογεί μεγαλύτερο ωριαίο φόρτο από 50 ποδήλατα την ώρα. Σε αυτή τη θεώρηση μας βοήθησε να συγκλίνουμε και το γεγονός ότι βάσει του ερωτηματολογίου μόνο το 5% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί ποδήλατο για τη μετακίνηση στους χώρους πρασίνου. Επομένως δεν αναμαίνεται πολύ μεγαλύτερη αύξηση της χρήσης του, από αυτή που θεωρούμαι. Άρα με βάσει τα όρια των τεχνικών οδηγιών, του Υπουργείου Υποδομών στην περίπτωση της μελέτης μας και για την αμφίδρομη κίνηση των ποδηλάτων, στο συγκεκριμένο τμήμα, το Δυναμικό πλάτος θα είναι 2.50 μέτρα (Εφημερίδα της κυβερνήσεως, 2015b).

27-Εικόνα 5.1 Κυκλοφοριακός χώρος ποδηλάτου, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015b)

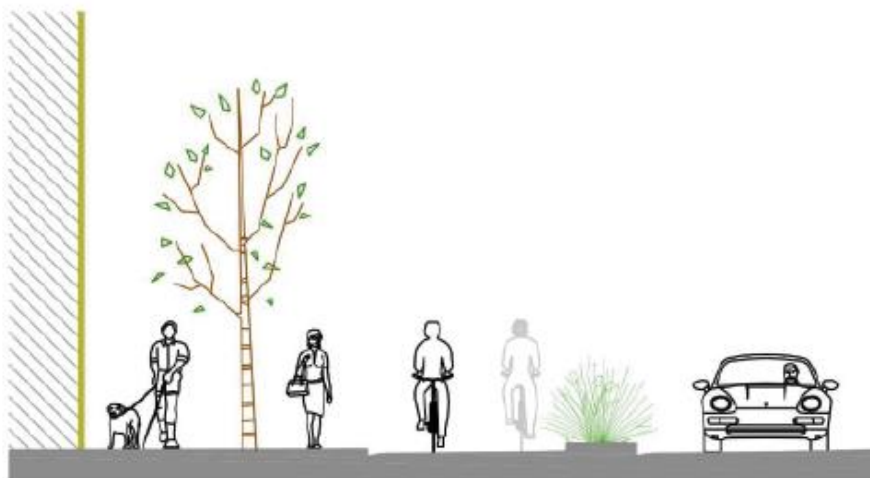
Το μήκος του οδοστρώματος στην οδό που τοποθετούμε το πρώτο τμήμα του ποδηλατοδρόμου έχει πλάτος 8 μέτρων βάσει επιτόπιων μετρήσεων και διαθέτει πεζοδρόμιο 1,2 μέτρα. Άρα εμείς προτείνουμε την κατασκευή ποδηλατοδρόμου με πλάτος 2,5 μέτρα, με νησίδια διαχωρισμού πλάτους 0,8 μέτρα και διαπλάτυνση του πεζοδρομίου κατά 0,3 μέτρα. Ο

διαθέσιμος χώρος για τη μηχανοκίνητη κυκλοφορία πλέον μειώνεται στο ανεκτό όριο των 4,4 μέτρων. Στην Εικόνα 5.2 που ακολουθεί παρουσιάζεται ένας ποδηλατόδρομος που εφαρμόστηκε στην πόλη της Μελβούρνης, με τα όρια των διαστάσεων που μπορούν να καλύψουν πολλαπλές πιθανές εφαρμογές. Αυτή την εικόνα θα έχει και ο ποδηλατόδρομος μας, χωρίς όμως να περιλαμβάνει χώρο στάθμευση για το συγκεκριμένο τμήμα. Ακόμη, στην Εικόνα 5.3 παρουσιάζεται σκαρίφημα με την πρόταση μας για τον διάδρομο αμφίδρομης κίνησης ποδηλάτων.

28-Εικόνα 5.2 Διάδρομος αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων, City of Melbourne (2019)

Αναλυτικότερα η διαχωριστική νησίδα θα έχει ύψος 15 εκατοστά και ημικυκλικές ακμές. Θα κατασκευαστεί από οπλισμένο σκυρόδεμα και θα διαθέτει χαμηλή φύτευση εκτός από τα σημεία που θα γίνεται η επιβίβαση και η αποβίβαση των χρηστών των λεωφορείων που περνούν από την συγκεκριμένη διαδρομή. Επίσης στα σημεία που θα γίνεται η μετάβαση από το επίπεδο του ποδηλατοδρόμου σε αυτό των πεζοδρομίων ή των πάρκων τσέπης θα υπάρχει ράμπα με ανάγλυφη διαγράμμιση και κλίση 2,5% (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2015c).

29-Εικόνα 5.3 Τυπική διατομή διαδρόμου ποδηλάτων , Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ίδια επεξεργασία (2015a)

Στο χώρο κατασκευής του οδοστρώματος του ποδηλατοδρόμου θα αποξηλωθεί η ασφάλτινη επιφάνεια και θα τοποθετηθεί οδόστρωμα, στο οποίο η συγκολλητική ουσία θα είναι φυτική (Εικόνα 5.4). Πρόκειται για ένα άχρωμο υλικό που εφαρμόζεται όπως η συμβατική ασφαλτος μόνο που δεν απαιτεί υψηλές θερμοκρασίες και διαθέτει φυτικό συνδετικό υλικό (Cycle Path Surface Options, 2012). Για τον οπτικό διαχωρισμό, το οδόστρωμα θα βαφτεί σε χρώμα κόκκινο κεραμιδί (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2015d).

30-Εικόνα 5.4 Ασφαλός με φυτική συνδετική ουσία, Cycle Path Surface Options (2012)

Με την χωροθέτηση του συγκεκριμένου τμήματος ποδηλατοδρόμου πετυχαίνουμε να έχουμε ένα ασφαλές και άνετο διάδρομο ο οποίος θα διέρχεται από δύο Pocket Parks (υφιστάμενους χώρους 1 και 2) και θα καταλήγει στη στάση Βεΐκου του μετρό και το υπόλοιπο δίκτυο του ποδηλατοδρόμου επί της Λ. Βεΐκου. Επομένως προωθεί τη συνδυασμένη

μετακίνηση με Μέσα Μαζικής Μεταφορά και παράλληλα εγκαθίστανται συνθήκες ήπιας κυκλοφορία στην οδό από την οποία διέρχεται.

Το υφιστάμενο τμήμα ποδηλατοδρόμου βρίσκεται στο χώρο των πεζοδρομίων, στα δύο ρεύματα της Λ. Βεΐκου και έχει μήκος περίπου 270 μέτρα ανά κατεύθυνση. Εκτείνεται από την οδό Χριστιανουπόλεως έως την οδό Τράλλεων, όπως αποτυπώνεται με την πράσινη γραμμή στο σχέδιο της Εικόνας Α.5 του παραρτήματος. Ο διάδρομος έχει πλάτος 1,20 μέτρα και διαχωρίζεται από τον δρόμο με κράσπεδο από σκυρόδεμα πλάτους 15 εκατοστών, ενώ από το πεζοδρόμιο με κράσπεδο 10 εκατοστών. Το δάπεδο του διαδρόμου είναι κατασκευασμένο από τσιμέντο και είχε χρωματιστεί σε έντονο πορφυρό χρώμα όπως φαίνεται και στην Εικόνα 5.5 που ακολουθεί.

31-Εικόνα 5.5 Υφιστάμενο τμήμα ποδηλατόδρομου επί της Λ. Βεΐκου

Κατά την επέμβαση μας θα αποξηλωθεί το δάπεδο σε βάθος 10 εκατοστών, ώστε να τοποθετηθεί δάπεδο από ανακυκλωμένο καουτσούκ, βαμμένο με πολυουρεθανική βαφή σε χρώμα κόκκινο κεραμιδί ώστε να υπάρχει ομοιομορφία σε ολόκληρο το δίκτυο του ποδηλατοδρόμου στην Περιοχή Μελέτης. Τα υλικά είναι μη τοξικά, ανακυκλώσιμα και προσδίδουν στο διάδρομο σταθερή πρόσφυση και αποστράγγιση. Επίσης, είναι εύκαμπτα οπότε και προστατεύουν τους ποδηλάτες σε πιθανή πτώση (Sustrans, 2019). Τέλος, θα τοποθετηθούν κατά μήκος του διαδρόμου μεταλλικές θέσεις στάθμευσης για τα ποδήλατα.

Το δεύτερο τμήμα που προτείνουμε να δημιουργηθεί είναι αυτό το οποίο θα ενώνει το πράσινο δίκτυο μας με το Άλσος Βεΐκου. Θα ξεκινά από το υπάρχον τμήμα του ποδηλατοδρόμου στην οδό Χριστιανουπόλεως και με την ίδια χάραξη στο πεζοδρόμιο

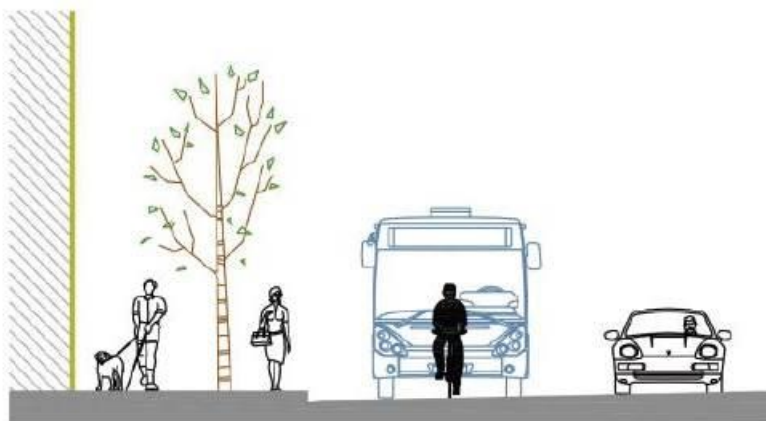
εκατέρωθεν της Λ. Βεΐκου θα καταλήγει στο Άλσος αλλά και στο χώρο των Ολυμπιακών Ακίνητων Γαλασίου. Το μήκος της διαδρομής είναι περίπου ένα χιλιόμετρο και θα χρησιμοποιηθούν τα ίδια υλικά για την κατασκευή του δαπέδου του ποδηλατοδρόμου με αυτά του υπάρχοντος τμήματος ώστε να υπάρχει ομοιομορφία. Στο συγκεκριμένο τμήμα του ποδηλατοδρόμου θα χρειαστεί να τοποθετηθούν σε αρκετά σημεία φωτιστικά σώματα σε μεταλλικό ιστό, τα οποία θα έχουν φωτοβολταϊκά πάνελ ώστε να χρησιμοποιούν ηλιακή ενέργεια. Τέλος στα σημεία που καταλήγει, απαιτείται η τοποθέτηση θέσεων στάθμευσης των ποδηλάτων.

Στο τρίτο τμήμα του δικτύου, θα έχουμε την συνύπαρξη ποδήλατου και αστικού λεωφορείου. Στα περίπου 700 μέτρων της Λ. Βεΐκου, από την οδό Χριστιανουπόλεως μέχρι την Λ. Γαλασίου, θα δημιουργηθεί με διακριτή διαγράμμιση λωρίδα αποκλειστικής κίνησης αστικών λεωφορείων και ποδηλάτων (Εικόνα 5.7). Το πλάτος του οδοστρώματος σε κάθε ρεύμα κίνησης είναι 10 μέτρα, από αυτά τα 4 μέτρα θα καταλαμβάνει η λεωφορειολωρίδα και από 3 μέτρα οι δύο λωρίδες κίνησης οχημάτων (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2015e). Επομένως, το συγκεκριμένο τμήμα της Λ. Βεΐκου με την βαριά κίνηση θα αναβαθμιστεί, πλέον θα διαθέτει αποκλειστική λωρίδα κίνησης λεωφορείων με χαμηλές ταχύτητες, με την συνύπαρξη ποδηλάτων και την κατάργηση των θέσεων παρκαρίσματος ιδιωτικών οχημάτων. Η λύση αυτή με την ένταξη του ποδηλάτου στη λεωφορειολωρίδα είναι ικανοποιητική διότι εκτός από το χαμηλό κόστος υλοποίησης της, ενδυναμώνει και τη σχέση ποδηλάτου με τα Μέσα Μαζική Μεταφοράς. Επίσης στο συγκεκριμένο τμήμα δεν υπάρχει η δυνατότητα να χαραχθεί ο ποδηλατοδρόμος πάνω στο πεζοδρόμιο της Λ. Βεΐκου, διότι σε αρκετά σημεία το πλάτος του πεζοδρομίου είναι ιδιαίτερα μικρό και παρουσιάζονται εμπόδια από κατασκευές δημοσίων φορέων όπως πυλώνες της Δημόσιας Υπηρεσίας Ηλεκτρισμού στην Εικόνα 5.6 που ακολουθεί.

32-Εικόνα 5.6 Εμπόδια σε πεζοδρόμιο επί της Λ. Βεΐκου, Google Maps (2020)

Τέλος λόγω της παρουσίας εμπορικών καταστημάτων εάν ο ποδηλατόδρομος τοποθετούταν στο πεζοδρόμιο θα υπήρχε ο κίνδυνος ατυχημάτων με πεζούς, που θα αποσπούσαν την προσοχή τους για τα εμπορεύματα των βιτρινών.

33-Εικόνα 5.7 Τυπική διατομή διαδρόμου ποδηλάτων, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ίδια επεξεργασία (2015e)

Μετά την εξέταση της πρότασης για τους ποδηλατόδρομους του δικτύου, θα ακολουθήσει η παρουσίαση του σημαντικού στόχου του σχεδιασμού του πράσινου δικτύου που είναι οι μετακινήσεις να γίνονται στο μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό με τα πόδια. Για να επιτευχθεί αυτό, θα παρουσιάσουμε δύο επεμβάσεις, την πεζοδρόμηση οδικών τμημάτων, καθώς και την προέκταση των πεζοδρομίων, που συνεπάγεται τη μείωση του πλάτους τους οδοστρώματος στο ελάχιστο απαιτούμενο για την κίνηση των οχημάτων.

Η βαριά οικιστική κάλυψη, της Περιοχής Μελέτης, δεν μας επιτρέπει τη δημιουργία πεζόδρομων σε μεγάλο μήκος και αριθμό διότι θα επιβαρύνονται κυκλοφοριακά γειτονικές περιοχές. Γι’ αυτό το λόγο και το δίκτυο μας περιλαμβάνει έναν πεζόδρομο τύπου Woonerf, που θα επιτρέπεται η ήπια κυκλοφορία οχημάτων. Σε αυτή την περίπτωση ο πεζός έχει προβάδισμα και η κίνηση των οχημάτων γίνεται υποχρεωτικά με πολύ μικρή ταχύτητα. Η ιδέα για τον συγκεκριμένο τύπο πεζόδρομου ξεκίνησε στην Ολλανδία όπου σε μία πόλη οι κάτοικοι διαμαρτυρόμενοι για την επιταχυνόμενη κίνηση των οχημάτων μέσα από την γειτονία τους αντικατέστησαν τους δρόμους με ελικοειδή μονοπάτια (Collarte, 2012). Στην Εικόνα 5.8 που ακολουθεί απεικονίζεται σχέδιο για ένα πεζόδρομο Woonerf.

34-Εικόνα 5.8 Σχέδιο Woonerf, National Post (2013)

Η σχεδίαση του πεζόδρομου μας όπως απεικονίζεται στο σχέδιο Εικόνα Α.4 του παραρτήματος Α, ξεκινά από τον χώρο ενδιαφέροντος 2 και περιλαμβάνει την οδό Νυμφών, τμήμα από την οδό Αλκυόνης, τμήμα από την οδό Ηνιόχου και καταλήγει επί της Λ. Βεΐκου. Αναλυτικά, έχει συνολικό μήκος περίπου 600 μέτρα και διέρχεται από δύο Pocket Parks του δικτύου μας. Το συνολικό πλάτος της διαδρομής είναι 9,40 μέτρα και περιλαμβάνει το οδόστρωμα κίνησης των οχημάτων και τα δύο πεζοδρόμια εκατέρωθεν. Με τη δημιουργία του πεζόδρομου, ολόκληρο το διαθέσιμο πλάτος θα διαστρωθεί σε ένα υπερυψωμένο επίπεδο έχοντας σαν υπόβαση οπλισμένο σκυρόδεμα και σαν τελική στρώση χυτό δάπεδο κατάλληλα επεξεργασμένο ώστε να έχει σταμπωτή μορφή (Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων). Η υπερύψωση αυτή απαιτείται ώστε να γίνεται αντιληπτή η διαφορά στα

σημεία συμβολής με τις οδούς των οχημάτων (Collarte, 2012). Επίσης, θα διαφοροποιείται με αλλαγή του χρωματισμού ο διάδρομος κίνησης των οχημάτων μέσα στον πεζόδρομο, ώστε η εμπλοκή με τους πεζούς να γίνεται αρμονικά και με ασφάλεια (Εικόνα 5.9).

Ως αναφορά τη φύτευση, αυτή θα ενισχυθεί με επιπλέον δέντρα τα οποία θα φυτευτούν μέσα σε παρτέρια και σχάρες φύτευσης. Επίσης θα τοποθετηθούν νέα φωτοβολταϊκά φωτιστικά σε μεταλλικούς ιστούς ανά 15 μέτρα και νέος εξοπλισμός, ο οποίος θα περιλαμβάνει μεταλλικούς κάδους μικροαπορριμάτων και θέσεις για τη στάθμευση των ποδηλάτων. Επιπλέον, τα καθιστικά σώματα που θα τοποθετηθούν, θα είναι με ξύλινο σώμα και μεταλλικά πόδια.

35-Εικόνα 5.9 Είσοδος πεζόδρομου Woonerf, Collarte (2012)

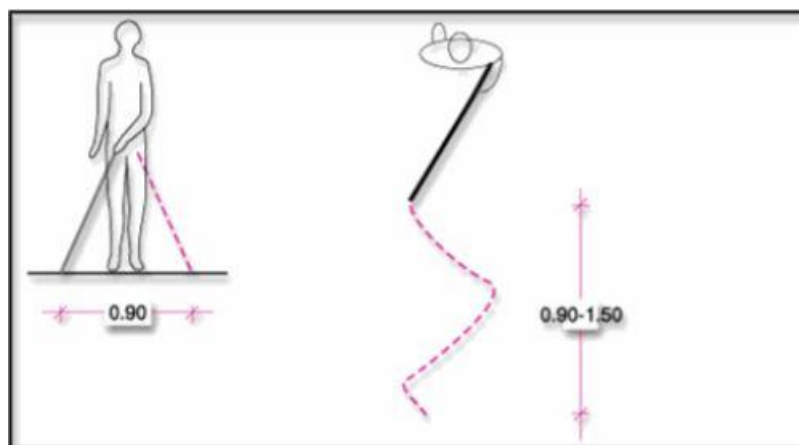
Για την ενθάρρυνση της κίνησης των πεζών, σημαντική επέμβαση αποτελεί η ανάπλαση και η προέκταση των πεζοδρομίων. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται μία οδός να μετατρέπεται σε ήπιας κυκλοφορίας και να παρέχεται ένα ποιοτικό και ασφαλές περιβάλλον για τους πεζούς. Αναλυτικότερα θα γίνει ένας άρτιος σχεδιασμός των περιοχών κίνησης ή στάσης των πεζών, των θέσεων φύτευσης και των στοιχείων του αστικού σχεδιασμού.

Για το κομμάτι του δικτύου επί της οδού Ναρκίσσου (Εικόνα 5.10), που ενώνει τον χώρο ενδιαφέροντος 1 με τον χώρο 7 θα γίνει διαπλάτυνση και των δύο πεζοδρομίων. Το μήκος του τμήματος που θα επέμβουμε είναι περίπου 500 μέτρα και αποτελείται από ασφάλτινο οδόστρωμα πλάτους εννέα μέτρων και δύο πεζοδρόμια εκατέρωθεν με πλάτος δύο μέτρα το καθένα. Επομένως τα πεζοδρόμια θα διαπλατυνθούν και θα φτάσουν τα 2,50 μέτρα και η καθαρή λωρίδα κίνησης των οχημάτων θα περιοριστεί στα τέσσερα μέτρα ανά κατεύθυνση (Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων). Καθίσταται σαφές ότι η στάθμευση στην συγκεκριμένη οδό δεν θα είναι πλέον δυνατή.

36-Εικόνα 5.10 Οδός Ναρκίσσου

Με την επέμβαση αυτή η ελεύθερη ζώνη όδευσης πεζών, δηλαδή η επιφάνεια του πεζοδρομίου που χρησιμοποιείται για ανεμπόδιστη και συνεχή κυκλοφορία, γίνεται δύο μέτρα. Τα δύο μέτρα της διαδρομής των πεζών διακόπτονται μόνο στα σημεία της υπάρχουσας φύτευσης η οποία θα διατηρηθεί και θα ενισχυθεί με φύτευση σε παρτέρια. Τα υπόλοιπα 50 εκατοστά περιλαμβάνουν τις τυχόν αρχιτεκτονικές προεξοχές, τις σημάνσεις καθώς και τους μεταλλικούς στύλους παροχής ρεύματος για το τρόλεϊ που διέρχεται μόνο από την άνοδο της οδού. Σχετικά με τα υλικά κατασκευής του δαπέδου θα είναι πλάκες που θα εξασφαλίζουν την αντολισθηρότητα και θα είναι εύκολες στη συντήρηση. Τέλος θα τοποθετηθεί στο δάπεδο οδηγός τυφλών, μία κατασκευή που επιβάλλεται για την καθοδήγηση και ασφαλή διακίνηση των ατόμων με προβλήματα στην όραση (Εικόνα 5.11).

37-Εικόνα 5.11 Οδηγός όδευσης τυφλών, Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (2019)

Για το τμήμα επί της οδού Ειρήνης (πράσινη επισήμανση Εικόνα Α.4) προτείνεται η διαπλάτυνση του πεζοδρομίου που βρίσκεται αριστερά κατά τη φορά της ανόδου και η

διατήρηση σταθερού του πλάτους του πεζοδρομίου που βρίσκεται δεξιά, καθώς και του οδοστρώματος (Εικόνα 5.12). Το μήκος του συγκεκριμένου τμήματος είναι περίπου 400 μέτρα και ξεκινά από τον χώρο ενδιαφέροντος 7 και καταλήγει στην Λ. Βεΐκου. Το οδόστρωμα έχει πλάτος κυμαινόμενο 7 μέτρων οπότε το πεζοδρόμιο στο οποίο θα επέμβουμε από 1,50 μέτρα θα πρέπει να φτάσει το επιθυμητό πλάτος των 2,05 μέτρα (Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2019). Με αυτή την διαπλάτυνση εξασφαλίζεται η ελεύθερη όδευση των πεζών και δημιουργείται λωρίδα κίνησης τυφλών. Το δάπεδο θα κατασκευαστεί από πλάκες αντισιδηρού υλικού και το πράσινο θα ενισχυθεί μόνο με χαμηλή βλάστηση. Για το φωτισμό θα χρησιμοποιηθούν φωτιστικά σώματα με ηλιακά πάνελ πάνω σε μεταλλικούς ιστούς.

38-Εικόνα 5.12 Υφιστάμενο τμήμα πεζοδρομίου επί της οδού Αγίας Ειρήνης

Για το τμήμα επί της οδού Πρωτοπαδάκη (επισήμανση Εικόνα Α.4), η ανακατασκευή των πεζοδρομίων κρίνεται αναγκαία διότι έχουν μικρό πλάτος και παρουσιάζουν εμπόδια (δέντρα, κολώνες ηλεκτρικού ρεύματος, κτλ.) σε αρκετά σημεία τα οποία επιβάλλεται να καθαιρεθούν και να απομακρυνθούν. Σε συνδυασμό και με το ότι αποτελεί έναν πολυσύχναστο δρόμο με έντονη εμπορική δραστηριότητα, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για την εξασφάλιση της ανεμπόδιστης κίνησης και στάσης των πωλητών στα πεζοδρόμια. Αναλυτικότερα το τμήμα που θα επέμβουμε έχει μήκος περίπου 780 μέτρα και διαθέτει δύο ρεύματα κίνησης ανά κατεύθυνση και ενδιάμεσα νησίδια. Το πλάτος των οδοστρώματων είναι 7 μέτρα και των πεζοδρομίων κυμαίνεται από 1,20 έως 1,60 μέτρα. Επομένως για να εξασφαλίσουμε, σε όλα τα σημεία, ελάχιστο πλάτος 1,50 μέτρα για την ελεύθερη ζώνη

όδευσης των πεζών και χώρο για την κίνηση των ατόμων με προβλήματα στην όραση, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε 0,80 μέτρα από το πλάτος του οδοστρώματος για το κάθε πεζοδρόμιο. Άρα, τα πεζοδρόμια θα αποκτήσουν πλάτος το οποίο θα κυμαίνεται από 2,00 έως 2,40 μέτρα και η οδός κίνησης των οχημάτων 6,20 μέτρα ανά κατεύθυνση. Επίσης θα απαγορευθεί η στάθμευση σε όλο το μήκος και των δύο ρευμάτων. Σχετικά με τη φύτευση, θα καλύπτει μία λωρίδα 0,50 μέτρων η οποία θα κατασκευασθεί στο πεζοδρόμιο και στην οποία θα μεταφυτευθούν και όσα δέντρα θα αποξηλωθούν από τα σημεία που θέλουμε την ανεμπόδιστη όδευση. Σε αυτή τη λωρίδα θα τοποθετηθούν οι απαραίτητες σημάνσεις καθώς και τα φωτιστικά ηλιακά σώματα πάνω σε μεταλλικούς ιστούς. Το δάπεδο θα καλυφθεί από πλάκες με αντλιοσηθιρές ιδιότητες και θα τοποθετηθούν σε πυκνή διάταξη καθιστικά σώματα για στάση των πεζών, διότι η συγκεκριμένη οδός έχει σημαντική κλίση. Η διάταξη των πεζοδρομίων παρουσιάζεται στο σχέδιο που ακολουθεί (Εικόνα 5.13).

39-Εικόνα 5.13 Όψη και κάτοψη πεζοδρομίου, Τσιάμη (2018)

Με τις συγκεκριμένες προτάσεις επιτυγχάνουμε να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο για την ελεύθερη και ανεμπόδιστη μετακίνηση των πολιτών με τα πόδια και με το ποδήλατο προς και από σημαντικούς δημόσιους χώρου της Περιοχής Μελέτης ενώ παράλληλα μειώνεται η ταχύτητα των οχημάτων και επιβραδύνεται η χρήση τους. Με την επίτευξη της εύκολης και με περιβαλλοντικά οφέλη μετακίνησης των πολιτών αναβαθμίζονται οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου που μας ενδιαφέρουν και σε ευρύτερο πλαίσιο το μικροκλίμα της περιοχής. Σε αυτή την πρόταση για τη δημιουργία ενός πράσινου δικτύου, αξίζει να επισημανθεί και η

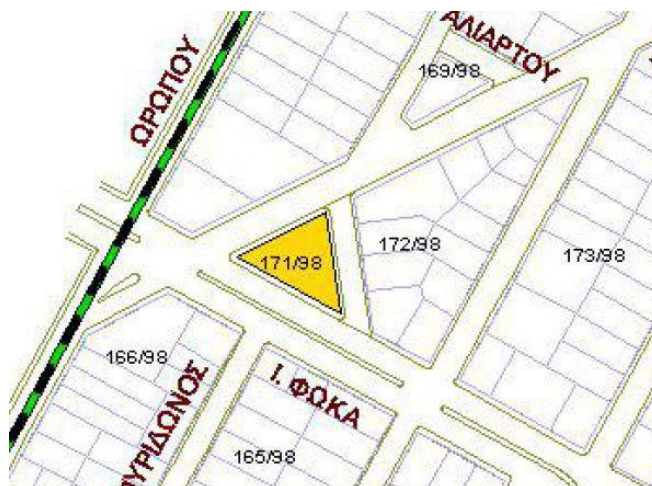
συνεισφορά που μπορεί να έχει η δημοτική συγκοινωνία που λειτουργεί ήδη με μία κυκλική διαδρομή και με δυνατότητα για περαιτέρω αναβάθμιση (Δήμος Γαλατσίου, 2020c).

5.2.2 Pocket Parks

Το προτεινόμενο δίκτυο πρασίνου επιλέχθηκε, ώστε να συνδέει για την Περιοχή Μελέτης τους υφιστάμενους χώρους πρασίνου, τις λειτουργίες κοινής ωφέλειας και τους κοινόχρηστους χώρους επέμβασης. Οι τελευταίοι εντοπίστηκαν βάσει της θέσης τους στον αστικό ιστό καθώς και από το μέγεθός τους. Κρίθηκαν κατάλληλοι για αξιοποίηση, διότι δεν διαθέτουν εύκολη προσέγγιση για το κοινό, έχουν ελάχιστη έως καθόλου φύτευση, χρήζουν επανασχεδιασμού και καλύπτονται από ακατάλληλα υλικά. Στη συνέχεια, αναλύονται κάθε ένας από αυτούς τους έντεκα επιλεγμένους υπαίθριους χώρους.

Χώρος 1. - Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Αγ. Σπυρίδωνος

Ο χώρος στη διασταύρωση των οδών Ι. Φωκά και Ναρκίσσου (Εικόνα 5.14), αποτελεί μία από τις πλέον ενδιαφέρουσες περιπτώσεις για προτεινόμενο Pocket Park, διότι είναι ένας ιδιαίτερα κομβικός χώρος στη συμβολή δύο δήμων, Γαλατσίου και Αθηνών. Έχει καθαρά δημόσιο χαρακτήρα και απευθύνεται στους κάτοικους της περιοχής αλλά και τους διερχόμενους. Στην πλευρά επί της οδού Αγ. Σπυρίδωνος υπάρχουν κατοικίες που έχουν στο ισόγειό τους εμπορικά καταστήματα και στις άλλες δύο πλευρές υπάρχουν οι πολυσύχναστες οδοί Ναρκίσσου, με στάση για αστικά τρόλεϊ και Ι. Φωκά με στάση αποβίβασης και επιβίβασης ταξί. Αυτό συνεπάγεται ότι ο συγκεκριμένος χώρος αλληλοεπιδρά με τις κατοικίες, τις εμπορικές χρήσεις, τις μετακινήσεις με μέσα μεταφοράς, την αναψυχή και το πράσινο.

40-Εικόνα 5.14 Χώρος 1, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Το πάρκο έχει έκταση 560 τετραγωνικά μέτρα και σχήμα τριγωνικό με τις δύο ελεύθερες πλευρές του να έχουν μήκος περίπου 45 μέτρα η κάθε μία. Η τρίτη πλευρά του επί της οδού Αγ. Σπυρίδωνος είναι πεζοδρομημένη και από εκεί πλέον θα ξεκινά ο προτεινόμενος ποδηλατόδρομος αποκλειστικής κίνησης ποδηλάτων. Περιμετρικά του πάρκου υπάρχουν δέντρα διαφόρων ειδών και σχεδόν στο κέντρο ένα κυκλικό σιντριβάνι (Εικόνα 5.15). Με την επέμβαση μας δεν θα αλλάξει η διάταξη των υποπεριοχών του πάρκου αλλά οι υποδομές τους. Συγκεκριμένα, θα αποξηλωθεί η μεταλλική πέργκολα και στη θέση της θα τοποθετηθεί καινούργια με μεγαλύτερη επιφάνεια κάλυψης και φωτοβολταϊκά πάνελ παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την παροχή ρεύματος στις νέες φωτιστήλες καθώς και στα καινούργια καθιστικά στοιχεία που θα τοποθετηθούν. Από αυτή θα ξεκινά ένας σκιασμένος διάδρομος που θα καταλήγει στη στάση των αστικών λεωφορείων επί της οδού Ναρκίσσου και με αυτό τον τρόπο θα εξασφαλίζεται η προστατευμένη, από τα καιρικά φαινόμενα, κίνηση των επιβατών προς και από τη στάση. Επίσης με τη μεγαλύτερη επιφάνεια σκίασης από την πέργκολα θα εξυπηρετούνται περισσότερα άτομα για στάση και αναψυχή.

41-Εικόνα 5.15 Χώρος 1 υπάρχουσα κατάσταση

Η επιφάνεια του δαπέδου είναι διαστρωμένη με κυβόλιθους εκτός από συγκεκριμένα υπερυψωμένα παρτέρια που διαθέτουν φυσικό έδαφος με βλάστηση. Ο κυβόλιθος είναι ένα υλικό το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως για την επίστρωση δαπέδων εξωτερικών χώρων, επειδή δημιουργεί αντιολισθητική επιφάνεια με πολύ καλή μηχανική αντοχή. Επίσης, διευκολύνει την αποστράγγιση των νερών της βροχής και έχει σχετικά μεγάλη διάρκεια ζωής. Επομένως, το δάπεδο θα διατηρηθεί εκτός από ελάχιστα σημεία που θα πρέπει να γίνουν τοπικές επισκευές. Ακόμη θα διατηρήσουμε και την επίστρωση με φυσικό έδαφος στα σημεία που υπάρχει ήδη. Τέλος, ως αναφορά το δάπεδο του πάρκου, θα δημιουργηθεί διάδρομος για την κίνηση ατόμων με προβλήματα στην όραση, με την τοποθέτηση των κατάλληλων πλακών επίστρωσης.

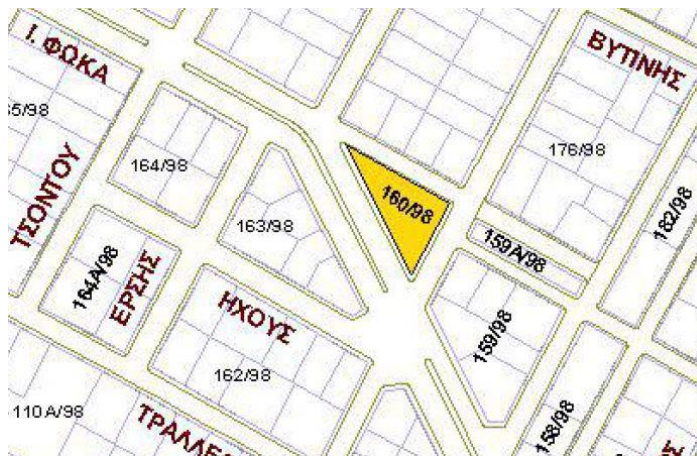
Αναφορικά με τη φύτευση του πάρκου, τα δέντρα που υπάρχουν περιμετρικά θα διατηρηθούν. Αποτελούνται κυρίως από φυλλοβόλα και μερικά ψηλότερα αειθαλή δέντρα. Τα πρώτα είναι αυτά που εξασφαλίζουν τον ηλιασμό τον χειμώνα και το σκιασμό το καλοκαίρι. Ενώ τα αειθαλή παρέχουν προφύλαξη από τους ανέμους της περιοχής. Επιπλέον δεντροφύτευση θα γίνει μόνο στο σημείο που βρίσκεται το περίπτερο, το οποίο δεν λειτουργεί και θα αποξηλωθεί. Επίσης θα ανανεωθεί το γρασίδι στα σημεία που διαθέτουν χωμάτινη επιφάνεια και στην υποπεριοχή με το σιντριβάνι θα φυτευθεί περιμετρικά του χαμηλή θαμνώδη βλάστηση, ώστε να αποτρέπεται η προσέγγιση σε αυτό από παιδιά και κατοικίδια.

Στον επιλεγμένο χώρο 1 θα τοποθετηθούν καθιστικά στοιχεία, παγκάκια, τα οποία θα δίνουν την δυνατότητα στους χρήστες να φορτίζουν τις φορητές τους ηλεκτρικές συσκευές, από τα ηλιακά πάνελ που θα είναι τοποθετημένα στις πέργκολες. Επίσης ένας μέρος αυτής της ενέργειας θα τροφοδοτεί και τις νέες φωτοστήλες που θα τοποθετηθούν και θα επιτρέπουν την χρήση του χώρου και τη νύχτα. Αυτές οι φωτοστήλες θα διαθέτουν φωτιστικά σώματα τεχνολογίας led τα οποία θα είναι τοποθετημένα σε μεταλλικούς στύλους.

Χώρος 2. - Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Εκάβης

Ο χώρος που εντοπίσαμε στην οδό Ι. Φωκά και Εκάβης είναι μία πλατεία δημόσιας χρήσης η οποία ήδη χρησιμοποιείται αρκετά από τους πολίτες (Εικόνα 5.16). Η επέμβαση που θα προτείνουμε περιλαμβάνει και τον κοινόχρηστο χώρο, εκτάσεως περίπου 470 τετραγωνικά μέτρα, που βρίσκεται ανατολικά του χώρου 2 και διαχωρίζονται από την οδό Εκάβης. Επίσης στις δύο πλευρές του πάρκου υπάρχουν κτίρια με εμπορικές χρήσεις και κατοικίες. Η πρόταση

διαμόρφωσης του χώρου 2 περιλαμβάνει και τους γύρω δρόμους και πεζοδρόμια διότι από αυτό το πάρκο θα διέρχεται ο ποδηλατόδρομος του δικτύου που θα δημιουργηθεί καθώς και θα ξεκινά ο πεζόδρομος Woonerf, επί της οδού Νυμφών.

42-Εικόνα 5.16 Χώρος 2, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Το πάρκο έχει έκταση 655 τετραγωνικά μέτρα και σχήμα τριγωνικό. Στο κέντρο του και στη βόρεια πλευρά του υπάρχει υπαίθριος χώρος που το δάπεδο είναι στρωμένο με κυβόλιθους από σκυρόδεμα. Επιπλέον αυτός ο χώρος σκιάζεται από ξύλινη πέργκολα και διαθέτει ελάχιστα και φθαρμένα παγκάκια (Εικόνα 5.17). Η υπόλοιπη έκταση του πάρκου καλύπτεται από υπερυψωμένα παρτέρια με φυσικό έδαφος, δέντρα και ένα σιντριβάνι κατασκευασμένο από οπλισμένο σκυρόδεμα με επικάλυψη από πλάκες μαρμάρου (Εικόνα 5.18). Επίσης υπάρχει και ένα παρτέρι το οποίο διαθέτει χαμηλή βλάστηση αποτελούμενη κυρίως από καλλωπιστικά φυτά.

43-Εικόνα 5.17 Χώρος 2 υπάρχουσα κατάσταση

Και σε αυτό το πάρκο η επέμβαση μας δεν περιλαμβάνει την αλλαγή του σχεδιασμού του αλλά την χρήση άλλων υλικών και εξοπλισμού. Αναλυτικότερα η πέργκολα θα αντικατασταθεί με καινούργιο σύστημα σκιασμού μεταλλικό το οποίο θα καλύπτει ακριβώς

την ίδια επιφάνεια με την παλιά αλλά θα διαθέτει βλάστηση με αναρριχώμενα φυτά από τα γειτονικά παρτέρια. Σχετικά με το δάπεδο από κυβόλιθους, θα παραμείνει και θα επισκευαστεί όπου κρίνεται απαραίτητο. Ακόμη θα τροποποιηθεί καταλλήλως και το δάπεδο της οδού που βρίσκεται στη βόρειο πλευρά της πλατείας διότι από εκεί θα διέλθει ο ποδηλατόδρομος που σχεδιάσαμε για το πράσινο δίκτυο και θα πρέπει να υπάρχει μία συνέχεια ως προς την μορφή του οδοστρώματός του. Ο χώρος των παρτεριών με το φυσικό έδαφος από πατημένο χώμα, θα αποκατασταθεί και θα ενισχυθεί η κάλυψή του με πράσινο γρασίδι, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιθυμητά θερμικά και αποστραγγιστικά αποτελέσματα. Επιδιορθώσεις και καθαρισμοί περιλαμβάνονται στην πρότασή μας για το υπάρχον σιντριβάνι.

44-Εικόνα 5.18 Χώρος 2 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)

Η υπάρχουσα φύτευση κρίνεται ικανοποιητική αναφορικά με τον περιορισμό της ηχητικής και οπτικής όχλησης οπότε και η επέμβαση μας θα αφορά τη γενικότερη αισθητική αναβάθμιση του πάρκου. Δεν υπάρχει η χωρική δυνατότητα να προστεθούν δέντρα οπότε και θα ανανεώσουμε την εδαφοκάλυψη με γρασίδι. Επίσης θα προστεθεί χαμηλή βλάστηση στα παρτέρια για αισθητικούς λόγους καθώς και φυλλοβόλα αναρριχώμενα φυτά για τα συστήματα σκίασης ώστε να προσφέρουν την δυνατότητα για σκιασμό το καλοκαίρι και τη διέλευση της ακτινοβολίας του ηλίου τον χειμώνα.

Για τον καθιστικό χώρο επιλέγονται παγκάκια κατασκευασμένα από μέταλλο και ξύλο σε λιτή μορφή και περισσότερα σε αριθμό. Επίσης θα αντικατασταθούν και θα πυκνωθούν και τα φωτιστικά σώματα για τις ανάγκες του πάρκου για φωτισμό. Θα τοποθετηθούν αυτόνομοι φωτοβολταϊκοί στύλοι φωτισμού, οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν αυτόνομα και χωρίς να είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο παροχής ρεύματος. Ένας τέτοιος στύλος φωτισμού παρουσιάζεται στην Εικόνα 5.19 που ακολουθεί.

45-Εικόνα 5.19 Αυτόνομος φωτοβολταϊκός στύλος φωτισμού, Future technology systems (2020)

Ο χώρος 2, λόγω της διέλευσης του ποδηλατόδρομου, θα περιλαμβάνει μεταλλικές κατασκευές για τη στάθμευση των ποδηλάτων. Τέλος το πάρκο λόγω του ιδιαίτερα πυκνοδομημένου ιστού που το περιβάλλει αποτελεί σημαντικό χώρο συνάθροισης παιδιών για παιχνίδι οπότε και θα τοποθετήσουμε εξοπλισμό για παιχνίδι, όπως το υπαίθριο σκάκι της Εικόνας 5.20 που ακολουθεί.

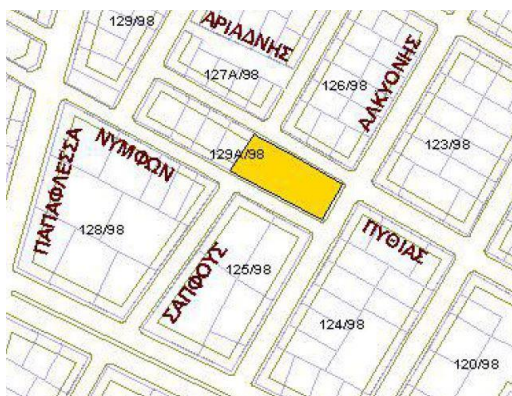

46-Εικόνα 5.20 Υπαίθριο σκάκι, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (2020)

Χώρος 3. - Πλατεία επί των οδών Αλκυόνης & Νυμφών

Ο χώρος 3 σχεδόν ισομοιράζεται σε μία παιδική χαρά και μία πλατεία (Εικόνα 5.21). Στα κτίρια που περιβάλλουν το χώρο η χρήση είναι κυρίως κατοικία και ελάχιστα εμπορική. Όμως η κοντινή απόσταση με τη διασταύρωση της Λ. Βεΐκου και της οδού Τράλλεων το καθιστά ένα πολυσύχναστο σημείο από το οποίο διέρχονται συνεχώς πεζοί και οχήματα. Η συνολική έκταση του χώρου είναι 956 τετραγωνικά μέτρα και περιλαμβάνουν την παιδική χαρά και την πλατεία. Η πλατεία διαθέτει κεντρικά και βόρεια, καθιστικό χώρο με ξύλινα παγκάκια και πλακόστρωτη επιφάνεια δαπέδου. Η υπόλοιπη επιφάνεια της καλύπτεται από

υπερυψωμένα παρτέρια με φυσικό έδαφος, φυτεμένο με δέντρα και χαμηλή θαμνώδη βλάστηση. Ο διαχωρισμός με την παιδική χαρά γίνεται με ένα τέτοιο φυτεμένο παρτέρι και με μεταλλική περίφραξη η οποία την περιβάλλει προς όλες τις πλευρές της (Εικόνα 5.22).

47-Εικόνα 5.21 Χώρος 3, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Ο συγκεκριμένος υπαίθριος χώρος προσεγγίζεται από την οδό Νυμφών και την Αλκυόνης, για τις οποίες προτείναμε την μετατροπή τους σε πεζόδρομο και από την οδό Πυθίας ένα τυπικό δρόμο γειτονιάς με ήπια κυκλοφορία. Επομένως από την πλευρά του πεζόδρομου θα υπάρξει ενοποίηση και κοινή υψομετρική στάθμη με τον καθιστικό χώρο της πλατείας και περιορισμός της θαμνώδης βλάστησης ώστε να υπάρχει ορατότητα των χώρων του πάρκου με τον πεζόδρομο. Επίσης θα μετατραπεί το παρτέρι που διαχωρίζει την πλατεία με την παιδική χαρά σε κήπο φύτευσης ώστε να δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά για περιβαλλοντική αγωγή. Στο παρτέρι αυτό θα επιτρέπεται η πρόσβαση από την παιδική χαρά με την αντικατάσταση της μόνιμης μεταλλικής περίφραξής με κινητή πτυσσόμενη. Η περίφραξη της παιδικής χαράς κρίνεται απαραίτητη και παραμένει στην πρόταση μας, διότι ο χώρος αυτός θα πρέπει να κλείνει όποτε κρίνεται απαραίτητο και να λειτουργεί με συγκεκριμένο ωράριο, το οποίο θα καθορίζεται από τις δημοτικές αρχές από κοινού με τους πολίτες που γειτνιάζουν με το πάρκο.

48-Εικόνα 5.22 Χώρος 3 υπάρχουσα κατάσταση

Το δάπεδο του καθιστικού χώρου του πάρκου θα διαστρωθεί με υδατοπερατούς κυβόλιθους στους οποίους θα αναπτυχθεί ποώδης βλάστηση. Επιπλέον τα παρτέρια θα διατηρήσουν το φυσικό τους έδαφος με το συμπιεσμένο χώμα καλυμμένο με χλοοτάπητα και η παιδική χαρά θα καλυφθεί με πλάκες από δάπεδο ασφαλείας το οποίο θα αποτελείται από κόκκους ανακυκλώσιμου πλαστικού κατάλληλο για να απορροφά τους κραδασμούς. Σχετικά με τη φύτευση, θα καλυφθούν όλες οι χωμάτινες επιφάνειες με χλοοτάπητα και όπως αναφέραμε, το τμήμα στα σύνορα με την παιδική χαρά θα μετατραπεί σε κήπο για τη φύτευση εποχικών φυτών, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής αγωγής των παιδιών.

Ως προς τα στοιχεία του εξοπλισμού, θα έχουμε την αντικατάσταση όλων των καθιστικών στοιχείων με νέα κατασκευασμένα με βάση από μπετό, ξύλινο κάθισμα και πλάτη. Για τη σκίαση των καθιστικών χώρων θα τοποθετούνται κατά τους θερινούς μήνες, από συνεργεία του Δήμου, μη μόνιμες υφασμάτινες τέντες. Ακόμη τα φωτιστικά σώματα θα είναι αυτόνομα φωτοβολταϊκά σε στύλο όπως αυτά της Εικόνας 5.19 και θα προστεθούν μεταλλικές στάσεις για τα ποδήλατα.

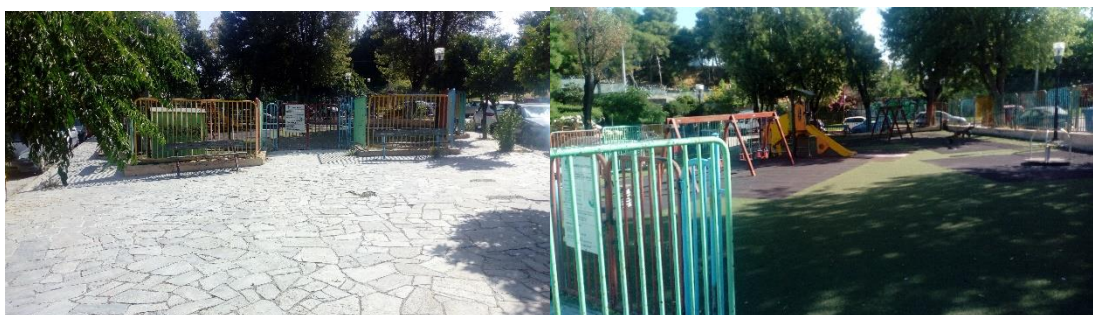
Χώρος 7. - Πλατεία επί των οδών Αγ. Ειρήνης & Ορφέως

Ο κοινόχρηστος χώρος επί των οδών Αγ. Ειρήνης και Ορφέως είναι μία διαμορφωμένη παιδική χαρά (Εικόνα 5.23). Βρίσκεται στα όρια της Περιοχής Μελέτης και περιβάλλεται αποκλειστικά από κατοικίες με χρήση που χαρακτηρίζεται από την επιπέδου γειτονιάς εμβέλεια. Η πρόσβαση σε αυτόν γίνεται από οδούς κίνησης οχημάτων, εκ των οποίων στην οδό Ναρκίσσου έχουμε προτείνει επέμβαση διαπλάτυνσης των πεζοδρομίων και μετατροπής της σε οδό ήπιας κυκλοφορίας. Επίσης στην οδό Αγ. Ειρήνης που αποτελεί τυπική οδό γειτονιάς, έχουμε επέμβει και σε αυτή ως μέρος του πράσινου δικτύου.

49-Εικόνα 5.23 Χώρος 7, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Το μέγεθος του χώρου είναι 570,5 τετραγωνικά μέτρα εκ των οποίων περίπου τα 450 τετραγωνικά μέτρα καταλαμβάνονται από την παιδική χαρά και τα υπόλοιπα από έναν τριγωνικό αίθριο χώρο στα νότια της όλης έκτασης. Η παιδική χαρά περιβάλλεται από μεταλλική περίφραξη με μία μοναδική είσοδο στα νότια της έκτασης και το δάπεδο της καλύπτεται από ελαστικό υλικό σε μορφή πλακών, στα σημεία των οργάνων παιχνιδιού και σε μορφή μοκέτας στην υπόλοιπη επιφάνεια. Εξωτερικά της περίφραξης το δάπεδο καλύπτεται από πέτρινες πλάκες και περιμετρικά της όλης έκτασης είναι φυτεμένα δέντρα φυλλοβόλα και αιθαλή. Συγκεκριμένα, στη βόρεια πλευρά του πάρκου βρίσκονται τα ψηλά αιθαλή δέντρα τα οποία δεν αφήνουν εκτεθειμένο τον χώρο σε ανέμους και νότια τα φυλλοβόλα, μικρότερου μεγέθους δέντρα (Εικόνα 5.24).

50-Εικόνα 5.24 Χώρος 7 υπάρχουσα κατάσταση

Για τη διαμόρφωση του δαπέδου της παιδική χαράς θα χρησιμοποιηθούν πλάκες από δάπεδο ασφαλείας, το οποίο θα αποτελείται από κόκκους ανακυκλώσιμου πλαστικού, κατάλληλο για να απορροφά τους κραδασμούς. Για την έκταση έξω από την μεταλλική περίφραξη θα αποξηλωθούν οι πλάκες του δαπέδου και θα επανατοποθετηθούν με την κατάλληλη προεργασία στην υπόβασή τους, ώστε να διαθέτουν αρμούς με βλάστηση. Με αυτό

τον τρόπο μειώνεται η θερμοχωρητικότητα του υλικού και αυξάνεται η υδατοπερατότητά του. Στο χώρο μπροστά από την είσοδο της παιδικής χαράς υπάρχει η δυνατότητα να τοποθετηθούν δύο ηλιακά παγκάκια, όπως αυτά που απεικονίζονται στην Εικόνα 5.25, για την εξυπηρέτηση των συνοδών των παιδιών που θα χρησιμοποιούν την παιδική χαρά. Σε αυτά τα καθίσματα υπάρχουν η δυνατότητα για σκίαση, φωτισμό καθώς και για παροχή ρεύματος για φόρτιση συσκευών μέσω έξι ηλιακών πάνελ (Core Solutions, 2020). Για το φωτισμό του πάρκου προτείνουμε την αντικατάσταση όλων των φωτιστικών με καινούργια φωτιστικά σώματα όπως αυτά της Εικόνας 5.19 που έχουμε προαναφέρει. Διότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η ύπαρξη ομοιομορφίας, όταν υπάρχει η δυνατότητα, στη χρήση κοινών τεμαχίων εξοπλισμού των πάρκων που θα επέμβουμε, για λόγους ευκολότερης και οικονομικότερης συντήρησης.

51-Εικόνα 5.25 Έξυπνο ηλιακό παγκάκι, Core Solutions (2020a)

Χώρος 8. - Πλατεία Αλκυόνης-Αιγοσθενών

Ο κοινόχρηστος χώρος 8 βρίσκεται επί των οδών Αιγοσθενών και Αλκυόνης, δίπλα από το χώρο 9 (Εικόνα 5.26). Αποτελεί ένα παντελώς αναξιοποίητο χώρο ο οποίος καταλαμβάνει περίπου τα δύο τρίτα της έκτασής του οικοπέδου και το υπόλοιπο ανήκει σε ιδιώτη. Αποτελεί μέρος οικοδομικού τετραγώνου το οποίο διαθέτει, σε μεγάλη έκταση, κοινόχρηστους χώρους. Συγκεκριμένα περιβάλλεται από την πλατεία Αλκυόνης, η οποία περιλαμβάνει σε μία έκταση περίπου 4.000 τετραγωνικών μέτρων παιδικές χαρές, καθιστικούς

χώρους και βλάστηση. Ακόμη στα δυτικά βρίσκεται σχολικό συγκρότημα το οποίο διαθέτει υπαίθριους αθλητικούς χώρους στο προαύλιο του και στις υπόλοιπες πλευρές υπάρχουν πολυκατοικίες (Εικόνα 5.27).

52-Εικόνα 5.26 Χώρος 7 & 9, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Πιο συγκεκριμένα ο χώρος 8 έχει σχήμα παραλληλόγραμμο και καταλαμβάνει έκταση 483 τετραγωνικά μέτρα. Με την πρόταση διαμόρφωσής του, θα αποτελέσει ένα rocket park κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να εξυπηρετεί την ανάγκη των πολιτών για στάση και αναψυχή στον χώρο του. Επομένως, θα διαμορφωθούν καθιστικοί χώροι σε διαφορετικά επίπεδα, διότι το οικόπεδο είναι επικλινές, τα οποία θα επικοινωνούν με επικλινή χωμάτινα τμήματα καλυμμένα με χαμηλή βλάστηση. Με αυτή τη διαμόρφωση παρέχεται η δυνατότητα για ένα σημείο συνάντησης και αναμονής για τους χρήστες των γειτονικών υπαίθριων αθλητικών χώρων καθώς και για τους μαθητές του γειτονικού σχολείου.

53-Εικόνα 5.27 Χώρος 8 υπάρχουσα κατάσταση

Το δάπεδο των επίπεδων τμημάτων θα καλυφθεί με κυβόλιθους που στους αρμούς τους θα αναπτύσσεται βλάστηση πράγμα που το καθιστά υδατοπερατό. Στα επικλινή τμήματα θα φυτευτεί γρασίδι και θαμνώδη φυτά. Όσον αφορά τα καθιστικά σημεία του πάρκου, θα

υπάρχουν διάσπαρτα παγκάκια όπως αυτά της εικόνας 5.25 και για το φωτισμό του πάρκου φωτιστικά σώματα όπως αυτά της Εικόνας 5.19 που έχουμε προαναφέρει.

Χώρος 9. - Κουντουριώτου & Αλκυόνης

Ο χώρος 9 βρίσκεται επί των οδών Κουντουριώτου και Αιγιοσθενών, αποτελώντας έναν υπαίθριο αθλητικό χώρο (Εικόνα 5.29). Όπως έχουμε ήδη αναφέρει και για τον γειτονικό χώρο ενδιαφέροντος 8 βρίσκεται σε ένα τμήμα της Περιοχής Μελέτης το οποίο περιλαμβάνει κατοικίες, σχολείο και ένα μεγάλο σε έκταση κοινόχρηστο χώρο με πολλές χρήσεις. Επομένως το συγκεκριμένο τμήμα της περιοχής θα μπορούσε να παραμείνει ένας υπαίθριος αθλητικός χώρος, ο οποίος με τις κατάλληλες επεμβάσεις θα αποκτούσε στοιχεία rocket park και θα συνέβαλε στην ενίσχυση του αστικού πράσινου καθώς και του χαρακτήρα αναψυχής της περιοχής.

54-Εικόνα 5.29 Χώρος 9 υπάρχουσα κατάσταση

Η έκταση του χώρου είναι 680 τετραγωνικά μέτρα και αποτελεί ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης με δύο μπασκέτες. Επίσης περιβάλλεται από μεταλλική περίφραξη στην οποία υπάρχει μία είσοδος. Ο χώρος στην ανατολική και βόρεια πλευρά του περιβάλλεται, εξωτερικά της περίφραξης, από παρτέρι το οποίο διαθέτει βλάστηση χαμηλή αλλά και μερικά δέντρα.

Η πρόταση διαμόρφωσης περιλαμβάνει αρχικά την αλλαγή του δαπέδου του χώρου με την αποξήλωση του υπάρχοντος και την τοποθέτηση νέου. Το νέο δάπεδο θα διαθέτει κατάλληλα διαμορφωμένη υπόβαση ώστε να υπάρχουν οι απαιτούμενες ρύσεις για την απομάκρυνση των βρόχινων νερών και τελική επιφάνεια από ελαστικό αντικραδασμικό τάπητα, κατασκευασμένο με ανακυκλώσιμα υλικά. Σχετικά με τη φύτευση θα παραμείνουν τα υπάρχοντα δέντρα και θα φυτευτούν μερικά επιπλέον. Ακόμη θα αποξηλωθούν τα θαμνώδη φυτά ώστε να εξασφαλίζεται η ορατότητα του χώρου, για λόγους ασφάλειας. Αναφορικά με

τον εξοπλισμό του πάρκου, σε αυτό θα αντικατασταθούν οι φωτοστήλες που υπάρχουν με καινούργια φωτιστικά σώματα ηλιακής ενέργειας όπως αυτά της Εικόνας 5.19. Επίσης θα τοποθετηθούν στη νότια πλευρά εξωτερικά της περιφράξης ηλιακά παγκάκια στα οποία οι πολίτες θα μπορούν να καθίσουν άνετα και να φορτίζουν τις προσωπικές συσκευές τους οποιαδήποτε ώρα της ημέρας. Στην Εικόνα 5.30 που ακολουθεί φαίνεται ένα τέτοιο παγκάκι.

55-Εικόνα 5.30 Έξυπνο ηλιακό παγκάκι, Core Solutions (2020b)

Χώρος 12. - Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Φιγαλείας

Ο χώρος τον οποίο εντοπίσαμε στην οδό Ελ. Βενιζέλου είναι ακόμη μία περίπτωση διαμορφωμένου χώρου που περικλείεται σε μία περιοχή που περιλαμβάνει χρήσεις κατοικίας (Εικόνα 5.31). Η συγκεκριμένη περιοχή βρίσκεται σε ένα ιδιαίτερα επικλινές τμήμα της Περιοχής Μελέτης που διαθέτει κυρίως κατοικίες και γι' αυτό η πρόσβαση στο συγκεκριμένο πάρκο έχει εμβέλεια γειτονιάς.

56-Εικόνα 5.31 Χώρος 12, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Το σχήμα το πάρκου είναι περίπου τριγωνικό και έχει έκταση 643 τετραγωνικά μέτρα. Στο κέντρο του χώρου υπάρχει καθιστικός χώρος, χωρίς σκίαση, με δάπεδο από σκυρόδεμα. Επίσης ο καθιστικός χώρος περικλείεται από παρτέρια τα οποία καλύπτονται από φυσικό έδαφος με βλάστηση θαμνώδη και δέντρα (Εικόνα 5.32).

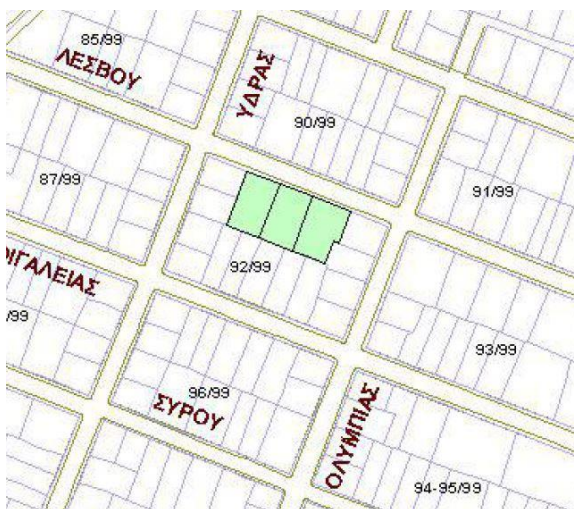

57-Εικόνα 5.32 Χώρος 12 υπάρχουσα κατάσταση

Αρα, προτείνεται η διατήρηση της διάταξης του πάρκου με μερικές επεμβάσεις διαμόρφωσης. Συγκεκριμένα, ο καθιστικός χώρος θα διατηρήσει το σχήμα του αλλά θα αντικατασταθεί το υλικό του δαπέδου του καθώς και θα προστεθεί στο κεντρικό του σημείου ένα κυκλικό σιντριβάνι. Το υδάτινο στοιχείο προσφέρει ακουστική άνεση και λειτουργεί σαν στοιχείο δροσισμού διότι το νερό έχει χαμηλή ανακλαστικότητα, με αποτέλεσμα να απορροφά το μεγαλύτερο μέρος της προσπίπτουσας ηλιακής ακτινοβολίας. Επίσης με τη διαδικασία της εξάτμισης μειώνεται η θερμοκρασία του περιβάλλοντος αέρα (Γιάννας, 2001b). Το δάπεδο του χώρου θα αντικατασταθεί με κυβόλιθους, για τους λόγους υδατοπερατότητας που έχουμε αναφέρει και σε άλλα σημεία της μελέτης. Σχετικά με τη βλάστηση των υποπεριοχών του πάρκου, θα διατηρηθεί εκτός των θάμνων που υπάρχουν εσωτερικά σαν περίφραξη και διαχωρίζουν τον καθιστικό χώρο με τα παρτέρια. Αυτό γίνεται, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για την πρόσβαση των παιδιών για παιχνίδι στα σημεία του φυσικού εδάφους, που θα έχουν καλυφθεί από χλοοτάπητα. Αναφορικά με τον εξοπλισμό για τον καθιστικό χώρο, επιλέγονται παγκάκια κατασκευασμένα από μέταλλο και ξύλο σε λιτή μορφή τα οποία θα αντικαταστήσουν τα υφιστάμενα. Επίσης θα τοποθετηθούν αυτόνομοι φωτοβολταϊκοί στύλοι φωτισμού, οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν αυτόνομα και χωρίς να είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο παροχής ρεύματος. Ένας τέτοιος στύλος φωτισμού παρουσιάζεται στην Εικόνα 5.19.

Χώρος 13. - Πλατεία επί της οδού Λέσβου

Ο χώρος 13 (Εικόνα 5.33) βρίσκεται στο νότιο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Μελέτης το οποίο είναι ιδιαίτερα επικλινές διότι αναπτύσσεται σε λόφο. Οπότε αυτή η μορφολογία του εδάφους, με τη δυσκολία στην πρόσβαση, είναι που προσδίδει στο χώρο χρήση σε κλίμακα γειτονιάς. Επίσης βρίσκεται σε πυκνοδομημένο αστικό περιβάλλον και είναι ανοικτός μόνο από τη μία πλευρά που διέρχεται η οδός Λέσβου ενώ από τις άλλες τρεις περιβάλλεται από οικοδομές.

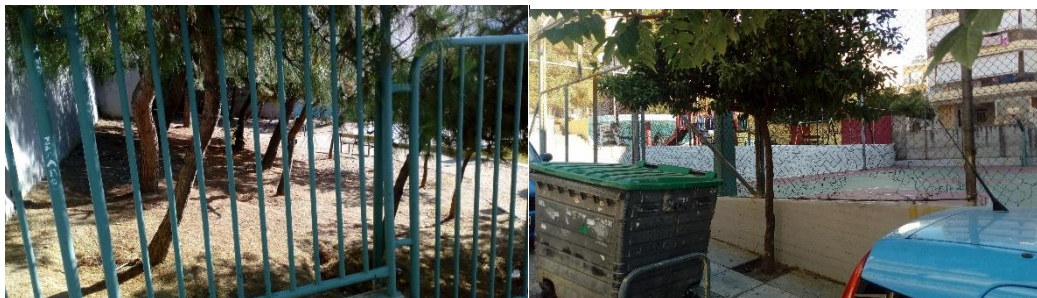

58-Εικόνα 5.33 Χώρος 13, Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα

Η συγκεκριμένη πλατεία αποτελείται από τρεις χώρους διαφορετικών χρήσεων, έναν υπαίθριο αθλητικό χώρο στη χαμηλότερη υψομετρική στάθμη, μία παιδική χαρά στη μεσαία υψομετρική στάθμη και ένα πάρκο μικρών διατάσεων στη ψηλότερη υψομετρική στάθμη (Εικόνα 5.34). Ουσιαστικά η αναδιαμόρφωση που θα προτείνουμε αφορά ολόκληρη την έκταση και όχι μόνο το πάρκο, το οποίο αποτελεί σχεδόν το ένα τρίτο αυτής. Οι προτάσεις αξιοποίησης αφορούν την περιβαλλοντική και αισθητική αναβάθμιση ολόκληρου του χώρου, με σκοπό την προσέλκυση των κατοίκων της περιοχής.

Αναλυτικότερα, το πάρκο αποτελείται από έναν ενιαίο καθιστικό χώρο χωρίς υποδομές για σκίαση και με δάπεδο από μάρμαρο και διαδρόμους που καλύπτονται από χαλίκι. Επίσης στην ανατολική του πλευρά υπάρχει παρτέρι με δέντρα και φυσικό έδαφος που καλύπτεται με χώμα. Επομένως θα επέμβουμε με την αντικατάσταση του δαπέδου των διαδρόμων με κυβόλιθους, με βλάστηση στους αρμούς τους για την καλύτερη απορρόφηση του νερού. Ακόμη το δάπεδο από μάρμαρο θα διατηρηθεί λόγω της μεγάλης ανακλαστικότητας της ηλιακής ακτινοβολίας που διαθέτει σαν υλικό. Το παρτέρι με την βλάστηση θα διατηρηθεί

και θα φυτευτεί με επιπλέον πράσινο, κυρίως θάμνους καθώς και θα καλυφθεί από χλοοτάπητα. Τέλος σχετικά με τον εξοπλισμό του χώρου, θα τοποθετηθούν νέα παγκάκια κατασκευασμένα από μέταλλο και ξύλο καθώς και θα τοποθετηθούν συστήματα σκίασης τα οποία θα περιλαμβάνουν πέργκολα με φωτοβολταϊκά πάνελ.

59-Εικόνα 5.36 Χώρος 13 υπάρχουσα κατάσταση

Η παιδική χαρά βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από το πάρκο και συνδέεται μαζί του με σκαλοπάτια τα οποία καλύπτονται με μάρμαρο. Το δάπεδο της παιδικής χαράς καλύπτεται από μοκέτα και πλάκες πλαστικού υλικού τα οποία έχουν φθαρεί σε πολλά σημεία. Επομένως, θα αλλαχθεί το δάπεδο τους με ανακυκλώσιμο αντικραδασμικό υλικό και θα τοποθετηθούν περιμετρικά του χώρου ζαρντινιέρες με χαμηλή φύτευση. Στο υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης θα τοποθετήσουμε νέο δάπεδο από ανακυκλώσιμο αντικραδασμικό υλικό καθώς και όπως σε ολόκληρο τον χώρο 13 θα τοποθετηθούν νέα φωτιστικά σώματα όμοια με αυτά στην Εικόνα 5.19.

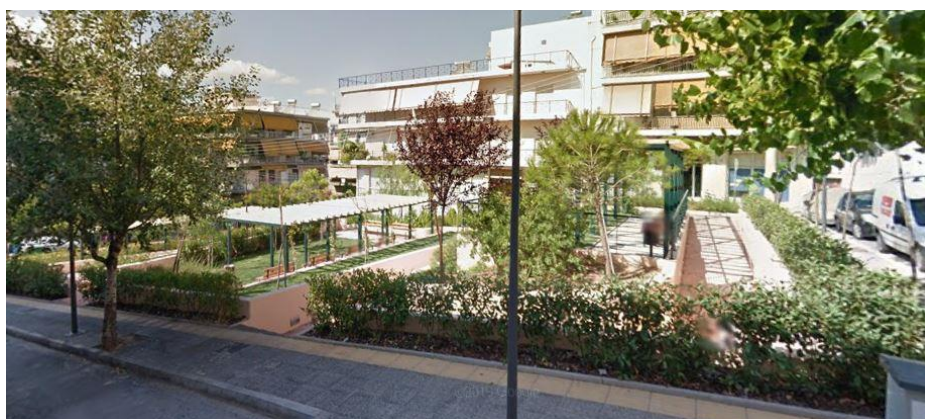
Χώρος 14. - Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Λυκούργου

Ο συγκεκριμένος χώρος που βρίσκεται επί των οδών Ελ. Βενιζέλου και Λυκούργου (Εικόνα 5.37) διαμορφώθηκε το 2012 από τον δήμο Γαλατσίου (Δήμος Γαλατσίου, 2012).

60-Εικόνα 5.37 Χώρος 14, Δήμος Γαλατσίου Δημοσίευτα δεδομένα

Αποτελεί ένα πάρκο το οποίο βρίσκεται στο νότιο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Μελέτης και αποτελείται από τρία επίπεδα με διαφορετική υψομετρική στάθμη δαπέδου για το κάθε ένα. Αυτά τα επίπεδα έχουν παρόμοια διαμόρφωση και επικοινωνούν μεταξύ τους με κεκλιμένη διάδρομο κατασκευασμένο από οπλισμένο σκυρόδεμα όπως φαίνεται και στην Εικόνα 5.38. Το κάθε επίπεδο διαθέτει καθιστικό εξοπλισμό που σκιάζεται από πέργκολα με αναρριχώμενα φυτά. Επίσης διαθέτει παρτέρια με χλοοτάπητα, δέντρα και θαμνώδη φυτά.

61-Εικόνα 5.38 Χώρος 14 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)

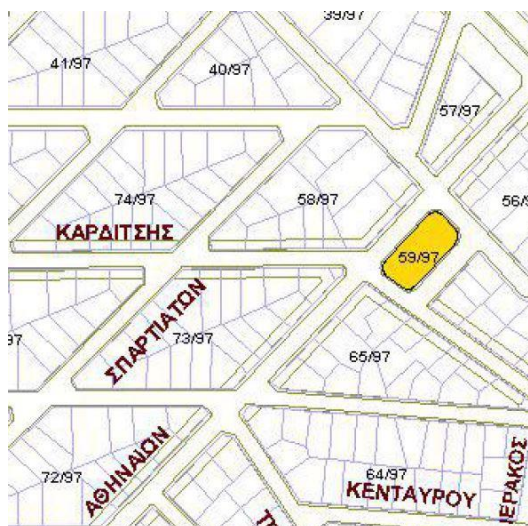
Η μόνη επέμβαση την οποία θα προτείνουμε για το πάρκο είναι η τοποθέτηση ηλιακών πάνελ στα υφιστάμενα φωτιστικά σώματα τεχνολογίας led, καθώς και η τοποθέτηση καθιστικών σωμάτων στον πεζόδρομο που βρίσκεται στην οδό Λυκούργου που παρουσιάζεται στην Εικόνα 5.39 που ακολουθεί.

62-Εικόνα 5.39 Χώρος 14 υπάρχουσα κατάσταση

Χώρος 15. - Πλατεία επί των οδών Βυζαντίου, Παραδεισίων & Αθηναίων

Από την ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης στο πάρκο επί των οδών Βυζαντίου, Παραδεισίων και Αθηναίων (Εικόνα 5.40) κρίνεται αναγκαία η διαμόρφωσής του σε ένα πάρκο τσέπης που θα ωφελήσει την περιοχή. Η συγκεκριμένη περιοχή περιλαμβάνει κυρίως κατοικίες και συνορεύει με το Αττικό Άλσος. Γι' αυτό και η πλατεία βρίσκεται σε ένα ιδιαίτερα επικλινές οικόπεδο.

63-Εικόνα 5.40 Χώρος 15, Δήμος Γαλασίου Αδημοσίευτα δεδομένα

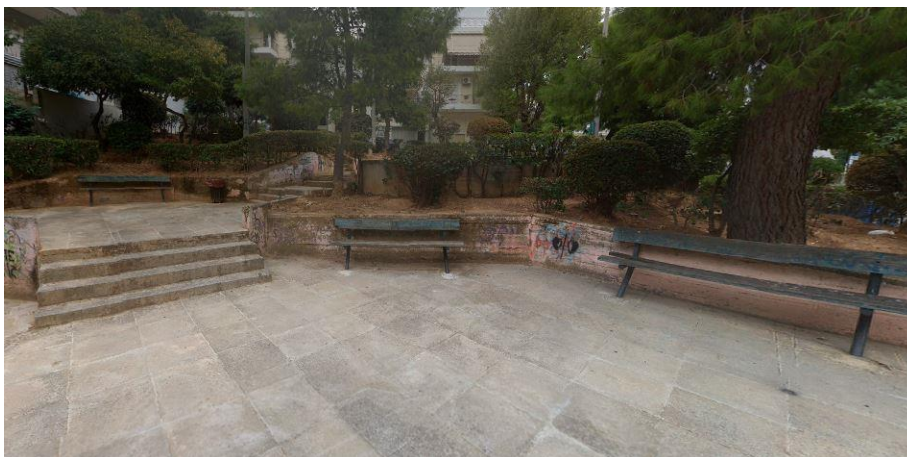
Με την επέμβαση μας θα πρέπει να βελτιωθεί το πάρκο ώστε να δίνεται η δυνατότητα αναψυχής και ξεκούρασης στους πολίτες, με την εξασφάλιση οπτικής και θερμικής άνεσης. Η έκταση που καλύπτει είναι 522 τετραγωνικά μέτρα και διαθέτει δύο καθιστικούς χώρους σε

διαφορετικά υψομετρικά επίπεδα, τα οποία επικοινωνούν με σκαλοπάτια. Η υπόλοιπη έκταση καλύπτεται από φυσικό έδαφος με βλάστηση διαφόρων ειδών (Εικόνα 5.41). Επομένως, θα μετατρέψουμε τον καθιστικό χώρο που βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο πλησίον της οδού Παραδεισίων σε χώρο παιχνιδιού για παιδιά. Θα αποξηλωθεί το υπάρχον δάπεδο το οποίο αποτελείται από πλάκες τσιμέντου και θα τοποθετήσουμε άμμο ώστε να απορροφούνται οι κραδασμοί. Επίσης στο μονοπάτι εισόδου από την οδό Παραδεισίων θα τοποθετηθεί δάπεδο διαμορφωμένο με πατημένο χώμα. Στο δεύτερο καθιστικό χώρο (Εικόνα 5.42) θα αποξηλωθούν οι πλάκες και θα τοποθετηθούν κυβόλιθοι από πέτρα οι οποίοι θα δημιουργήσουν μία διαπερατή επιφάνεια λόγω των αρμών που παρουσιάζουν κατά την τοποθέτησή τους. Όσον αφορά τα σκαλοπάτια που ενώνουν τον χώρο αυτά μπορούν ανακαλυφθούν με μάρμαρα το οποίο σαν υλικό έχει καλή ανακλαστικότητα. Δίπλα ακριβώς από τα σκαλοπάτια στο υψηλότερο επίπεδο θα κατασκευαστεί σιντριβάνι στο οποίο το νερό θα διατρέχει σε κανάλι και θα καταλήγει στον καθιστικό χώρο του χαμηλότερου επιπέδου. Με αυτό τον τρόπο θα βελτιώνεται συνεχώς η θερμική άνεση του χώρου και θα διαμορφώνεται ένα φιλικό και ήρεμο περιβάλλον για τους επισκέπτες με την κάλυψη των ήχων που προέρχονται από τις καθημερινές δραστηριότητες της περιοχής.

64-Εικόνα 5.41 Χώρος 15 υπάρχουσα κατάσταση

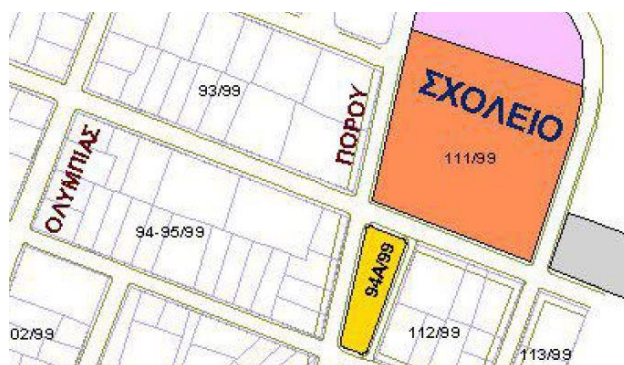
Η υπάρχουσα φύτευση θα παραμείνει μόνο που θα καλυφθεί το φυσικό έδαφος με χλοοτάπητα. Σχετικά με τον εξοπλισμό θα τοποθετηθούν λιτά καθιστικά σώματα διάσπαρτα στο πάρκο και ένα ηλιακό παγκάκι, όπως αυτά που απεικονίζονται στην Εικόνα 5.25, στο κέντρο του καθιστικού χώρου. Τέλος τα νέα φωτιστικά σώματα που θα τοποθετήσουμε θα είναι όμοια με αυτά στην Εικόνα 5.19.

65-Εικόνα 5.42 Χώρος 15 υπάρχουσα κατάσταση, Google maps (2020)

Χώρος 18. - Πλατεία επί των οδών Σύρου, Πόρου & Φιγαλείας

Ο υπαίθριος χώρος 18 (Εικόνα 5.43) βρίσκεται στο νότιο ανατολικό άκρο της Περιοχής Μελέτης σε τμήμα της που είναι ιδιαίτερα επικλινές. Περιβάλλεται από κατοικίες και από ένα σχολικό κτίριο στην οδό Φιγαλείας. Η διαμόρφωση που έχει δεν επιτρέπει την πρόσβαση σε πολίτες διότι καλύπτεται από πυκνή θαμνώδη βλάστηση και δέντρα, χωρίς να διαθέτει καθιστικό χώρο ή κάποιο χώρο ανεμπόδιστης κίνησης (Εικόνα 5.44).

66-Εικόνα 5.43 Χώρος 18, Δήμος Γαλατσίου Δημοσίευτα δεδομένα

Από την μελέτη μας προβλέπεται για το συγκεκριμένο χώρο η δημιουργία επίπεδου καθιστικού χώρου στη μέση του πάρκου και παράλληλο με την οδό Πόρου. Με την κατασκευή αυτού του χώρου, το πάρκο θα χωρίζεται σε δύο φυτεμένες εκτάσεις σε διαφορετικά υψομετρικά επίπεδα που θα ενώνονται με ένα πλατύ επίπεδο διάδρομο. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του καθιστικού χώρου θα είναι οπλισμένο σκυρόδεμα, το οποίο θα διαθέτει σαν επιφανειακή κάλυψη πέτρινες πλάκες έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερότητα της κατασκευής και η αντιολισθηρότητα του διαδρόμου. Επίσης, στα σημεία που

θα υπάρχει η βλάστηση θα προστεθεί στο φυσικό έδαφος χλοοτάπητας. Ακόμη, τα στοιχεία εξοπλισμού θα είναι τα παγκάκια από μέταλλο και ξύλο, λιτή κατασκευής και οι πέργκολες με αναρριχόμενα φυτά για σκίαση. Τέλος θα τοποθετηθούν φωτιστικά σώματα όμοια με αυτά στην Εικόνα 5.19.

67-Εικόνα 5.44 Χώρος 18 υπάρχουσα κατάσταση

6. Συμπεράσματα

Η ανθρωπότητα αρχίζει να συνειδητοποιεί, τη δεκαετία του '70, τις αρνητικές επιπτώσεις από τη σύγκρουση των αναπτυξιακών διαδικασιών με τις προσπάθειες προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και να λαμβάνονται μέτρα για την άμβλυνσή τους (Παπαγιάννης, 1999b).

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματική εργασίας συμπεραίνουμε ότι όλες οι προτάσεις για πολεοδομικό σχεδιασμό που γίνονται πρέπει να αντιμετωπίζουν ενιαία την οικονομική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερα τα μεγάλα αστικά κέντρα στα οποία δραστηριοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού πρέπει οι αναπτυξιακές διεργασίες να προσεγγίζονται με τρόπο που να μην υποβαθμίζει το περιβάλλον. Εύλογα λοιπόν διερευνήσαμε, για την περιοχή του Δήμου Γαλατσίου, τη δυνατότητα αξιοποίησης κοινόχρηστων χώρων σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Η βιβλιογραφική μας έρευνα επικεντρώθηκε σε υφιστάμενους χώρους οι οποίοι είναι ανενεργοί ή χρήζουν αναδιαμόρφωσης. Επίσης έχουν συγκεκριμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς, δηλαδή δημόσιο και δεν ασχοληθήκαμε με χώρους που ανήκουν σε ιδιώτες όπως οι ακάλυπτοι χώροι πολυκατοικιών. Κρίναμε ως ανώφελη την ενασχόληση με χώρους που δύσκολα θα έχουν εφαρμογή οι προτάσεις μας λόγω του μη ξεκάθਾਰου ιδιοκτησιακού καθεστώσ τους.

Πρέπει σε αυτό το σημείο να σημειωθεί ότι μελετήσαμε όλους τους κοινόχρηστους χώρους της Περιοχής Μελέτης, από τους οποίους επιλέξαμε έντεκα οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν Pocket Parks και να ενταχθούν σε ένα πράσινο δίκτυο. Όσον αφορά τα πάρκα τσέπης, αποτελούν μικρής κλίμακας παρεμβάσεις που προσφέρουν πρακτικά πλεονεκτήματα. Με μικρό κόστος έχουν την δυνατότητα να αποτελέσουν μία ρεαλιστική εφαρμογή για την αναβάθμιση της Περιοχής Μελέτης. Παράλληλα προτάθηκε η συνένωση των πάρκων τσέπης με τα μεγάλα πάρκα της περιοχής και με τους μελλοντικούς σταθμούς του μετρό, μέσω ποδηλατοδρόμων και πεζόδρομων. Συμβάλλοντας έτσι στην ενσωμάτωση των αναδιαμορφωμένων χώρων στην καθημερινότητα των πολιτών.

Χρησιμοποιώντας για την έρευνα μας μία μικτή προσέγγιση που συνδυάζει ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους και έχοντας ως εργαλεία το ερωτηματολόγιο και τη συνέντευξη διαπιστώσαμε ότι το δείγμα των πολιτών που επιλέξαμε δεν χρησιμοποιεί συχνά τα πάρκα. Όταν το κάνει, επισκέπτεται τα δύο μεγάλα πάρκα της περιοχής για κοινωνική συναναστροφή και χρησιμοποιεί το ιδιωτικό του όχημα. Επιπλέον δεν χρησιμοποιεί τους μικρούς

κοινόχρηστους χώρους, διότι είτε δεν τους γνωρίζει είτε τους θεωρεί δύσκολους σε προσέγγιση, μη ασφαλείς και διάσπαρτους. Για τις προτεινόμενες παρεμβάσεις θεωρεί ότι θα έχουν θετικές επιπτώσεις παρόλο που στην πλειοψηφία του δεν γνωρίζει τον όρο Pocket Parks. Γενικά θα χρησιμοποιούσε τα πάρκα μετά τις επεμβάσεις μας αλλά δεν θα συμμετείχε σε καμία πρωτοβουλία για τη δημιουργία ή τη συντήρηση τους. Ένα ιδιαίτερα αποθαρρυντικό συμπέρασμα για τη μη ενεργοποίηση των πολιτών σε κρίσιμα θέματα της καθημερινότητας τους όπως η κατάσταση του αστικού τους χώρου. Ευελπιστούμε ότι με τη δημιουργία και χρήση των Pocket Parks, οι πολίτες μέσα σε αυτούς του πυρήνες πρασίνου θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία της συμμετοχής στο σχεδιασμό και στη συντήρηση των χώρων που επηρεάζουν όσο κανένας την καθημερινότητα τους και την επαφή τους με το φυσικό στοιχείο.

Οι προσεγγίσεις που έγιναν σε αυτή την μελέτη είναι βάσει των βιοκλιματικών αρχών κι αυτό το εξασφάλισαμε με τη διερεύνηση των κλιματικών στοιχείων της περιοχής. Όλες οι επεμβάσεις μας έγιναν με γνώμονα την επίτευξη ικανοποιητικών συνθηκών και ποιότητας του περιβάλλοντος ανάλογα με τις δραστηριότητες που εξυπηρετούν, οι υπαίθριοι χώροι της Περιοχής Μελέτης. Η παρούσα διπλωματική εργασία παρουσιάζει μία πρόταση αναβάθμισης, σε θεωρητικό επίπεδο, του Δήμου Γαλατσίου και θέτει βάσεις για περαιτέρω συζητήσεις και έρευνες.

Ευελπιστούμε ότι με τη δημιουργία και χρήση των Pocket Parks οι πολίτες μέσα σε αυτούς του πυρήνες πρασίνου, θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία της συμμετοχής στο σχεδιασμό και στη συντήρηση των χώρων που επηρεάζουν όσο κανένας την καθημερινότητα τους και την επαφή τους με το φυσικό στοιχείο.

7. Παρατηρήσεις

7.1 Αναπάντητα ερωτήματα - αδυναμίες

Όπως κάθε μελέτη έτσι και η παρούσα μπορεί να μη έχει λάβει υπόψη κάποια στοιχεία ή λόγω περιορισμού στην έκταση της να μην έχουν διερευνηθεί κάποια ερωτήματα που μπορεί να προκύψουν.

Στην συγκεκριμένη μελέτη προτείνονται εργασίες ανάπλασης σε πεζοδρόμια, οδούς και πλατείες χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο οικονομικός αντίκτυπος στις επιχειρήσεις των περιοχών επέμβασης. Τα δίκτυα ποδηλατοδρόμου προτείνονται να κατασκευαστούν, σε δρόμους με εμπορική δραστηριότητα και θα δυσκολεύουν την πρόσβαση του κοινού στις επιχειρήσεις, προκαλώντας πλήγμα στην εμπορική δραστηριότητα της περιοχής. Επομένως, εκτός από τον άριστο σχεδιασμό του προγραμματισμού των εργασιών θα πρέπει να έχει εξασφαλισθεί και η χρηματοδότηση του έργου, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.

Σχετικά με τη χρηματοδότηση των επεμβάσεων υπάρχει και εδώ μία αδυναμία της μελέτης. Προτείνουμε επεμβάσεις μικρής κλίμακας, με μικρό κόστος αλλά σε μεγάλο αριθμό. Αυτό συνεπάγεται ένα πολύ μεγάλο κόστος το οποίο θα πρέπει να καλυφθεί κυρίως από κρατικές ή δημοτικές χρηματοδοτήσεις. Επομένως για την εφαρμογή της πρότασής μας θα πρέπει να υπάρξει πολιτική βούληση, ώστε να εξασφαλισθεί συμμετοχή στη χρηματοδότηση και από άλλους φορείς είτε κοινοτικούς είτε ιδιωτικούς.

Ένα άλλο αναπάντητο ερώτημα αποτελεί η απορρόφηση της κίνησης των οχημάτων μετά τις επεμβάσεις στο οδικό δίκτυο. Με την κατασκευή του δικτύου ποδηλατοδρόμων, πεζοδρομίων καθώς και με τη διαπλάτυνση των πεζοδρομίων αρκετές οδοί μικραίνουν ως προς το μέγεθος τους και μερικές καθίστανται ανενεργές. Προβλέπεται η επιβάρυνση στα γειτονικά οδικά δίκτυα να είναι σημαντική και χρήζει μελλοντικής έρευνας. Επίσης περαιτέρω ερευνά χρήζει και το ερώτημα για τις θέσεις στάθμευσης των οχημάτων οι οποίες θα χαθούν από τις οδούς που θα επέμβουμε. Τέλος αναπάντητο είναι και το ερώτημα για το αν οι πολίτες του Δήμου Γαλατσίου είναι έτοιμοι για ένα νέο τρόπο ζωής, ο οποίος θα δίνει προτεραιότητα στην κίνηση των πεζών και των ποδηλάτων.

7.2 Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Ολοκληρώνοντας την καταγραφή των αδυναμιών της εργασίας, προκύπτουν κάποια σημαντικά πεδία τα οποία θα μπορούσαν να μελετηθούν μελλοντικά. Όπως ήδη έχουμε αναφέρει σημαντικό πεδίο για διερεύνηση αποτελεί η μελέτη των επιπτώσεων στον κυκλοφοριακό φόρτο των γειτονικών οδών από αυτές που θα επέμβουμε. Η εργασία μας προτείνει σημαντικές επεμβάσεις στον κυκλοφορικό τομέα με τη μετατροπή οδών βαριάς κυκλοφορίας και αυξημένου φόρτου σε ήπιας. Αυτές οι επεμβάσεις θα επηρεάσουν μεγάλο τμήμα της Περιοχής Μελέτης και είναι πολύ πιθανό να δημιουργήσουν προβλήματα στις καθημερινές μετακινήσεις με οχήματα. Η ίδια έρευνα θα μπορούσε να εξετάσει λύσεις πάνω σε αυτό το θέμα καθώς και να προτείνει επεμβάσεις για τη διευθέτηση της στάθμευσης των οχημάτων περιμετρικά των χώρων που θα διαμορφωθούν με την παρούσα εργασία.

Επίσης μία σημαντική έρευνα η οποία θα μπορούσε να υλοποιηθεί με βάσει τη μελέτης μας, είναι η διαμόρφωση κυκλοφοριακής αγωγής στους πολίτες του συγκεκριμένου δήμου, ώστε να υπάρξει εύκολη αποδοχή και μετάβαση στους νέους τρόπους μετακίνησης. Στην Περιοχή Μελέτης δεν υπάρχει εξοικείωση με την κίνηση ποδηλάτων και με τις προτάσεις μας θα προκύψουν ποδηλατόδρομοι στις βασικότερες αρτηρίες. Επομένως θα πρέπει να ερευνηθεί το πώς θα δοθεί προτεραιότητα σε πεζούς και ποδηλάτες σε μία κοινωνία που είναι γνωστό ότι έχει έλλειψη κυκλοφοριακής αγωγής και περιβαλλοντικής συνείδησης.

Τέλος διαπιστώσαμε ότι οι συγκεκριμένοι πολίτες δεν είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν οποιαδήποτε δραστηριότητα για τον σχεδιασμό, την ολοκλήρωση και την συντήρηση των πάρκων τσέπης. Άρα σαν πρόταση για μελλοντική έρευνα, θα μπορούσε να είναι η ανάδειξη του συμμετοχικού σχεδιασμού στην υλοποίηση υπαίθριων χώρων. Με τη δραστηριοποίηση των πολιτών, μπορούν να γίνουν ρεαλιστικές προτάσεις για την αναβάθμιση του αστικού χώρου που ικανοποιούν τις κοινωνικές ανάγκες.

7.3 Θεωρητικές ή/και πρακτικές εφαρμογές των αποτελεσμάτων της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική περιλαμβάνει προτάσεις για τη διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων και την ενοποίησή τους με ένα αστικό πράσινο δίκτυο. Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν βάσει των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης και μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη.

Η περιοχή του Γαλατσίου αποτελεί μία ιδιαίτερα πυκνοδομημένη αστική περιοχή που βρίσκεται πολύ κοντά το κέντρο της Αθήνας και στην οποία η μελέτη μας με θεωρητική και βιβλιογραφική έρευνα αξιοποιεί διάσπαρτους υπάρχοντες χώρους, με κύριο μέλημα τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων. Επίσης σε αυτή τη μελέτη προτάθηκε η δημιουργία δικτύου ποδηλατόδρομου σημαντικού σε μέγεθος και σε χωροθέτηση. Επομένως αυτό το δίκτυο, το οποίο διέρχεται από τους σημαντικότερους δρόμους του Γαλατσίου, θα μπορούσε να ενοποιηθεί με ανάλογο προτεινόμενο δίκτυο της γειτονικής περιοχής της Κυψέλης, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα για κίνηση προς και από το κέντρο των Αθηνών. Ένα τέτοιο δίκτυο προτείνεται σε διπλωματική εργασία του ΕΑΠ, που μελετά τη συνεισφορά του δικτύου των υπαίθριων χώρων και των χώρων πρασίνου στο αστικό περιβάλλον της περιοχής της Κυψέλης και του Γαλατσίου. Επομένως τα πράσινα δίκτυα της πρότασης μας μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά στην υπό εξέταση περιοχή και να ενοποιηθούν με δίκτυα όμορων περιοχών ώστε να συντελέσουν στη μείωση της χρήσης των ρυπογόνων οχημάτων και στην προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου ακόμη και για μεγάλες σε απόσταση μετακινήσεις.

Οι εφαρμογές των προτάσεων μας μπορούν να δώσουν το έναυσμα για την αναμόρφωση της Περιοχής Μελέτης αλλά και των όμορων σε αυτή περιοχών.

Βιβλιογραφία

Aasarchitecture (2017) London’s first Floating Pocket Park in Merchant Square (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε <https://aasarchitecture.com/2017/02/londons-first-floating-pocket-park-merchant-square.html/>

Blake Alison (2008) Pocket Parks (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από http://depts.washington.edu/open2100/pdf/2_OpenSpaceTypes/Open_Space_Types/pocket_parks.pdf

Center City District Parks (2020) John F. Collins Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://centercityphila.org/parks/john-f-collins-park>

City of Melbourne (2019) Bike Lane Design Guidelines (Ιούνιος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.melbourne.vic.gov.au/sitecollectiondocuments/bike-lane-design-guidelines.pdf>

Climate Change & Infectious Diseases (2019) World map of the Koppen – Geiner climate classification updated (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <http://koeppen-geiger.vu-wien.ac.at/present.htm>

Collarte Natalia (2012) The Woonerf Concept ‘Rethinking a Residential Street in Somerville’ (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από https://nacto.org/docs/usdg/woonerf_concept_collarte.pdf

Cohen, L. and Manion, L. (1992) Research methods in education, London: Routledge, 307-308.

Core Solutions (2020a) Έξυπνο Ηλιακό Παγκάκι (Ιούλιος 2020). Ανακτήθηκε <https://www.coresolutions.gr/%CE%AD%CE%BE%CF%85%CF%80%CE%BD%CE%BF-%CE%B7%CE%BB%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%8C-%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CE%AC%CE%BA%CE%B9-%CF%83%CE%B5%CF%84/>

Core Solutions (2020b) Έξυπνο Ηλιακό Παγκάκι (Ιούλιος 2020). Ανακτήθηκε <https://www.coresolutions.gr/%ce%ad%ce%be%cf%85%cf%80%ce%bd%ce%bf-%ce%b7%ce%bb%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%8c-%cf%80%ce%b1%ce%b3%ce%ba%ce%ac%ce%ba%ce%b9-1/>

Creswell, J. (2012) ‘Similarities and Differences between Quantitative and Qualitative Research’, στο (επ.) *Educational Research*, Boston: Pearson Education, 17.

Cycle Path Surface Options (2012) Technical Information Note No. 8, 13.

Future Technology Systems (2020) Ηλιακά Φωτιστικά Δρόμων (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://led.fts.gr/iliaka-fotistika-dromou/#>

Herrigton, S. (2015) ‘Cornelia Hahn Oberlander: a model modern’, στο S. DümpeImann και J. Beardsley (επ.) *Women, Modernity, and Landscape Architecture*, Νέα Υόρκη: Routledge, 198.

Gies E. (2006) The Health Benefits of Parks. How Parks Help Keep Americans and Their Communities Fit and Healthy (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από http://cloud.tpl.org/pubs/benefits_HealthBenefitsReport.pdf

Google maps (2020) (Μάιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.google.gr/maps/@38.0204593,23.75604,15z>

Greek Architects (2011) Πλατάνι – Πλάτανος (Platanus) (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από https://www.greekarchitects.gr/site_parts/articles/print.php?article=4367&language=gr

Konijnendijk C.C., Annerstedt M., Nielsen A. B., Maruthaveeran S. (2013) Benefits of Urban Parks. A systematic review. A Report for IFPRA (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/267330243_Benefits_of_Urban_Parks_A_systematic_review_-_A_Report_for_IFPRA

Landezine International Landscape Award (2020) Merchant Square Floating Pocket Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://landezine-award.com/merchant-square-floating-pocket-park/>

Lierman Arthur (2014) Portfolio-Pocket Parks (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <http://aliermanla.ca/portfolio/pocket-park/>

Lifo (2018) Μια γειτονιά στο κέντρο της Θεσσαλονίκης ενώθηκε και φτιάχνει από την αρχή αυτό το Πάρκο Τσέπης! (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://mikropragmata.lifo.gr/zoi/mia-geitonia-sto-kentro-tis-thessalonikis-enothike-kai-ftiachnei-apo-tin-archi-afto-to-parko-tsepis/>

Mindat (2020) Hot-summer Mediterranean climate. (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.mindat.org/climate-Csa.html>

National Geographic (2020) Koppen Climate Classification System. (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.nationalgeographic.org/encyclopedia/koppen-climate-classification-system/>

National Post (2013) What exactly is a woonerf, anyway? (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://nationalpost.com/news/toronto/info-booth-what-exactly-is-a-woonerf-anyway>

National Recreation and Park Association (2013) Creating Mini-Parks for Increased Physical Activity (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από https://www.nrpa.org/uploadedFiles/nrpaorg/Grants_and_Partners/Recreation_and_Health/Resources/Issue_Briefs/Pocket-Parks.pdf

Natura Hellas (2016) Δικαίωμα στο πράσινο, δικαίωμα στη ζωή. Τρία πάρκα με συμμετοχική ιστορία (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από https://naturahellas.blogspot.com/2016/05/blog-post_92.html

Natura Hellas (2018) Θεσσαλονίκη. Έφτασε η στιγμή για την πρώτη μεγάλης κλίμακας παρέμβαση στο Πάρκο Τσέπης (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://naturahellas.blogspot.com/search?q=%CF%80%CE%AC%CF%81%CE%BA%CE%B1+%CF%84%CF%83%CE%AD%CF%80%CE%B7%CF%82>

Natura nrg (2010) Αυτοδιαχειριζόμενο Πάρκο Ναυαρίνου: Το πάρκο των «ενεργών πολιτών» (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.naturanrg.gr/aytodiaxeirizomeno-parko-nayarino-y-to-parko-twn-energwn-politwn/>

Noschis, K (1992) Child development theory and planning for neighbourhood play, *Children's Environments*, 9 (2) 3-9.

Olmos M. (2008) Pocket Park Development Standard. Visalia City Council (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.visalia.city/civicax/filebank/blobdload.aspx?BlobID=4542>

Pacific Coast Architecture Database (2010) Casey, Anne E., Foundation, Waterfall Garden Park, Pioneer Square, Seattle, WA (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <http://pcad.lib.washington.edu/building/14786/>

Pioneer Square (2019) Waterfall Garden Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.pioneersquare.org/experiences/waterfall-garden-park>

Secret London (2018) Buoy Your Spirits At Paddington’s Fabulous Floating Park-Floating Pocket Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://secretldn.com/floating-pocket-park-paddington/>

Sherer P. M. (2003) The Benefits of Parks: Why America Needs More City Parks and Open Space. trust public land. The Trust for Public Land. (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/237254032_The_Benefits_of_Parks_Why_America_Needs_More_City_Parks_and_Open_Space

Smart Cities Information System (2015) Conserto Communities in EU Dealing with Optimal Thermal and Electrical Efficiency of Buildings and Districts, Based on Microgrids. Guide for bioclimatic design. (Αύγουστος 2020). Ανακτήθηκε από https://smartcities-infosystem.eu/sites/default/files/pimes_guide_for_bioclimatic_design.pdf

Sustrans (2019) Paths specifications details (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.sustrans.org.uk/for-professionals/infrastructure/sustrans-traffic-free-routes-and-greenways-design-guide/sustrans-traffic-free-routes-and-greenways-design-guide-contents/2019-design-guidance/part-2-design-details/8-path-specification-details/>

The Croatian Society of Landscape Architects (2012) Copenhagen – Pocket parks, a drop of urban green (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <http://hdka.hr/2012/10/copenhagen-pocket-parks-a-drop-of-urban-green/>

The Cultural Landscape Foundation (2013) John F. Collins Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://tclf.org/landscapes/john-f-collins-park?destination=search-results>

The Cultural Landscape Foundation (2012) Paley Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://tclf.org/landscapes/paley-park>

The Cultural Landscape Foundation (2020) Waterfall Garden (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://tclf.org/landscapes/waterfall-garden?destination=search-results>

The Cultural Landscape Foundation (2020) Wellesley – Magill Park (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://tclf.org/landscapes/wellesley-magill-park>

Γιάννας, Σ. (2001a) ‘Βιοκλιματικές Αρχές Πολεοδομικού Σχεδιασμού’, στο Σ. Αμούργης, Σ. Γιάννας, Ε. Ευαγγελινός, Ν. Καλογεράς, Ν. Καλογήρου και Ρ. Helmle Περιβαλλοντική Τεχνολογία, Πάτρα Ε.Α.Π., 187.

Γιάννας, Σ. (2001b) ‘Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Ανοικτών Χώρων’, στο Σ. Αμούργης, Σ. Γιάννας, Ε. Ευαγγελινός, Ν. Καλογεράς, Ν. Καλογήρου και Ρ. Helmle Περιβαλλοντική Τεχνολογία, Πάτρα Ε.Α.Π., 206.

Δήμος Γαλατσίου (2020a) Ο Δήμος (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/o-dimos-mas/>

Δήμος Γαλατσίου (2020b) Το Γαλάτσι στον 20^ο αιώνα (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/i-poli-mas/istoria-galatsiou/to-galatsi-ston-20o-eona/>

Δήμος Γαλατσίου (2020d) Σημεία αναφοράς, μνημεία και θρύλοι (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/i-poli-mas/simia-anaforas-mnimia-ke-thryli/>

Δήμος Γαλατσίου (2020c) Δημοτική συγκοινωνία (Ιούνιος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/tag/dimotiki-sygkoinonia/>

Δήμος Γαλατσίου (2015) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Γαλατσίου 2014-2019 (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/wp-content/uploads/2017/10/epixeirisiako-programma-2014-2019-Afasi.pdf>

Δήμος Γαλατσίου (2012) Πλατεία Λυκούργου-Ελ. Βενιζέλου-Απειράνθου (Ιούλιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.galatsi.gov.gr/platia-likirgu-el-benizelu-apiranthu/>

Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα (2010), Ανάπλαση – Κατασκευή Δικτύου Πλατειών – Οδών Ήπιας Κυκλοφορίας Και Ποδηλατόδρομων Στο Δήμο Γαλατσίου.

Δήμος Γαλατσίου Αδημοσίευτα δεδομένα, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Γραμμής 4 Μετρό Άλσος Βεΐκου-Γουδή.

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (2018) Βιοκλιματικές αρχές πολεοδομικού σχεδιασμού, Αδημοσίευτα δεδομένα από Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση.

Ελληνική Στατιστική Αρχή (2011) Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2011 (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από <https://www.statistics.gr/2011-census-pop-hous>

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (2019) Κλιματικά Δεδομένα για επιλεγμένους σταθμούς στην Ελλάδα (Φεβρουάριος 2019). Ανακτήθηκε από http://www.hnms.gr/emv/el/climatology/climatology_city

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015a) Τεχνικές Οδηγίες Για Υποδομές Ποδηλάτων, Τεύχος Δεύτερο, 13637-13649.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015b) Τεχνικές Οδηγίες Για Υποδομές Ποδηλάτων, Τεύχος Δεύτερο, 13589-13590.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015c) Τεχνικές Οδηγίες Για Υποδομές Ποδηλάτων, Τεύχος Δεύτερο, 13669.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015d) Τεχνικές Οδηγίες Για Υποδομές Ποδηλάτων, Τεύχος Δεύτερο, 13604.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2015e) Τεχνικές Οδηγίες Για Υποδομές Ποδηλάτων, Τεύχος Δεύτερο, 13629-13635.

Η Θεσσαλονίκη Αλλιώς (2020) Επιστροφή στο πάρκο (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <http://www.thessalonikiallios.gr/index.php/η-δρασεις/αλλιωτικες-δρασεις/76-επιστροφη-στο-παρκο>

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (2020) Ξεναγήσεις στο Πάρκο Σταύρος Νιάρχος με την Έλλη Παγκάλου - Μια παρτίδα σκάκι (Ιούλιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.snfcc.org/ekdiloseis/snfccathome-xenagiseis-sto-parko-stayros-niarhos-me-tin-elli-pagkaloy-mia-partida-skaki>

Μακροπούλου Μ. και Γοσποδίνη Α. (2013) Πράσινος αστικός σχεδιασμός & υπαίθριοι χώροι στην Ελλάδα (Απρίλιος 2020). Ανακτήθηκε από https://www.citybranding.gr/2013/06/blog-post_27.html

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (2019) Οδηγός Ανασχεδιασμού Αστικών Οδών Αρμοδιότητας Δήμων (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από https://www.mou.gr/elibrary/Odigos%20Anasxediasmou%20Odwn_2019_06_12.pdf

Πανεπιστήμιο Κύπρου (2020) Είδη Ερευνών (Μάιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.ucy.ac.cy/pakepe/el/research-services/research-kind>

Παπαγιάννης, Θ. (1999a) ‘Η Αειφόρος Διαχείριση του Αστικού Χώρου’, στο Αθ. Αθανασούλη-Ρόγκακου, Α. Αραβαντινός, Θ. Βλαστός, Π. Κοσμάκη, Κ. Μπιρμπίλη, Ι. Πολυζός, Γ. Σκίκος και Α. Στάμου Σχεδιασμός Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Μέθοδοι Εκτίμησης τους, Πάτρα Ε.Α.Π., 36.

Παπαγιάννης, Θ. (1999b) ‘Η Αειφόρος Διαχείριση του Αστικού Χώρου’, στο Αθ. Αθανασούλη-Ρόγκακου, Α. Αραβαντινός, Θ. Βλαστός, Π. Κοσμάκη, Κ. Μπιρμπίλη, Ι.

Πολυζος, Γ. Σκίκος και Α. Στάμου Σχεδιασμός Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Μέθοδοι Εκτίμησης τους, Πάτρα Ε.Α.Π, 29.

Παρασκευοπούλου-Κόλλια Ε.-Αλκ. (2008) Μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και συνεντεύξεις (Μάιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/viewFile/9726/9872>

Πλουμίδη Ε. και Σερράος Κ. (2013) Η Ιδέα των πάρκων τσέπης (Ιανουάριος 2020). Ανακτήθηκε από https://www.citybranding.gr/2013/03/blog-post_7.html

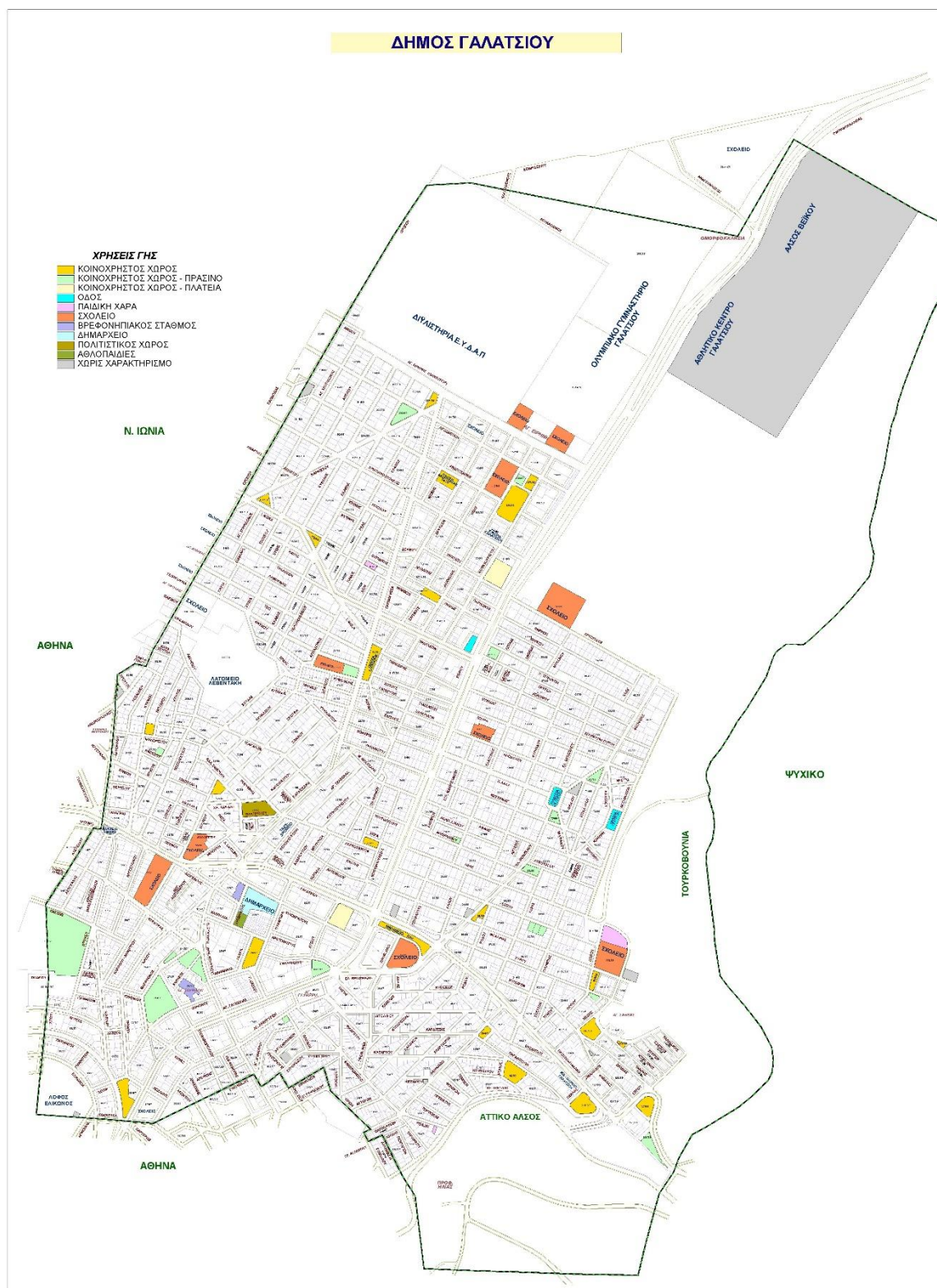
Σεκλιζιώτης Λ. και Σεκλιζιώτης Σ. (2017) Τα Πάρκα Τσέπης (Pocket Parks) στον Αστικό Χώρο (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://www.apenantiotixthi.com/2017/10/ta-prka-tsepi-pocket-parks-ston-astiko-hwro.html#more>

Τσιάμη Αργυρώ (2018) Διαπλάτυνση πεζοδρομίων & βελτίωση φωτισμού στην οδό Πριάμου κ.λ.π. (Ιούνιος 2020). Ανακτήθηκε από <https://hello.crowdapps.net/participation-agdimitrios/wp-content/uploads/sites/79/2018/10>

Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Γραφείο Μελετών Για άτομα Με Αναπηρίες, Διαμόρφωση των εξωτερικών χώρων κίνησης πεζών.

Χρυσομαλλίδου Ν., Θεοδοσίου Θ. και Τσικαλουδάκη Κ. (2004) Αειφόρος ανάπτυξη ελεύθερων χώρων σε αστικό περιβάλλον (Μάρτιος 2020). Ανακτήθηκε από http://library.tee.gr/digital/kma/kma_m1162/kma_m1162_xrisomallidou.pdf

Παράρτημα Α: «Δήμος Γαλατσίου – Κοινόχρηστοι Χώροι»

Εικόνα Α.1 Χρήσεις γης, Δήμος Γαλατσίου αδημοσίευτα δεδομένα.

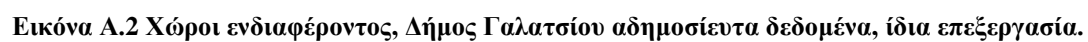
Κοινόχρηστοι χώροι

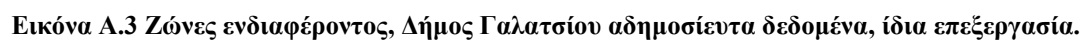
Α/Α	Θέση ακινήτου	Χαρακτηρισμός	Έκταση	Παρατηρήσεις
1	Πλατεία επί των οδών Αγ. Ειρήνης & Ορφέως- Ο.Τ. 188α/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	570,5 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
2	Πλατεία επί των οδών Αιγοσθενών & Εκάβης- Ο.Τ. 202/τ.98	Κοινόχρηστο πράσινο	1.715 τ.μ.	ΦΕΚ 547/1980
3	Πλατεία Αλκυόνης- Αιγοσθενών- Ο.Τ. 138/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	483 τ.μ.	ΦΕΚ 178/1986
4	Κουντουριώτου & Αλκυόνης- Ο.Τ. 137/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	680 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
5	Πλατεία Αλκυόνης- Ο.Τ. 139/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	4.098,9 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
6	Πλατεία Ανδριτσαίνης- Ο.Τ. 146/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	1.451,5 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
7	Πλατεία επί των οδών Ηνιόχου & Κουντουριώτου- Ο.Τ. 134/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος-πλατεία	3.453,5 τ.μ.	ΦΕΚ 425/1992 Έχει απαλλοτριωθεί
8	Πλατεία επί των οδών Αλκυόνης & Νυμφών- Ο.Τ. 129α/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	956 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
9	Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Εκάβης- Ο.Τ. 160/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	655 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
10	Πλατεία επί των οδών Ι. Φωκά & Αγ. Σπυρίδωνος- Ο.Τ. 171/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	560 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
11	Πλατεία Ελευθερίας- Ο.Τ. 15/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	1.936 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
12	Πλατεία Σκρα- Ο.Τ. 31/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	638 τ.μ.	ΦΕΚ 85/1959 (Β.Δ. 2.5.1959)
13	Πλατεία επί των οδών Επιδαύρου & Φιλοθέης- Ο.Τ. 69/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	803,83 τ.μ.	ΦΕΚ 459/Δ'/1984 (Απόφ. Νομάρχη 17.7.1984)
14	Πλατεία επί των οδών Μιλτιάδου & Μεσσηνίας- Ο.Τ. 75/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	615,60 τ.μ.	ΦΕΚ 652/1986 (Απόφ. Νομάρχη 21.5.1986)
15	Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Λυκούργου- Ο.Τ. 83/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	758,56 τ.μ.	ΦΕΚ 458/Δ'/30.5.1986 (Απόφ. Νομάρχη 22.4.1986)
16	Πλατεία επί της οδού Λέσβου- Ο.Τ. 92/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1082 τ.μ.	ΦΕΚ 248/1988 (Απόφ. Νομάρχη 3.3.1988)
17	Πλατεία επί των οδών Ελ. Βενιζέλου & Φιγαλείας- Ο.Τ. 86/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος	643 τ.μ.	ΦΕΚ 85/Α'/9.5.1959 (Β.Δ. 2.5.1959)

18	Πλατεία επί των οδών Λυσίου & Λ. Γαλατσίου- Ο.Τ. 19/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος-πλατεία	2.619 τ.μ.	ΦΕΚ 510/1981 (Υ.Α. 27.8.1981)
19	Πλατεία επί των οδών Πυθαγόρα, Καββαδία & Λέσινγκ- Ο.Τ. 24/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος	2.265 τ.μ.	ΦΕΚ 157/Δ'/28.11.1962 (Β.Δ. 12.12.1962)
20	Πλατεία επί των οδών Μαραθώνος, Αχιλλέως & Κουρτίου- Ο.Τ. 27/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1.460 τ.μ.	ΦΕΚ 106/Δ'/8.2.1994 (Απόφ. Νομάρχη 566/4/27.1.1994)
21	Πλατεία επί των οδών Μαραθώνος & ιδιωτική οδός Μαραθώνος- Ο.Τ. 16α/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	345 τ.μ.	ΦΕΚ 106/Δ'/8.2.1994 (Απόφ. Νομάρχη 566/4/27.1.1994)
22	Λόφος Παιδιού (Γκράβα)	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	28.334 τ.μ.	ΦΕΚ 653/Δ'/7.11.1985 (Απόφ. Νομάρχη 22746/313/10.10.1985)
23	Πλατεία επί των οδών Αγ. Γλυκερίας & Πάρνηθος- Ο.Τ. 86/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος	2.081 τ.μ.	ΦΕΚ 54/1938 (Β.Δ. 22.2.1938)
24	Πλατεία επί των οδών Αγ. Γλυκερίας & Γαλακηδών- Ο.Τ. 46β/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1.411 τ.μ.	ΦΕΚ 497/Δ'/9.8.1989 (Π.Δ. Γ.48375/28.7.1989)
25	Πλατεία επί των οδών Βυζαντίου, Παραδεισίων & Αθηναίων- Ο.Τ. 59/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος	522 τ.μ.	ΦΕΚ 133/Α'/27.7.1957 (Β.Δ. 18.7.1957)
26	Πλατεία Παραδεισίων- Ο.Τ. 60/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος	2.090 τ.μ.	ΦΕΚ 133/Α'/27.7.1957 (Β.Δ. 18.7.1957)
27	Πλατεία Χατζησπύρου- Ο.Τ. 61β/τ.97	Κοινόχρηστος χώρος	2.391 τ.μ.	ΦΕΚ 399/Δ'/16.6.1989 (Π.Δ. 8.6.1989)
28	Πλατεία επί των οδών Πρωτοπαπαδάκη & Περιφερειακός Αττικού Άλσους- Ο.Τ. 126/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1.357 τ.μ.	ΦΕΚ 45/Δ'/26.1.1979 (Π.Δ. 4.1.1979)
29	Πλατεία επί των οδών Έβρου & Περιφερειακός Αττικού Άλσους- Ο.Τ. 126/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1.585 τ.μ.	ΦΕΚ 45/Δ'/26.1.1979 (Π.Δ. 4.1.1979)
30	Πλατεία επί των οδών Σύρου, Πόρου & Φιγαλείας- Ο.Τ. 94α/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος	718 τ.μ.	ΦΕΚ 45/Δ'/26.1.1979 (Π.Δ. 4.1.1979)

31	Πλατεία επί των οδών Μούδρου, Ψηλορείτου & Κύκνων- Ο.Τ. 91/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	607 τ.μ.	ΦΕΚ 480/Δ'/7.9.1981 (Π.Δ. 27.7.1981)
32	Πλατεία επί της οδού Κρήτης 15-17- Ο.Τ. 87/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	368 τ.μ.	ΦΕΚ 771/Δ'/5.10.1998 (Απόφ. Νομάρχη 32345/18.9.1998)
33	Πλατεία επί των οδών Τράλλεων & Λ. Βεΐκου- Ο.Τ. 120/τ.98	Οδός	720 τ.μ.	ΦΕΚ 35/1958
34	Πλατεία επί των οδών Γορτυνίας & Σκύρου- Ο.Τ. 45/τ.99	Κοινόχρηστος χώρος	682 τ.μ.	ΦΕΚ 85/1959
35	Πλατεία επί των οδών Φαύνου & Παπαφλέσσα- Ο.Τ. 98/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος-πράσινο	1.040 τ.μ.	ΦΕΚ 285/1992 (Απόφ. Νομάρχη 12.3.1992)
36	Πλατεία Καλογήρου Σαμουήλ- Ο.Τ. 52/τ.98	Κοινόχρηστος χώρος	917 τ.μ.	ΦΕΚ 480/1981 (Π.Δ. 27.7.1981)
37	Πλατεία Κύπρου επί των οδών Χρ. Λαδά & Ελ. Βενιζέλου	Οδός	1.095 τ.μ.	ΦΕΚ 81/Α'/23.3.1932 (Π.Δ. 18.3.1932)
38	Πλατεία Γιγάντων επί των οδών Ακτημόνων, Αισχύλου & Κανάρη	Οδός	1.257 τ.μ.	ΦΕΚ 81/Α'/23.3.1932 (Π.Δ. 18.3.1932)
39	Πλατεία επί των Χρυσανθέμων & Γρηγορίου Ε'	Οδός		

Πίνακας Α.1 Κοινόχρηστοι χώροι, Δήμος Γαλατσίου αδημοσίευτα δεδομένα.

Εικόνα Α.4 Δίκτυο πρασίνου Περιοχής Μελέτης, Google Maps (2020), ίδια επεξεργασία.

Εικόνα Α.5 Υφιστάμενος ποδηλατόδρομος, Δήμος Γαλατσίου αδημοσίευτα δεδομένα.

Παράρτημα Β: «Ερωτηματολόγιο»

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Τα παρών ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος Διπλωματικής Εργασίας του Ε.Α.Π. και απευθύνεται σε πολίτες που ζουν και δραστηριοποιούνται μόνιμα στον Δήμο Γαλατσίου. Στόχος είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων ποσοτικών και ποιοτικών για τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους σχετικά με την αξιοποίηση μικρών ελεύθερων χώρων.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και η χρήση του θα γίνει αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συμμετοχή σας είναι πολύτιμη και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Προσωπικά Στοιχεία

1) Φύλο

1. Άνδρας	☐	
2. Γυναίκα	☐	

2) Ηλικία

1. έως 20	☐	
2. 21 - 30	☐	
3. 31 - 40	☐	
4. 41 - 50	☐	
5. 51 - 60	☐	

3) Εκπαίδευση

1. Αναλφάβητος	☐	
2. Απόφοιτος Γυμνασίου	☐	
3. Απόφοιτος Λυκείου	☐	

4. Απόφοιτος ΑΕΙ - ΤΕΙ	☐	
5. Κάτοχος Μεταπτυχιακού	☐	

4) Επάγγελμα:

5) Διεύθυνση:

6) Τύπος κατοικίας

1. Μονοκατοικία	☐	
2. Πολυκατοικία	☐	

7) Τύπος κατοίκησης

1. Ιδιόκτητος	☐	
2. Ενοίκιο	☐	
3. Φιλοξενούμενος	☐	

ΕΝΟΤΗΤΑ Β:

8) Επισκέπτεστε χώρους πρασίνου;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

9) Πόσο συχνά;

1. Σχεδόν κάθε μέρα	☐	
2. 1 με 2 φορές την εβδομάδα	☐	
3. 1 φορά το μήνα	☐	

4. 1 φορά το χρόνο	☐	

10) Πόσο χρόνο παραμένετε σε αυτούς;

1. Μερικά λεπτά	☐	
2. έως 1 ώρα	☐	
3. έως 2 ώρες	☐	
4. περισσότερο από 2 ώρες	☐	

11) Ποιο χώρο επισκέπτεστε συνήθως:.....

12) Για ποιο λόγο επισκέπτεστε τους χώρους πρασίνου;

1. Άθληση	☐	
2. Κοινωνική συναναστροφή	☐	
3. Αναψυχή	☐	
4. Επαφή με το φυσικό στοιχείο	☐	
5. Βόλτα κατοικίδιου	☐	
6. Άλλο	☐	

13) Με ποιο μέσο επισκέπτεστε τους χώρους πρασίνου;

1. Πόδια	☐	
2. Ιδιωτικής χρήσης όχημα	☐	
3. Μέσο Μαζικής Μεταφοράς	☐	
4. Ποδήλατο	☐	

14) Πόσο εύκολη θεωρείται την πρόσβαση σε αυτό τον χώρο;

1. Πολύ	☐	
2. Αρκετά	☐	
3. Ουδέτερα	☐	
4. Λίγο	☐	
5. Καθόλου	☐	

15) Νιώθετε ασφάλεια κατά την παραμονή σας σε αυτούς τους χώρους;

1. Πολύ	☐	
2. Αρκετά	☐	
3. Ουδέτερα	☐	
4. Λίγο	☐	
5. Καθόλου	☐	

16) Κρίνετε επαρκείς αυτούς τους χώρους;

1. Πολύ	☐	
2. Αρκετά	☐	
3. Ουδέτερα	☐	
4. Λίγο	☐	
5. Καθόλου	☐	

*17) Τι θα προτείνατε για τη βελτίωση τους:

*18) Θα θέλατε τη δημιουργία περισσότερων ελεύθερων χώρων πρασίνου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ:

Τα Pocket Parks ή αλλιώς miniparks ή vest-pocket parks είναι ελεύθεροι χώροι πρασίνου μικρής κλίμακας που μπορούν να δημιουργηθούν σε κενούς ακάλυπτους χώρους κτιρίων ή σε μικρά ακανόνιστα ελεύθερα τεμάχια γης. Η ιδιαιτερότητα των πάρκων τσέπης είναι ότι μετατρέπουν αναξιοποίητα κομμάτια γης των πυκνοδομημένων αστικών κέντρων, τα οποία δεν έχουν καμία χρήση στην καθημερινότητα των κατοίκων, σε ζωτικούς χώρους.

19) Γνωρίζετε τον όρο Pocket Park;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

20) Πιστεύετε ότι τα Pocket Parks θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στο Γαλάτσι;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

21) Θα τα χρησιμοποιούσατε;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

22) Η δημιουργία τους πρέπει να είναι κρατική αρμοδιότητα ή και ιδιωτική πρωτοβουλία;

1. Κρατική	☐	
2. Ιδιωτική	☐	
3. Συνδυασμός κρατικής και ιδιωτικής	☐	

23) Η συντήρηση τους πρέπει να είναι καθαρά ευθύνη των κρατικών μηχανισμών ή και ιδιωτική πρωτοβουλία;

1. Κρατική	☐	
2. Ιδιωτική	☐	

3. Συνδυασμός κρατικής και ιδιωτικής	☐	

24) Θα συμμετείχατε στη συντήρηση τέτοιων πάρκων;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

25) Πόσο χρόνο θα διαθέτατε (ώρες/μήνα):

26) Πιστεύετε θα βελτιώσουν την περιοχή του Γαλασίου τα Pocket Parks;

1. Ναι	☐	
2. Όχι	☐	

*27) Πώς θα κρίνατε τη συμβολή των Pocket Parks στο Γαλάτσι:

*28) Πώς θα κρίνατε την ένταξη των Pocket Parks σε ένα δίκτυο με ποδηλατόδρομους, μεγάλα πάρκα και σταθμούς Μέσων Μαζικής Μεταφοράς:

Τα ερωτήματα με τον ιδιαίτερο συμβολισμό (*) αποτελούν μέρος της ποιοτικής προσέγγισης της έρευνας και θα απαντηθούν από όσους συμμετέχοντες επιθυμούν να λάβουν μέρος σε συνέντευξη δομημένη κατάλληλα με την παρουσίαση των επεμβάσεων που προτείνω με την έρευνα μου.

Με εκτίμηση.

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.